

Lelystad geeft licht

Programmaverantwoording 2009

Lelystad

Programmaverantwoording 2009

Gemeente Lelystad

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1.	Algemene inleiding	4
1.2.	Algemene conclusies	4
2.	De programma's	8
2.1.	Binding en Ontmoeting	8
2.2.	Jeugd voorop	13
2.3.	Ondersteuning en zorg	18
2.4.	Economie, werk en inkomen	25
2.5.	Wonen en Wijkontwikkeling	34
2.6.	Benutten en profileren van de kernkwaliteiten	40
2.7.	Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam	46
2.8.	Dienstverlening	54
3.	Financiële verantwoording	59
3.1.	Binding en Ontmoeting	59
3.2.	Jeugd Voorop	60
3.3.	Ondersteuning en Zorg	61
3.4.	Economie, Werk en Inkomen	62
3.5.	Wonen en Wijkontwikkeling	63
3.6.	Benutten en profileren kernkwaliteiten	64
3.7.	Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam	65
3.8.	Gemeentelijke Dienstverlening, Bestuur en Financiën	66
4.	Paragrafen	67
4.1.	Bedrijfsvoering	67
4.2.	Financiering	72
4.3.	Grondbeleid	75
4.4.	Lokale heffingen	78
4.5.	Onderhoud kapitaalgoederen	82
4.6.	Verbonden partijen	86
4.7.	Weerstandvermogen	105
4.8.	Onderzoeksagenda	113

1. Inleiding

1.1. Algemene inleiding

Voor u ligt de programmaverantwoording 2009. Samen met de programmarekening vormen deze de jaarstukken van de Gemeente Lelystad voor 2009. De jaarstukken worden opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De programmaverantwoording is als volgt opgebouwd:

- De verantwoording per programma;
- De verantwoording op de financiën per programma;
- De paragrafen.

De programmaverantwoording is een zelfstandig te lezen verantwoording over 2009. In de programma's en de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de bereikte doelstellingen en de verrichte prestaties.

1.2. Algemene conclusies

In 2009 is hard gewerkt aan het verder waarmaken van het college programma. Zodat we nu kunnen stellen, dat dit programma nagenoeg in zijn geheel is waargemaakt in de bestuursperiode 2006-2010.

Het antwoord op de economische crisis heeft in 2009 veel aandacht gevraagd en gekregen. In relatie daarmee werd ook een bezuinigingsoperatie in gang gezet. Onder de noemer 'Anders kijken, anders kiezen' (Akak) is deze operatie uitgevoerd. De eerste uitkomsten daarvan zijn in september aan de raad aangeboden. In het kader van deze behandeling is besloten tot een verdergaande bezuinigingsoperatie. De uitkomsten hiervan zullen in maart 2010 aan de nieuwe gemeenteraad worden aangeboden.

Hieronder wordt per programma een samenvatting gegeven van de belangrijkste prestaties in 2009.

2.1.1 Ontmoeting en toenadering

De voorgenomen maatregelen zijn in z'n algemeenheid uitgevoerd.

2.1.2 Betrokkenheid en participatie

Verschillende voorgenomen maatregelen zijn voortvarend uitgevoerd. Een deel is in 2009 voorbereid en wordt vanaf 2010 uitgevoerd.

2.2.1 Vroegsignalering, opvoeding en zorg

Om het Centrum voor Jeugd en Gezin goed vorm te geven is aandacht voor het laagdrempelig en toegankelijk zijn voor ouders, kinderen en jongeren van groot belang. Tegelijkertijd moet het 'achter de

schermen' ook goed geregeld zijn: één kind – één gezin – één plan. Aan beide wordt hard gewerkt. Er is gekozen voor een pilot om dit goed uit te kunnen werken en daar is in 2009 verder inhoud aan gegeven.

2.2.2 Ontwikkelingskansen vergroten

De aanjaagfunctie van de LEA waarmee middels incidentele impulsen een structurele kwaliteitsverbetering wordt beoogd, lijkt te werken. Echter steeds duidelijker wordt dat de thema's vragen om doorlopende aandacht om een continue verbeterslag te maken. Dit vraagt om een andere benadering waarbij de LEA meer als een doorlopende onderwijsagenda fungeert met een gezamenlijk gekozen prioritering binnen de thema's. Hier zal met de totstandkoming van de nieuwe LEA rekening worden gehouden.

2.2.3 Aantrekkelijke stad

Het blijkt dat jongeren de voorzieningen in Lelystad al jaren waarderen met het cijfer 5,9. Ondanks de diverse evenementen en activiteiten die voor jongeren worden georganiseerd. Mogelijk dat met de komst van een actieve jongerenraad meer in kaart gebracht kan worden hoe de waardering van het jeugdbeleid en de stad door jongeren wordt ervaren.

2.3.1 Handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid

Op basis van de Burgerpeiling 2008 kunnen we concluderen dat het aantal ouderen dat in een sociaal isolement verkeert iets afneemt. Ook zien we dat de score van ouderen op de leefsituatie-index toeneemt. De zones voor wonen, welzijn en zorg (en de daarbij behorende woon- welzijn- en zorgvoorzieningen) lijken aldus een positief effect te hebben. De gebruikers van de Wmo voorzieningen zijn over het algemeen tevreden over de Wmo-verstrekkingen. Het percentage inwoners dat de eigen gezondheid in het algemeen als goed beoordeelt, blijkt licht te zijn gedaald. Begin 2010 is de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen gericht op een meer gezonde leefstijl. Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers blijft een belangrijk aandachtspunt. In 2009 is de nota "Zorg voor elkaar" vastgesteld. In deze nota, die in 2010 wordt geïmplementeerd, zijn diverse maatregelen opgenomen gericht op het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers.

2.3.2 Bieden van maatschappelijke opvang

In 2009 is het aantal opvangplaatsen voor dak- en thuislozen gelijk gebleven. De mogelijkheden voor dagbesteding voor deze groep zijn beperkt. Er ontbreekt nog een permanente woonvoorziening voor de mensen die alleen met 24-uurs directe begeleiding zelfstandig kunnen functioneren/wonen. Het aantal begeleid wonen is in 2009 beperkt uitgebreid. In 2010 zal een verdere uitbreiding plaatsvinden.

2.4.1 Beter vestigingsklimaat

Het project breedband loopt vanwege de economische omstandigheden achter op de oorspronkelijke planning. Voor het Lelycentre is een nota met de globale kaders voor de ontwikkeling opgesteld. De meeste voortgang is geboekt in de realisatie van het masterplan Stadshart. Alhoewel ook daar sprake is van vertraging en de komende jaren rekening gehouden wordt met de beperkte

ontwikkelingsmogelijkheden van marktpartijen. Het aantal bezoekers aan het stadscentrum is – in vergelijking met 2007 – flink gestegen.

2.4.2 Sterkere productiestructuur

De ontwikkeling van Lelystad Airport ligt wat betreft de gemeentelijke inspanningen op koers. De ontwikkeling van Flevokust heeft echter vanwege de economische omstandigheden vertraging opgelopen. Het businessplan voor OMALA is in december 2009 vastgesteld. De besluitvorming over de oprichting van OMALA zal begin 2010 plaatsvinden. De uitgifte van bedrijfsterrein lag voor 2009 redelijk op koers. Gezien de verwachte prognose voor 2010 is een forse daling te verwachten.

2.4.3 Beter gekwalificeerde beroepsbevolking

Het voorkomen van uitval op het ROC vergt continue aandacht en inspanning. In het kader van de najaarsnota is dan ook een voorstel gedaan voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. De ontwikkeling rond de Hogeschool Windesheim en de Roy Heiner Academy zijn zeer positief omdat daarmee ook een sterkere doorlopende lijn van MBO naar HBO gecreëerd wordt, waardoor een betere gekwalificeerde beroepsbevolking wordt bevorderd.

2.4.4 Meer mensen aan het werk, minder mensen met een uitkering

Vanwege de economische omstandigheden is te verwachten dat het aantal uitkeringsgerechtigden nog zal stijgen; er zal dan ook in 2010 zeer sterk ingezet moeten blijven worden op de derde lijn uit de nota 'Meedoen werkt beter' om de stijgende lasten van het WWB inkomensdeel in de hand te kunnen houden. Het saldo van de meeneemregeling WWB werkdeel zal verder dalen, maar door de toegekende ESF bijdrage (2010 en volgende jaren) zijn extra middelen beschikbaar om de intensivering van de re-integratie activiteiten te kunnen handhaven.

2.5.1 Aantrekkelijker en gedifferentieerder woonmilieus

De voorgenomen inspanningen zijn voor een groot deel uitgevoerd, zoals stimuleringsmaatregelen voor de woningmarkt en maatregelen voor het versterken van de aantrekkingskracht van de woonmilieus.

2.5.2 Versterken van het werken in de wijk

Het merendeel van de voorgenomen inspanningen loopt op koers, zoals de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen Noordwest, Noordoost en Zuidoost en de voorbereiding voor het opstellen van wijkontwikkelingsplan Zuidwest is afgerond. Desondanks zijn de bewoners minder tevreden geworden over de inspanningen van de gemeente hen te betrekken bij de veranderingen in de buurt.

2.6.1 Ontwikkelen/versterken toerisme, recreatie en groen in en om de stad

De ontwikkeling van de kustzone als toeristische en recreatieve zone t.b.v. de versterking van de werkgelegenheid vergt vanwege de huidige economische omstandigheden een langere doorlooptijd. Voor deze ontwikkelingen is de gemeente afhankelijk van marktpartijen.

2.6.2 Sterkere benutting centrale ligging Lelystad

Op het gebied van sterkere benutting van de centrale ligging van Lelystad zijn vele inspanningen verricht. Het meten van de effecten vraagt echter een lange termijn.

2.6.3 Versterken imago van Lelystad

Daar de uitvoering van de werkzaamheden door de Stichting City marketing pas in 2009 is gestart, kunnen nog geen conclusies over de resultaten worden getrokken.

2.7.1 Verbetering kwaliteit van de openbare ruimte

De inhaalslag op het gebied van onderhoud is volop in uitvoering. Met de ingeslagen weg zal 90% van het meerjarenprogramma grootonderhoud woongebieden in 2010 uitgevoerd zijn. Op verkeersveiligheid is het rapportcijfer gestegen, maar hebben we onze doelstelling nog niet bereikt. De ingezette acties in het kader van tegengaan van overlast en verloedering tezamen met het versnellen van het onderhoud, de verbetering van de communicatie en aanpak van het groene carré zullen prioriteit moeten houden.

2.7.2 Verbeteren veiligheid

Over de beoogde effecten met betrekking tot het veiligheidsgevoel en beleving van verloedering bij bewoners zal in maart een nieuwe leefbaarheid en veiligheidsmonitor verschijnen. Nadere analyse van de minder positieve uitkomsten als het gaat om kans op woninginbraak en veiligheidsbeleving zal moeten plaatsvinden.

2.7.3 Versterken duurzame ontwikkeling

Het onderzoek naar weglawaai laat zien dat Lelystad op enkele locaties na voldoet aan haar doelstellingen op het gebied van geluid. De werkzaamheden voor het Hoofd fietspadennetwerk zijn enigszins vertraagd, heroverweging is nodig op basis van de definitieve fietsbalans². De activiteiten op het gebied van water lopen naar wens. In 2010 zal op basis van evaluatie van het waterplan moeten blijken of bijstellingen nodig zijn. Het Bans-klimaatprogramma is afgerond, waarbij de doelstellingen goeddeels zijn behaald. Een vervolg is mogelijk op basis van toegekende SLOK-subsidie. Nadere besluitvorming is nodig om de projecten aan concrete doelstellingen te koppelen. Het prestatiegericht bouwen moet verbeterd worden. De keuze voor de uitwerking van een alternatieve vorm dient prioriteit te krijgen. Uitvoering van de activiteiten t.b.v. gratis duurzaam bouwen en de kaveladvieswinkel zijn nog onvoldoende in uitvoering. Deze zullen in 2010 prioriteit moeten krijgen.

2.8 Gemeentelijke dienstverlening, Financiën en Bestuur

Over de gehele linie is er vooruitgang geboekt in de klanttevredenheid, met name op het gebied van duidelijkheid en toegankelijkheid. Aandachtspunt blijft echter nog steeds de snelheid van dienstverlening.

Het programmaonderdeel Financiën is vooral gericht op de inkomstenstromen. Hieronder zijn de cijfers opgenomen van onder andere de onderwerpen: belastingen, treasury, grondbedrijf, deelnemingen en algemene uitkering.

2. De programma's

2.1. Binding en Ontmoeting

2.1.1 Ontmoeting en toenadering

2.1.2 Betrokkenheid en participatie

De ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken worden, in lijn met de Programmabegroting 2009-2012, langs twee wegen van een antwoord voorzien:

1. Het bevorderen van ontmoetingen en binding op buurt-, wijk- en stadsniveau;
2. Het vergroten van de betrokkenheid en actieve participatie van alle Lelystedelingen, van jong tot oud, allochtoon en autochtoon, sociaal economisch sterk en minder sterk.

2.1.1 Ontmoeting en toenadering

Wat wilden we bereiken?

De binding in de samenleving zal worden bevorderd door de inwoners meer in de gelegenheid te brengen om elkaar te ontmoeten. Dit wordt bereikt door de ontmoeting van bewoners op verschillende niveaus (straat-, buurt-, wijk- en stedelijk niveau) te versterken.

Beoogde effecten

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Meer inwoners die van buurtvoorzieningen gebruik maken	Stijging van het percentage inwoners dat buurtvoorziening regelmatig bezoekt (van 32% in 2004 naar) 40% in 2010. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Meer sociale cohesie in de buurten	Stijging van percentage inwoners dat zich (zeer) gehecht voelt aan buurt en aan Lelystad (van gemiddeld 62% voor beide, 2001-2007) naar 70% in 2009.

Wat hebben we bereikt?

Gebruik buurtvoorzieningen wordt om de drie jaar gepeild, dit is gepland voor april 2010. Het percentage inwoners dat zich (zeer) gehecht voelt aan de buurt en aan Lelystad is eind 2009 ten aanzien van de buurt ligt gedaald van 65% in 2007 naar 64%. Voor wat betreft de gehechtheid aan Lelystad is deze gelijk gebleven 65%.

Beoogde prestaties

Prestaties	Resultaat in 2009
Toereikend voorzieningen niveau sportaccommodaties.	Realisatie derde sporthal nabij de Rietlanden (VOORJAARSNOTA 2008).
Aanpak van de fysieke en sociale problematiek in de prioritare wijk: door het scheppen van fysieke en sociale voorwaarden.	Inhaalslag onderhoud sportaccommodatie (VOORJAARSNOTA 2008).

Prestaties	Resultaat in 2009
	Bouw van de MFA's in Atolwijk en Hanzepark.
De hoge mate van sportparticipatie dient vast te worden gehouden. Door extra aandacht te geven aan de ongeorganiseerde sporters en de doelgroepen die achterblijven stijgt het percentage van sportdeelname.	Het percentage 2007 bedroeg 68% en zal als ondergrens fungeren (*).
Professionalisering van buurthuiswerk	Stijging van gemiddeld rapportcijfer buurtvoorzieningen van 6.4 (2003) naar 6.7 in 2009.

(*) Peiling vindt in de even jaren plaats

Gemiddeld rapportcijfer buurtvoorziening is eind 2009 op 6,7 geschat.

Wat hebben we er voor gedaan?

Gemiddeld rapportcijfer buurtvoorziening is eind 2009 op 6,7 geschat. Er zijn voorlopig geen plannen om sportparticipatie opnieuw te peilen.

Prestaties en prioriteiten

Marktplaatsen voor de buurt

Op wijkniveau blijft de transformatie van solitaire voorzieningen met een beperkte wervende en bindende kracht, naar een bundeling van buurt- en wijkvoorzieningen een belangrijke opgave. De bouw van de Marktplaatsen Hanzepark en Atolplaza is in volle gang. Oplevering van beide "marktplaatsen voor de buurt" staan in de tweede helft van 2010 gepland. In afwachting van de opening van deze voorzieningen is er in 2009 met alle samenwerkingspartners in de wijk Atol een project gestart om tot een meer vraaggestuurde werkwijze te komen voor de sociale opgave in de wijken. Bij de najaarsnota heeft de raad door het beschikbaar stellen van budget om programmabeheerders voor de marktplaatsen aan te stellen de laatste belangrijke randvoorwaarde ingevuld om het concept stevig te kunnen neerzetten. Voor de verdere uitrol van de marktplaatsen heeft de raad voor de wijken Zuiderzeewijk, Warande, Boswijk en Waterwijk/Landerijen bij de najaarsnota 2009 begrotingsruimte gereserveerd in afwachting van de concrete projectvoorstellen. Voor de projecten Zuiderzeewijk en Warande zijn met de beoogde partners de uitgangspunten beschreven.

Natuurlijk speelterrein

In de Boswijk wordt het natuurlijk speelterrein "Speelbos" aangelegd. Het speelbos wordt in de eerste helft van 2010 opgeleverd.

3e Sporthal

Tevens is eind 2008 de kadernota Sport 2009 – 2012 aangenomen door de raad. De daarbij behorende uitvoeringsnota sport met daarin 24 concrete voorstellen om de sport te versterken is in april 2009 vastgesteld. Een accent in de uitvoering was het versterken van de basisvoorzieningen, de accommodaties en sportvelden. De voorbereidingen voor de 3^e sporthal zijn in 2009 afgerond. Met een aantal verenigingen is het programma van eisen opgesteld en dit zal in 2010 moeten leiden tot de feitelijke bouw.

Inhaalslag groot onderhoud sportgebouwen

Voor de inhaalslag groot onderhoud sportgebouwen is de inventarisatie van het noodzakelijk groot onderhoud afgerond en zijn met alle verenigingen afspraken gemaakt over de uitvoering in 2010. Tot slot is in september het kunstgrasveld bij SVL opgeleverd.

Extra inzet amateurkunst

In 2009 is de intendant voor de amateurkunst aangesteld. Deze intendant ondersteunt verenigingen bij het organiseren van projecten, aanvragen van subsidies of vinden van een geschikte ruimte.

De vraag naar huisvesting voor amateurkunst wordt middels stedelijke roostering ingevuld. Daarnaast worden er in de ontwikkeling van de multifunctionele accommodaties ruimtes geschikt gemaakt voor het uitoefenen van amateurkunst.

Knelpunten

Bij de uitvoering van voorgenomen maatregelen zijn bij de meeste geen noemenswaardige knelpunten naar voren gekomen. Uitzondering hierop is de realisatie van de 3^e sporthal. Uitgangspunt hiervoor was een sobere trainingshal. De gesprekken met de verschillende verenigingen en de toegenomen druk op de binnensportvoorzieningen hebben geleid tot een hoger ambitieniveau. Een voorstel hierover zal z.s.m. aan het college/de raad worden voorgelegd.

Conclusies

De voorgenomen maatregelen zijn in z'n algemeenheid uitgevoerd.

2.1.2 Betrokkenheid en participatie

Wat hebben we bereikt?

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Handhaven aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk verricht	Percentage blijft gelijk of boven landelijk percentage (47% in 2006, landelijk 40% in 2004) Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau.
Meer betrokkenheid van inwoners bij ontwikkelingen in de buurt	Stijging van percentage inwoners dat bij belangrijke veranderingen in de buurt op zijn minst over de plannen wil mee praten (van 42% in 2007) naar 50% in 2010. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.

In 2008 is het aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk verricht opnieuw op 47% geschat (geen recente landelijke benchmark beschikbaar). Betrokkenheid inwoners bij ontwikkelingen in de buurt zal in april voor het eerst na drie jaar worden gepeild.

Beoogde prestaties

Prestaties	Resultaat in 2009
Uitvoering geven aan de nieuwe nota sociaal cultureel werk	Nader te bepalen; nota wordt eind 2009 vastgesteld.
Meer jongeren actief in het vrijwilligerswerk	21% in 2007 naar 25% in 2009.
Deelname aan community art activiteiten op wijkniveau.	Wordt vanaf 2009 gemeten.

Uit de jongerenenquête van najaar 2009 blijkt dat slechts 11% van de jongeren (12-23 jaar) vrijwilligerswerk verricht.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Brede school

In het kader van de brede school ontwikkeling is het programma Buurt Ontwikkeling en Sport (BOS) voortgezet. Dit programma loopt tot en met 2010. Het project krijgt een structureel vervolg middels de Impulsmaatregel brede school, sport en cultuur. Hierbij is sprake van de aanstelling van “combinatie”-werkers sport, cultuur en onderwijs. In 2009 zijn er 7,5 fte aan combinatiefunctionarissen aangesteld.

Fusie welzijnspartijen

De fusie tussen stichtingen Pluspunt vrijwilligerswerk, Stichting Welzijn Ouderen Lelystad en Stichting 3D is per 1 januari 2010 een feit. Dit zal een versterking betekenen van het ondersteunen en faciliteren van het stedelijk welzijnswerk en vooral ook wijkinitiatieven. De uitwisseling en ontmoeting tussen verschillende culturen en leefstijlen blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Maatschappelijke stages

De raad heeft voor 2009 extra geld beschikbaar gesteld voor het intensiveren van de maatschappelijke stages, de tussenstap voor jongeren naar het vrijwilligerswerk. Het gaat om een wettelijke verplichting vanaf 2011 voor alle scholen voor het voortgezet onderwijs. In Lelystad doen het Groenhorst College, de Rietlanden, de SGL en de Arcus mee. Daarnaast is het aantal stageplekken aanzienlijk uitgebreid zodat alle leerlingen ook de kans krijgen om deze ervaring op te doen.

Integratie

Een groot deel van de activiteiten in het kader van het integratiebeleid is uitgevoerd. Een resultaat van het uitgevoerde integratiebeleid is de stevigheid van het maatschappelijk middenveld, de allochtone zelforganisaties. Zij spelen een belangrijke rol als intermediair tussen de verschillende culturen en leefstijlen in de Lelystadse samenleving. Voor een aantal activiteiten gericht op Burgerschap en Binding en de emancipatie en participatie bij allochtone vrouwen in achterstandssituaties is de uitvoering uitgesteld. Voor een deel is dit het gevolg van een langere voorbereidingstijd. Voor het project vriendschapsband Lelystad – Lelydorp vindt er op uitvoerend niveau regelmatig uitwisseling plaats onder andere tussen de scholen, brandweer en politie. De formele afhechting van het project, het ondertekenen van een convenant, blijkt een kwestie van lange adem. Dit is in 2009 niet gelukt.

Sport

De vastgestelde uitvoeringsnota sport loopt vanaf 2009. Op basis van deze nota kunnen veel ingezette maatregelen versterkt voorgezet worden met als doel de hoge sportparticipatie in Lelystad vast te houden. Daarnaast is het investeren in sport ook een middel om Lelystad als “sportgemeente” op de kaart te zetten. Op dit punt zijn er twee bijzondere resultaten te melden. In februari 2009 heeft het NK marathonschaatsen op natuurijs op de Oostvaardersplassen plaatsgevonden. Dit goed verlopen evenement werd door de City Marketing Club uitgeroepen tot het evenement dat in 2009 de grootste promotionele waarde voor Lelystad heeft gehad en heeft daarmee de “Promotie Award” gekregen. Daarnaast is samen met het Watersportverbond en de provincie Flevoland voor de periode 2009-2012 in Lelystad een regio hoofdcoach aangesteld. Hierdoor ontstaat er in Lelystad een lokaal en regionaal opleidingscentrum voor zeiltalent.

Cultuur

Het jaar 2009 was het eerste uitvoeringsjaar van de lopende cultuurnota. Belangrijke culturele voorzieningen als de bibliotheek(werk), het Agoratheater, de Kubus en Underground draaiden ook in 2009 voor alle Lelystedelingen. Een bijzondere mijlpaal in 2009 was de officiële opening van de door architect Aat Vos ontworpen nieuwe Flevomeerbibliotheek. Volgens het vakblad van de Vereniging van Openbare Bibliotheken in Nederland behoort de Lelystadse bibliotheek in 2009 bij de vijf meest innovatieve bibliotheken van Nederland. In deze stedelijke “ontmoetingsplaats” hebben verschillende

doelgroepen een eigen plek gekregen. Het aantal leden is sinds de opening gegroeid. Onderdeel van de cultuurnota was de inzet van de Community Art activiteiten als "bindmiddel" in de wijk. De eerste resultaten daarvan zijn zichtbaar geworden in Lelystad Zuidoost in de vorm van een aantal theateruitvoeringen van en voor wijkbewoners.

Knelpunten

Een deel van de voorgenomen maatregelen in het kader van het integratiebeleid is niet uitgevoerd. Voor een aantal projecten bleek dat de voorbereiding langer duurde dan voorzien. Voor een ander deel zal nader onderzoek moeten uitwijzen of er in de samenleving wel behoefte is aan de voorgestelde maatregelen of dat de oorzaak van stagnatie ligt bij het niet kunnen bereiken van de doelgroep.

Conclusies

Verschillende voorgenomen maatregelen zijn voortvarend uitgevoerd. Een deel is in 2009 voorbereid en wordt vanaf 2010 uitgevoerd.

2.2. Jeugd voorop

2.2.1 Vroegsignalering, opvoeding en zorg

2.2.2 Ontwikkelingskansen vergroten

2.2.3 Aantrekkelijke stad

Langs drie wegen zijn de ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken, in lijn met de Programmabegroting 2009-2012, van een antwoord voorzien:

1. Vroegsignalering, opvoeding en zorg;
2. Ontwikkelingskansen vergroten;
3. Aantrekkelijke stad

2.2.1 Vroegsignalering, opvoeding en zorg

Wat wilden we bereiken?

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Eerdere signalering van problemen	Stabilisering van het aandeel jeugdzorgindicaties van alle kinderen van 0 tot 18 jaar op 4% in 2011 (2,4% in 2005 en 3.0% in 2006). Bron: Bureau Jeugdzorg (2005), Verwey Jonker Instituut (2006).
Geen verdere groei van jongeren met overgewicht	Daling van het percentage jongeren (12-18) met overgewicht van 18% in 2002 naar 10% in 2011. (In 2006/2007 was het 10%). Bron: GGD Jongerenenquête (eens per vier jaar)
Geen verdere groei van jongeren met overmatig alcoholgebruik	Stabilisering van het aandeel jongeren die overmatig drinken op 30%. Bron: GGD Jongerenenquête
Betere afstemming van het aanbod jeugdzorgverlening op de vraag van jongeren	Daling van het aandeel jongeren (12-23 jaar) dat met problemen kampt en zegt nergens terecht te kunnen van 10% (2002) naar 5% in 2009. Bron: Jongerenenquête O&S gemeente Lelystad (oneven jaren).
Betere afstemming van het aanbod opvoedingsondersteuning op de vraag van ouders/verzorgers	Daling van het aandeel ouders dat zegt niet terecht te kunnen met hun hulp- of ondersteuningsvraag van 10% (2005) tot 5% in 2009. Bron: GGD volwassenenenquête

Wat hebben we bereikt?

Aandeel jeugdzorgindicaties bleef in 2008 op hetzelfde peil als in 2007, namelijk 3,7%. Het aandeel jongeren dat met problemen kampt en zegt nergens terecht te kunnen is in het najaar 2009 op 10% geschat

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Centrum voor Jeugd en Gezin	Eerste centrum in Atolwijk operationeel. Nog nader te bepalen bereik in termen beantwoording hulpvraag, interventies, reactie snelheid, wachtlijsten. Bereik 98% consultatiebureaus streven naar 100% van de 0-4 jr.
Bereik risicogezinnen	Vroegsignalering en bemoeizorg bereiken 200 gezinnen op jaarbasis. Bron: rapportage GGD
Gezinsondersteuning	Gezinscoaches begeleiden 100 probleemgezinnen op jaarbasis Bron: rapportage MDF 10 Eigen Kracht conferenties per jaar. Bron: Eigen Kracht 36 gezinnen per jaar begeleid door Home Start. Bron: Humanitas
Opvoedingsondersteuning	150 ouders per jaar nemen deel aan opvoedcursussen 75 ouders per jaar bezoeken het pedagogisch spreekuur. Bron: GGD
Signalering	Er is een uniform signaleringsinstrument voor professionals die met

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
	kinderen werken. Het Elektronisch Kind Dossier (EKD) is in 2009 door de jeugdgezondheidszorg ingevoerd en er is een verwijzindex, gekoppeld aan landelijk systeem

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Centrum voor Jeugd en Gezin

De opbouw en het functioneren van de pilot Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is volop in gang. In 2009 is de visie en het uitwerkingsplan door de raad vastgesteld, en tevens is een tussen- evaluatie aan de raad voorgelegd. Er is op diverse gebieden geïnvesteerd, zoals in de samenwerking tussen het CJG en de basisscholen in Atolwijk en Zuiderzeewijk, het verbeteren van de samenwerking tussen de diverse hulpverleners en de toegankelijkheid van de website. Tenslotte zal conform de besluitvorming in de raad, de verdere uitbreiding van het CJG naar een stedelijk concept pas na afronding van de pilot plaatsvinden (tweede helft 2010).

ESAR

Vanaf 31 maart 2009 kan worden geregistreerd in het Elektronisch Signaleringsysteem voor alle risicojongeren (ESAR). Dit systeem beoogt eenvoudige registratie door professionals die zich zorgen maken over een kind of een gezin. Dat maakt dat in een vroeg stadium al afstemming kan plaatsvinden. Essentieel is dat signalering in het systeem ook daadwerkelijk plaatsvindt. De gemeente zal dit nadrukkelijk bewaken.

Knelpunten

De investeringen in het Centrum voor Jeugd en Gezin zullen er toe moeten leiden dat het voor kinderen, jongeren en hun ouders makkelijker wordt met vragen over opgroeien en opvoeden ergens terecht te kunnen en goed geholpen te worden. Dit heeft ook volop de aandacht, maar gezien de laatste (voorlopige) cijfers uit de jongerenenquête is de beleving onder jongeren nog onveranderd. De investeringen hebben er nog niet toe geleid dat het aandeel jongeren dat met problemen kampt en zegt nergens terecht te kunnen, ook daadwerkelijk is gedaald. Dit blijft dus een belangrijk streven waar concrete resultaten op geboekt moeten worden.

Conclusie

Om het Centrum voor Jeugd en Gezin goed vorm te geven is aandacht voor het laagdrempelig en toegankelijk zijn voor ouders, kinderen en jongeren van groot belang. Tegelijkertijd moet het 'achter de schermen' ook goed geregeld zijn: één kind – één gezin – één plan. Aan beiden wordt hard gewerkt. Er is gekozen voor een pilot om dit goed uit te kunnen werken en daar is in 2009 verder inhoud aan gegeven.

2.2.2 Ontwikkelingskansen vergroten

Wat wilden we bereiken?

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Betere leerkansen voor jonge kinderen	Stijging van het bereik VVE van doelgroep peuters van 53% (2006) naar 60% in 2009. Bron: Peuterspeelzalen en GBA (bewerking Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek). Stijging van het bereik VVE van doelgroep kleuters van 62% (2005) naar 65% in 2009. Bron: CFI-tellingen en leerlingenadministratie (bewerking Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek).
Hoger opleidingsniveau van jongeren	Het verlagen van het aandeel jongeren dat de Beroepsgerichte Leerweg van het VMBO volgt van 40% in 2005/2006 (landelijk 24%) naar 35% in 2010/2011. Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.
Meer jongeren behalen een startkwalificatie	Daling van het percentage VSV onder jongeren van 18 tot en met 22 jaar van 23% (2007) naar 20% (2010). Bron: CFI-tellingen en leerlingenadministratie (bewerking Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek).

Wat hebben we bereikt?

Het bereik van VVE onder de doelgroep peuters was in 2008 op 61% geschat. Het bereik onder de doelgroep kleuters is in 2008 op 55% geschat. Het percentage voortijdige schoolverlaters onder jongeren van 18 tot en met 22 jaar in 2009 is naar 19% gedaald. (bron: afd. BBL)

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Toename van het aantal Brede Scholen met kansprofiel/naschoolsaanbod	Van 11 Brede Scholen in 2007 naar 22 Brede Scholen.
Beter inzicht in de kwaliteit van het basisonderwijs	Een Toetskalender waarmee alle basisscholen (een aantal) dezelfde toetsen afnemen zodat de opbrengsten op Lelystads niveau in kaart kunnen worden gebracht. Een Onderwijsmonitor moet zorgdragen voor een quick scan van de staat van het Lelystadse basisonderwijs.
Verbeteren van de doorlopende leerlijn van peuterspeelzaal naar de basisschool	Een eenduidig overdrachtsdocument wat ook door alle peuterspeelzalen wordt gebruikt.
Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt	Ter uitvoering van het convenant leren en werken zijn 140 duale trajecten op MBO en 60 op HBO niveau gerealiseerd.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Lokale Educatieve Agenda

De maatregelen die in de Lokale Educatieve Agenda (LEA) staan, zijn uitgevoerd. Hierdoor wordt op constructieve wijze door de onderwijspartners aan de speerpunten gewerkt. Er is wederzijds vertrouwen en men is bereid "over elkaars schutting te kijken" zoals tevoren is beoogd. Het gaat hierbij om het versterken van Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) voor jonge kinderen en het verbeteren van de kwaliteit van het basisonderwijs in Lelystad. De eerste onderwijsmonitor is in voorbereiding. Bij de doorlopende leerlijnen heeft een drietal werkgroepen met vertegenwoordigers uit het onderwijs uitvoering gegeven aan de acties uit de LEA. Een LEA-prioriteit is ook het voorkomen van voortijdig schoolverlaten als het toch fout dreigt te gaan met een leerling. Voldoende en goede zorg op en rond de scholen is daarbij een voorwaarde waarin momenteel wordt voorzien. Ook wordt meer en meer de nadruk gelegd op het verbeteren van de aansluiting tussen het onderwijs en de

arbeidsmarkt. Voor van het speerpunt Democratisch Burgerschap is samen met het onderwijs besloten geen verdere acties te ondernemen.

Brede Scholen

Er is geïnvesteerd in het verdere inbedden van de Brede Scholen in Lelystad, waarbij een belangrijk deel van de combinatiefuncties is gerealiseerd. Daarmee is het gelukt om het onderwijs wederzijds te versterken met meer sport en cultuur.

Verzelfstandiging Openbaar Onderwijs

De raad heeft in 2009 besloten dat er verder uitvoering wordt gegeven aan het verzelfstandigingsproces van het openbaar primair onderwijs. Uitgangspunt is dat het openbaar onderwijs ingaande 31 december 2010 zelfstandig zal zijn in de vorm van een stichting.

Knelpunten

Er is een terugloop van deelname aan peuterspeelzalen, vooral door toenemende populariteit van de kinderdagverblijven. Harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang ligt dan ook steeds meer voor de hand. Rondom dit thema zal een brede discussie moeten plaatsvinden. In de Discussienotitie Kinderopvang die door het college is vastgesteld, is reeds aangegeven dat per wijk een stappenplan gemaakt moet worden hoe de harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang gerealiseerd kan worden.

Conclusie

De aanjaagfunctie van de LEA waarmee door incidentele impulsen een structurele kwaliteitsverbetering wordt beoogd, lijkt te werken. Echter, steeds duidelijker wordt dat de thema's vragen om doorlopende aandacht om een continue verbeterslag te maken. Dit vraagt om een andere benadering waarbij de LEA meer als een doorlopende onderwijsagenda fungeert met een gezamenlijk gekozen prioritering binnen de thema's. Hiermee zal met de totstandkoming van de nieuwe LEA rekening worden gehouden.

2.2.3 Aantrekkelijke stad

Wat wilden we bereiken?

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
De vrijetijdsvoorzieningen zijn meer toegesneden op de wensen van de jeugd.	Stijging van het rapportcijfer voor vrijetijdsvoorzieningen van jongeren (12-23 jaar) van 5,9 (2004) naar 6,3 in 2009. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek jongerenenquête.

Wat hebben we bereikt?

Het gemiddelde rapportcijfer voor vrijetijdsvoorziening van jongeren blijkt bij de peiling van najaar 2009 onveranderd: 5,9.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Vergroten jeugdparticipatie	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijks een jeugddebat. - Structurele consultatie van jongeren bij activiteitenplan door het jongerenwerk.
Meer activiteiten voor jeugd	<ul style="list-style-type: none"> - In alle wijken activiteiten, inclusief zomeractiviteiten, door jongerenwerk. - De lokalen bedienen in 2009 gezamenlijk 200 verschillende jongeren per week met een attractief activiteiten aanbod. Bron: jaarverslag stichting 3D.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

De jongerenraad heeft in 2009 een goede start kunnen maken. Hiermee is het mogelijk om nog beter te weten wat jongeren aantrekkelijk vinden. Ook in 2009 vonden enkele grootschalige evenementen gericht op de jeugd, zoals Dance-tour, plaats.

Daarnaast is in 2009 een onderzoek verschenen van de Lelystadse Rekenkamer naar het Jongerenwerk. Dit heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd waardoor het jongerenwerk nog beter ingezet kan worden.

Knelpunten

Bij het bieden van een aantrekkelijk pakket aan jongerenwerk en activiteiten blijft het een belangrijk aandachtspunt goed aan te sluiten bij de wensen van de jongeren. Dit geldt ook voor het aanbod aan sportieve en culturele activiteiten gericht op jongeren (zie ook Binding en Ontmoeting).

Conclusie

Het blijkt dat jongeren de voorzieningen in Lelystad al jaren waarderen met het cijfer 5,9. Ondanks de diverse evenementen en activiteiten die voor jongeren worden georganiseerd. Mogelijk dat met de komst van een actieve jongerenraad meer in kaart gebracht kan worden hoe de waardering van de stad en het jeugdbeleid door jongeren wordt ervaren.

2.3. Ondersteuning en zorg

2.3.1 Handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid

2.3.2 Bieden van maatschappelijke opvang

Evenals in 2008 zijn de ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken langs twee wegen van een antwoord voorzien:

1. Handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid;
2. Bieden van maatschappelijke opvang.

2.3.1 Handhaven en vergroten van de zelfredzaamheid

Wat wilden we bereiken?

We wilden bereiken dat:

- ouderen en gehandicapten actief blijven deelnemen;
- inwoners van Lelystad gezond blijven c.q. zich gezonder gaan gedragen;
- armoede en sociale problematiek wordt aangepakt en voorkomen.

Doelstelling is dat ouderen en gehandicapten volwaardig deel kunnen (blijven) nemen aan de maatschappij en op een verantwoorde wijze zelfstandig kunnen blijven wonen.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Kwetsbare groepen, met name ouderen en gehandicapten, kunnen actiever deel (blijven) nemen aan de maatschappij	Stijging van gemiddelde score arbeidsongeschikten en 65-plussers op leefsituatie-index: van 87 respectievelijk 89 in 2006 naar 90 respectievelijk 92 in 2010 (score alle inwoners= 100). Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau. Daling van het percentage inwoners dat in sociaal isolement verkeert: van 15% in 2006 (net als landelijk) naar 13% in 2010. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau. Daling van het percentage 65-plussers dat in sociaal isolement verkeert: van 31% in 2006 naar 25% in 2010. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau.
Inwoners voelen zich gezond c.q. gaan zich gezonder gedragen	Stijging percentage inwoners dat eigen gezondheid in het algemeen als (minimaal) 'goed' beoordeelt (van 84% in 2006 naar 86% in 2010). Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek
Minder inwoners die onder de armoedegrens zitten	Daling van het aandeel huishoudens met een inkomen < 105% van het sociaal minimum ; van 13% in 2006 naar 10% in 2009. Bron: Atlas voor Gemeenten
Gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de Wmo verstrekkingen	De tevredenheid van Lelystedelingen is gelijk of hoger dan de landelijk gemiddelde score. Bron: SGBO.
Mantelzorgers voelen zich minder vaak te zwaar belast	Percentage mantelzorgers dat aangeeft zich (te) zwaar belast te voelen daalt van 18 % in 2006 naar 15 % in 2010. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek / Sociaal Cultureel Planbureau.

Wat hebben we bereikt?

De gemiddelde score van arbeidsongeschikten op de leefsituatie-index blijkt bij peiling eind 2008 niet te zijn gestegen ten opzichte van 2006. De score onder 65-plussers op deze index is wel gestegen, van 91 in 2006 naar 95 in 2008.

In 2006 verkeerde 15% van de inwoners in sociaal isolement. In 2008 was dit percentage gedaald naar 13%. Ook voor 65-plussers zien we een daling: van 22% in 2006 naar 17% in 2008.

Het percentage inwoners dat de eigen gezondheid in het algemeen als 'goed' beoordeelt is eind 2008 geschat op 82%. Dit is een lichte daling ten opzicht van 2006 (84%).

De gebruikers gaven over 2008 gemiddeld een 7,8 voor hulp in de huishouding. Dit is een stijging ten opzichte van het voorgaande jaar maar ligt nog wel iets onder het landelijk gemiddelde (7,9). De gebruikers gaven een 7,4 voor vervoer- en woonvoorzieningen; dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Het percentage mantelzorgers dat zich (te) zwaar belast voelt is gelijk gebleven; zowel in 2006 als in 2008 gaf 18% van de mantelzorgers aan zich (te) zwaar belast voelen.

a. actieve deelname ouderen en gehandicapten

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Ontwikkelen van 1, 2 en 3 sterrenzones voor wonen, welzijn en zorg, conform het door raad vastgestelde programma Wonen, Welzijn, Zorg.	De Hoven heeft een volwaardige ontmoetingsfunctie voor de omgeving. De informatie- en adviespunten in de zones zijn goed ontwikkeld. Er is gestart met de bouw van de 3-sterrenzone Hanzepark.

b. Lelystedelingen blijven gezond

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Aanbod eerstelijnszorg is op peil	Voldoende huisartsen, tandartsen en verloskundigen: geen wachtlijsten. Voldoende gezondheidscentra verspreid over de stad.
Basisziekenhuiszorg is in Lelystad beschikbaar	Behoud van een (inhoudelijk en financieel) "gezond" basisziekenhuis in Lelystad.
Verbeteren van de gezondheid van de jeugd	Zie programma Jeugd Voorop.

c. voorkomen armoede en sociale problematiek

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Aanbieden nazorgtrajecten aan alle Lelystedelingen die terugkeren uit detentie.	200 ex-gedetineerden krijgen een nazorgtraject aangeboden.
Aanbieden Intensieve begeleidingstrajecten voor mensen met een uitkering voor wie werk nog niet haalbaar is.	150 Lelystedelingen doorlopen een intensief begeleidingstraject.
Vergroten bereik schuldhulpverlening	Continuering inzet CBI (2007: 1.436 cliënten). Uitbreiding als er extra middelen beschikbaar komen.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

a. actieve deelname ouderen en gehandicapten

Wmo

Het motto van de Wmo is “meedoen”. De opgave is te bevorderen dat iedereen zo lang mogelijk mee kan blijven doen. In de Wmo beleidsnota, die in 2009 is voorbereid en begin 2010 aan de raad is voorgelegd, is nadere invulling gegeven aan deze participatiegedachte.

Agenda 22

Binnen Agenda 22 zijn de thema’s toegankelijkheid, veiligheid en bewustwording uitgewerkt.

Woonzorgzones

De invulling van de zones voor wonen, welzijn en zorg verloopt goed. In de ontmoetingsruimte van De Hoven zijn allerlei activiteiten georganiseerd voor de buurtbewoners. De Hanzeborg, het nieuwe centrum van de driesterrenzone in Hanzepark, is in aanbouw en zal in de loop van 2010 worden opgeleverd. Er zijn verspreid over de stad ontmoetingsactiviteiten voor senioren aangeboden. De ouderenadviseurs hebben spreekuur gehouden op verschillende locaties in de stad en er zijn 1.400 ouderen van 70 jaar en ouder thuis met een informatiepakket bezocht. Verder is het project thuisadministratie van start gegaan.

Informatie en advies

Er is gewerkt aan het verder verbeteren en uitbouwen van de informatie- en adviesfunctie (in het stadhuis en de wijken). Het digitale Zorgloket is vernieuwd en verbeterd.

Wmo verstrekkingen

De huishoudelijke verzorging is in 2009 opnieuw volgens het Zeeuwse model aanbesteed. Er zijn nieuwe contracten gesloten met 5 leveranciers. In totaal zijn er ruim 270.000 uren hulp in de huishouding geleverd. Naast de huishoudelijke verzorging heeft de gemeente ook gezorgd voor de andere verstrekkingen zoals rolstoelen, scoot-mobiels, woningaanpassingen en aangepast vervoer. In 2009 zijn er relatief veel dure woningaanpassingen uitgevoerd waardoor het budget voor deze post is overschreden. Er is wat betreft de tevredenheid van de gebruikers van de Wmo verstrekkingen sprake van een stijgende lijn. De gebruikers gaven gemiddeld een 7,8 voor hulp in de huishouding en 7,4 voor de vervoer- en woonvoorzieningen.

Mantelzorg en vrijwilligerswerk in de zorg

In 2009 is de beleidsnota voor mantelzorg en vrijwilligerswerk in de zorg (nota “Zorg voor elkaar”) vastgesteld. In 2009 zijn de organisaties op dit vlak samengegaan in één lokale organisatie voor mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk. Deze organisatie maakt onderdeel uit van de nieuwe Stichting Welzijn Lelystad. Door deze bundeling kan beter invulling worden gegeven aan de beleidsintensivering gericht op het verbeteren van de ondersteuning van mantelzorgers en het vergroten van het aantal vrijwilligers in de zorg.

Café Maxx

Eind 2009 is bij de nieuwe bibliotheek het café Maxx open gegaan, een werkplek voor mensen met een verstandelijke beperking.

b. Lelystedelingen blijven gezond

Behoud ziekenhuis

Begin 2009 kwam er een einde aan een intensief en ingewikkeld traject met als resultaat het behoud van een basisziekenhuis in Lelystad. Het ziekenhuis is begin 2009 overgenomen door de MC groep en heeft weer een goed toekomstperspectief.

Eerstelijnszorg

Er is ingezet op een goed basisaanbod van gezondheidsvoorzieningen. De eerstelijnszorg in Lelystad is op peil, er zijn geen wachtlijsten.

Preventie

Er zijn diverse preventieactiviteiten uitgevoerd gericht op een gezonde levensstijl: het voorkomen van overgewicht en het terugdringen van het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren.

GGD

In 2009 is de afdeling infectieziekten van de GGD weer op peil gebracht en de GGD heeft het basispakket, zoals afgesproken, uitgevoerd.

Skills- en innovatielab

Er is een bijdrage verstrekt voor het realiseren van een skills- en innovatielab in het ziekenhuis in Lelystad.

Nota lokaal gezondheidsbeleid

Eind 2009 is de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid voorbereid die begin 2010 door de raad is vastgesteld.

c. voorkomen armoede en sociale problematiek

Voor wat betreft de nazorg voor ex-gedetineerden: zie het Programma Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam.

Participatietrajecten

In 2009 zijn intensieve participatietrajecten uitgevoerd voor mensen met een uitkering voor wie de afstand tot werk nog te groot is.

Schuldhelpverlening

Er is in 2009 extra ingezet op schuldhelpverlening. Met de extra inzet is bereikt dat de wachtlijsten, ondanks de recessie, niet verder zijn toegenomen.

Armoedebeleid

In 2009 is de nota "meedoen mogelijk maken, herijking van het integraal armoedebeleid" vastgesteld. Er is gestart met de implementatie van diverse onderdelen van de nota gericht op het voorkomen van overerving van armoede zoals gratis deelname aan de vroeg- en voorschoolse educatie, School's Cool, huiswerkbegeleiding e.d. Ook is er veel publiciteit gegeven aan de participatiebijdragen voor mensen met een laag inkomen.

Knelpunten

Er hebben zich geen zwaarwegende knelpunten voorgedaan bij het realiseren van de genoemde beleidsprestaties. Er is in 2009 wel, als gevolg van de recessie, een groot beroep gedaan op voorzieningen als het sociaal raadslidenwerk en schuldhelpverlening.

Conclusies

Op basis van de Burgerpeiling 2008 kunnen we concluderen dat het aantal ouderen dat in een sociaal isolement verkeert iets afneemt. Ook zien we dat de score van ouderen op de leefsituatie-index toeneemt. De zones voor wonen, welzijn en zorg (en de daarbij behorende woon- welzijn- en zorgvoorzieningen) lijken aldus een positief effect te hebben. De gebruikers van de Wmo voorzieningen zijn over het algemeen tevreden over de Wmo-verstrekkingen. Het percentage inwoners dat de eigen gezondheid in het algemeen als goed beoordeelt blijkt licht te zijn gedaald. Begin 2010 is de nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen gericht op een meer gezonde leefstijl. Het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers blijft een belangrijk aandachtspunt. In 2009 is de nota "Zorg voor elkaar" vastgesteld. In deze nota, die in 2010 wordt geïmplementeerd, zijn diverse maatregelen opgenomen gericht op het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers.

3.3.2 Bieden van maatschappelijke opvang

Wat wilden we bereiken?

We wilden bereiken dat er voldoende opvangvoorzieningen zijn en dat de zeer kwetsbare inwoners die zorg mijden in beeld worden gebracht en van relevante zorg worden voorzien.

Voor 2009 zijn de volgende prioriteiten vastgesteld:

- realiseren van dagbesteding- en arbeidsre-integratie activiteiten specifiek gericht op dak- en thuislozen;
- eventueel realiseren van een permanente woonvoorziening met 24-uurs begeleiding voor mensen die ondanks allerlei hulpverlening en training niet in staat zijn geheel zelfstandig te wonen.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009																								
Voldoende opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">Aantal (regionale) plaatsen in de nachtopvang</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Flevoland 2008</th> <th>Waarvan in Lelystad 2008</th> <th>Lelystad 2009</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aantal plaatsen nachtopvang</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Aantal plaatsen dagopvang</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Aantal plaatsen crisisopvang</td> <td>40</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> </tbody> </table>	Aantal (regionale) plaatsen in de nachtopvang					Flevoland 2008	Waarvan in Lelystad 2008	Lelystad 2009	Aantal plaatsen nachtopvang	10	10	10	Aantal plaatsen dagopvang	20	20	20	Aantal plaatsen crisisopvang	40	15	15				
Aantal (regionale) plaatsen in de nachtopvang																									
	Flevoland 2008	Waarvan in Lelystad 2008	Lelystad 2009																						
Aantal plaatsen nachtopvang	10	10	10																						
Aantal plaatsen dagopvang	20	20	20																						
Aantal plaatsen crisisopvang	40	15	15																						
Voldoende woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Aantal plaatsen in speciale woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Lelystad 2008</th> <th>Lelystad 2009</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fasehuis</td> <td>6</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Kamers met kansen</td> <td>12</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Nos pa Nos</td> <td>12 en 10 ambulante</td> <td>12 en 10 ambulante</td> </tr> <tr> <td>Enkeltje Zelfstandig</td> <td>22</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>Zij aan Zij</td> <td>9</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Uitbreiding begeleid wonen</td> <td>Nntb</td> <td>Nntb</td> </tr> </tbody> </table>	Aantal plaatsen in speciale woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben				Lelystad 2008	Lelystad 2009	Fasehuis	6	12	Kamers met kansen	12	12	Nos pa Nos	12 en 10 ambulante	12 en 10 ambulante	Enkeltje Zelfstandig	22	22	Zij aan Zij	9	9	Uitbreiding begeleid wonen	Nntb	Nntb
Aantal plaatsen in speciale woonvoorzieningen voor mensen die veel begeleiding nodig hebben																									
	Lelystad 2008	Lelystad 2009																							
Fasehuis	6	12																							
Kamers met kansen	12	12																							
Nos pa Nos	12 en 10 ambulante	12 en 10 ambulante																							
Enkeltje Zelfstandig	22	22																							
Zij aan Zij	9	9																							
Uitbreiding begeleid wonen	Nntb	Nntb																							
Verbeteren van de signalering en zorg voor zorgwekkende zorgmijders	Versterking Afdeling Vangnet en Advies: toename aantal meldingen t.o.v. 2008 (2006: 128 meldingen, 2007:172 meldingen).																								

Wat hebben ervoor gedaan?

Prestaties

Opvang voor dak- en thuislozen

De opvang voor dak- en thuislozen was ook in 2008 24 uur per dag geopend met 10 plaatsen in de nachtopvang en 20 plaatsen in de dagopvang. Er is een (sluitend) netwerk gerealiseerd rond de opvang bestaande uit een samenhangend aanbod van o.a. schuldhulpverlening, verslavingszorg en psychiatrische hulp.

Dagbesteding

Op de Groene Velden (Country Garden) is dagbesteding aangeboden. Het beoogde dagbesteding- en integratieproject aan de Runderweg 10 bleek financieel niet haalbaar en is niet doorgegaan. De mogelijkheden van andere dagbestedingprojecten worden onderzocht.

Crisisopvang en begeleid wonen

Naast de dag- en nachtopvang waren er nog 15 plaatsen crisisopvang beschikbaar. Het aantal plaatsen begeleid wonen is in 2009 uitgebreid: het project Kamers met Kansen is met 12 plaatsen van start gegaan. De uitbreiding van het Fasehuis heeft in 2009 nog niet plaatsgevonden omdat er nog geen geschikte locatie voor handen was. De uitbreiding zit nog wel in de planning. Er is onderzoek gedaan naar problematisch overlastgevend verslaafden in Flevoland. Daaruit is gebleken dat er behoefte is aan een woonvoorziening met 24-uurs begeleiding (hostel) voor mensen die ondanks allerlei hulpverlening en training niet staat zijn geheel zelfstandig te wonen. Er zijn (vanuit lokale organisaties) plannen in voorbereiding voor een dergelijke voorziening. In de eerste helft van 2010 zullen hier nadere voorstellen voor worden gedaan.

Zorgwekkende zorgmijders

In 2008 zijn er 179 nieuwe meldingen gedaan bij het Meldpunt Vangnet en Advies (de cijfers over 2009 zijn nog niet beschikbaar).

Knelpunten

Er ontbreekt nog een permanente woonvoorziening met 24-uurs begeleiding. De plannen hiervoor zijn al wel in voorbereiding. Er is nog een gebrek aan dagbestedingactiviteiten voor dak- en thuislozen/verslaafden.

Conclusies

In 2009 is het aantal opvangplaatsen voor dak- en thuislozen gelijk gebleven. De mogelijkheden voor dagbesteding voor deze groep zijn beperkt. Er ontbreekt nog een permanente woonvoorziening voor de mensen die alleen met 24-uurs directe begeleiding zelfstandig kunnen functioneren/wonen. Het aantal begeleid wonen plaatsen is in 2009 beperkt uitgebreid. In 2010 zal een verdere uitbreiding plaatsvinden.

2.4. Economie, werk en inkomen

- 2.4.1 Beter vestigingsklimaat
- 2.4.2 Sterkere productie structuur
- 2.4.3 Beter gekwalificeerde beroepsbevolking
- 2.4.4 Meer mensen aan het werk, minder mensen met een uitkering

In lijn met de Programmabegroting 2009-2012 worden de opgaven en kansen van Economie, Werk en Inkomen langs de volgende wegen van een antwoord voorzien:

1. Beter vestigingsklimaat;
2. Sterkere productiestructuur;
3. Beter gekwalificeerde beroepsbevolking;
4. Meer mensen aan het werk, minder mensen met een uitkering.

2.4.1 Beter vestigingsklimaat

Wat wilden we bereiken?

Een beter vestigingsklimaat dat tot uiting komt door de hoge waardering van de ondernemers van het ondernemersklimaat en een betere kwaliteit, sfeer, uitstraling en imago van het stadscentrum.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2010)
Hoge waardering van de ondernemers over het ondernemersklimaat vasthouden	Hoog waarderingscijfer van 6,8 vasthouden (nul-meting in 2004 op 6,8; in 2007 op 6.7 en in 2010 op 6,8. Bron; EZ-BGO, GSB III midtermmeting VROM
Betere kwaliteit, sfeer, uitstraling en imago van het stadscentrum	Stijging van het aantal bezoekers met 10%: van 121.000 winkelpassanten per week in 2004 (nulmeting) naar 133.000 winkelpassanten in 2009. Bron Locatus

Wat hebben we bereikt?

Hogere waardering ondernemers:

De laatste gegevens betreffen 2007. De waardering van de ondernemers in Lelystad kwam toen uit op 6,7, hoger dan voor de G27 6,5.

Betere kwaliteit stadscentrum

In vergelijking met de tussenmeting in 2007 is het aantal bezoekers aan het stadscentrum flink gestegen, namelijk van 89.400 naar 96.800 bezoekers. Het beoogde aantal van 133.000 is daarmee nog niet bereikt.*

* Hierbij dient opgemerkt te worden dat er in 2004 een verkeerde nulmeting heeft plaatsgevonden. Er is namelijk gemeten in een zeer drukke week met als gevolg een te hoog cijfer van 121.000 winkelpassanten per week.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Vergroten van het aantal breedbandaansluitingen in de stad	Start realisatie van Fiber-to-the-Home
Versterken van de functionele, ruimtelijke en economische structuur van het Stadshart	Oplevering parkeergarage Waag Oplevering Dukaatplein Oplevering Wisselplein Oplevering Bibliotheek Oplevering Hanzeparkkantoren (uitbreiding rechtbank)

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
	Evaluatie Masterplan Stadshart Start uitvoering Masterplan Lelycentre
Vergroten slagingskans na vijf jaar van startende ondernemers	Stijging van de slagingskans na vijf jaar van startende ondernemers van 48% (2004) naar 55% in 2009.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Breedband

Vanwege de economische omstandigheden is de aanleg van de laatste fase van het breedbandproject, het glasvezelnet naar de woningen (fibre to the home - FTTH) in 2009 vertraagd. De marktpartij heeft tot juli 2010 de tijd gekregen om een investeringsbesluit te nemen.

Masterplan Stadshart

In het stadshart zijn in 2009 een aantal belangrijke projecten opgeleverd, waaronder de parkeergarage Waag eerste fase, het Dukaatplein, het Wisselplein (beiden met winkels, horecagelegenheden en appartementen), de Bibliotheek en de uitbreiding van de rechtbank. De opening van het nieuwe winkeldeel De Promesse en de nieuwe bibliotheek zijn groots gevierd. De verkeersmaatregelen Groene carré zijn in uitvoering, het terrassenbeleid is vastgesteld, het plan van aanpak en uitvoeringsplan implementatie venstertijden is gereed. Het communicatieplan stadshart is opgesteld en uitgevoerd. Eind 2009 is voor de verdere uitvoering van het masterplan Stadshart tot een aangepaste planning besloten op basis van een aantal scenario's. Een en ander vanwege de huidige economische situatie en de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden. De projecten met een groot maatschappelijk belang zijn naar voren gehaald en andere projecten zijn vanwege de moeilijke economische situatie naar achter geschoven. De nadruk ligt op de herinrichting van de openbare ruimte en het tweede deel van de Waag. Projecten als Parkwijk en Stationsbalkons starten later. Daarbij zijn in het afgelopen jaar en zullen ook in het komend jaar veel inspanningen gericht zijn om een levendig stadshart (het oude en het nieuwe gedeelte) te houden. De daling van het aantal bezoekers, vanwege onder meer alle bouwprojecten in het stadshart en de renovatie van het stadhuis baart zorgen temeer deze ontwikkelingen tijd vergen waar we als gemeente niet veel aan kunnen doen.

Lelycentre

Eind 2009 is de nota met globale kaders voor het Lelycentre opgesteld en aan de raad toegestuurd.

Vergroten slagingskans startende ondernemers

Volgens de recente cijfers van de Kamer van Koophandel (Gooi- Eem- en Flevoland) is de slagingskans van startende ondernemers na 5 jaar in 2009 49%. Ofwel: van de 381 starters uit 2004 zijn er na vijf jaar 197 (ruim 51%) gestopt.

Knelpunten

De economische crisis drukt zwaar op te leveren prestaties ter verbetering van het vestigingsklimaat. Dit geldt zowel voor het project breedband, de uitvoering van het masterplan Stadshart en het Lelycentre. De ontwikkelings- en financieringsmogelijkheden van derden zijn van grote invloed op de

voortgang van de prestaties. Doordat een vertraging van de uitvoering in het stadshart het risico in zich draagt dat dit het vestigingsklimaat voor ondernemers negatief beïnvloedt, wordt vanuit de gemeente sterk ingezet op de inrichting van de openbare ruimte en activiteiten om de levendigheid in het stadshart op peil te houden.

Conclusies

Het project breedband loopt vanwege de economische omstandigheden achter op de oorspronkelijke planning. Voor het Lelycentre is een nota met de globale kaders voor de ontwikkeling opgesteld. De meeste voortgang is geboekt in de realisatie van het masterplan Stadshart. Alhoewel ook daar sprake is van vertraging en de komende jaren rekening gehouden wordt met de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden van marktpartijen. Het aantal bezoekers aan het stadscentrum is – in vergelijking met 2007 – flink gestegen.

2.4.2 Sterkere productiestructuur

Wat wilden we bereiken?

We willen meer werkgelegenheid. We hebben ons ten doel gesteld dat de werkgelegenheid tussen 2005 en 2009 met circa 1.750 fulltime arbeidsplaatsen moet groeien. Voor de realisatie van onze ambitie richten wij ons sterk op het ontwikkelen van het industrieel logistiek profiel van Lelystad. Daarmee wordt nadrukkelijk ingezet op het realiseren van arbeidsplaatsen voor de zogenaamde onderkant van de arbeidsmarkt.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Groei van de werkgelegenheid	Stijging van het aantal voltijds arbeidsplaatsen in Lelystad (van 26.725 in 2004 naar 28.430 in 2009).

Wat hebben we bereikt?

Aantal voltijds arbeidsplaatsen in Lelystad

In april 2009 had Lelystad 29.766 voltijds arbeidsplaatsen (bron: provincie Flevoland, peiling jaarlijks in april). De doelstelling van 28.430 voltijds arbeidsplaatsen eind 2009 is dan ook gerealiseerd.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2010
Intensivering en versterking netwerk en partnership in Noordvleugel	Participatie in monitoring economie en werkgelegenheid Noordvleugel. Participatie in onderzoek ontwikkeling Noordvleugel Participatie ontwikkeling logistics board
Aanleg nieuwe bedrijfsterreinen	OMALA terrein: 200 tot 300 ha. Flevokust: 1 ^{ste} fase 80 tot 90 ha.
Uitvoering InvesteringsPremieRegeling MKB 2008-2013	200 voltijds arbeidsplaatsen in periode 2008 – 2013 toename bedrijfsvestigingen: 2 in 2009; 8 in periode 2009 – 2013 uitgifte ha. bedrijfsterreinen: 10 ha. in 2009; 40 ha. in periode 2009 - 2013

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Uitgifte bedrijfsterrein

Ondanks de economische crisis is het gelukt om in 2009 9 ha grond voor bedrijfsterrein te verkopen.

Lelystad Airport

Afgelopen jaar is fors ingezet op de lobby voor de uitbreiding van Lelystad Airport en OMALA. De lobby heeft zich gericht op o.a. de aanwijzingsprocedure, de regionale Alderstafel, de luchtvaartnota, de RAAM brief maar ook de lobby richting andere convenantpartners. Dit laatste heeft ertoe geleid dat we een serieuze gesprekspartner zijn en dat de tot nu toe opgeleverde producten positief zijn beïnvloed conform onze gemeentelijke randvoorwaarden. Het aanwijzingsbesluit van de ministeries van V&W en VROM, d.d. 16 oktober 2009, waarmee Lelystad Airport toestemming heeft gekregen tot uitbreiding is daar een goed voorbeeld van. Het bestemmingsplan waarin de uitbreiding mogelijk wordt gemaakt is in 2009 in concept opgesteld en wordt begin 2010 afgerond, waarna de vaststellingsprocedure zal starten.

OMALA

Het businessplan OMALA is in december 2009 door de Colleges van Lelystad, Almere en Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland vastgesteld. De raad heeft onlangs van dit plan kennisgenomen en heeft een voorziening van € 2,5 miljoen ten laste van de ROS (reserve ontwikkeling stad) binnen het grondbedrijf van Lelystad vastgesteld. De voorbereiding van de MER en het concept ontwerpbestemmingsplan voor de Larserknoop ligt op schema.

Flevokust

Ook de ontwikkeling van Flevokust is een belangrijke peiler ter versterking van de werkgelegenheidsstructuur van Lelystad. Geconstateerd moet worden dat de ontwikkelingen van de Flevokust vanwege de economische crisis zijn vertraagd. Het afronden van het ontwerp bestemmingsplan en het sluiten van een koop/realisatie overeenkomst zijn afhankelijk van de economische omstandigheden. De MER en het beeldkwaliteitplan zijn bijna gereed, mede afhankelijk van evt. wijzigingen van het plan.

Metropoolregio Amsterdam

Afgelopen jaar is vol ingezet op versterking van onze positie in de Metropoolregio Amsterdam (MRA), en maken we deel uit van de vereniging Amsterdam Airport Area (AAA). Zie programma kernkwaliteiten.

IPR/MKB

De IPR/MKB regeling, waarvan Lelystad cofinancierder is, is volop in uitvoering. Er zijn in 2009 3 subsidiebeschikkingen verleend waarmee een bedrag is gemoeid van € 1.000.000,- waarmee 100 structurele arbeidsplaatsen worden gecreëerd in Lelystad. Er heeft in 2009 nog geen bevoorschotting plaatsgevonden. Het geraamde budget voor 2009 van € 333.333 is naar 2010 doorgeschoven.

Doorlopend wordt gewerkt aan de uitvoering van het acquisitieplan 2008-2010. In het kader van accountmanagement verdient de direct persoonlijke benadering steeds de aandacht. Ook wordt de afdeling werk en inkomen steeds meer betrokken bij het accountmanagement.

Knelpunten

De prioriteiten van de sublijn sterkere productiestructuur hebben te lijden onder de economische crisis. De uitgifte van bedrijfsterrein is in 2009 nog goed op niveau gebleven. Vanwege de economische omstandigheden is het echter zeer moeilijk om een gelijk aantal ha in de komende jaren uit te kunnen geven.

Conclusies

De ontwikkeling van Lelystad Airport ligt wat betreft de gemeentelijke inspanningen betreft op koers. De ontwikkeling van Flevokust heeft echter vanwege de economische omstandigheden vertraging opgelopen. Het businessplan voor OMALA is in december 2009 vastgesteld. De besluitvorming over de oprichting van OMALA zal begin 2010 plaatsvinden. De uitgifte van bedrijfsterrein lag voor 2009 redelijk op koers. Gezien de verwachte prognose voor 2010 is een forse daling te verwachten.

Op subprogrammaliijn *sterkere productiestructuur* is een post van € 761.000 lagere uitgaven te constateren vanwege het doorschuiven van € 333.333 aan IPR/MKB gelden en de vertraging in de besluitvorming over de verzelfstandiging van OMALA.

2.4.3 Beter gekwalificeerde beroepsbevolking

Wat willen we bereiken?

We willen een betere balans tussen vraag en aanbod van werknemers. Onze inzet is goed onderwijs dat aansluit bij de aard van de bedrijvigheid in de stad. En niet minder belangrijk, goed onderwijs, voor maatschappelijke emancipatie in de vorm van arbeidsparticipatie. De Lelystadse samenleving is een multiculturele. Dat betekent dat ook onze opgave is: in te zetten op de maatschappelijke emancipatie van niet westerse migranten. Succesvolle inburgering is daartoe een voorwaarde. Dat vereist een aanzienlijk hoger rendement van de inburgeringactiviteiten.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2010)
Hoger opleidingsniveau van de beroepsbevolking	Handhaven van het aandeel van de beroepsbevolking met een opleiding op minimaal middelbaar niveau van 76% (2006) op of boven het landelijk gemiddelde in 2009.

Wat hebben we bereikt?

De cijfers voor Lelystad over 2009 zijn nog niet bekend. In 2007 had 76% van de Lelystadse beroepsbevolking minimaal MBO-niveau (gelijk aan het landelijk percentage van 76%). Voor Nederland is het percentage per 1 januari 2009 gelijk gebleven (dus op 76%) (bron: CBS/Prov. Flevoland).

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Inburgering nieuwe Nederlanders	936 inburgeringstrajecten in 2007 tot en met 2009
Deelname laagopgeleide Lelystedelingen aan volwasseneneducatie	220 Lelystadse laagopgeleiden doorlopen volwasseneneducatie-traject.
Realisatie hoger onderwijs in Lelystad	Realisatie hoger onderwijs voor ouderen Windesheim
Uitbreiding en verbetering kwaliteit MBO	Realisatie ROC-airport Realisatie doorlopende leerlijnen MBO-HBO Realisatie doorlopende leerlijnen VMBO-MBO

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Participatiefonds

In 2009 is het participatiefonds tot stand gekomen, dat gevoed is met de bestaande gelden voor re-integratie, volwasseneneducatie en inburgering. Naast volwasseneneducatie en inburgering zijn binnen de re-integratie 3 lijnen ingezet: verloning en loonkostensubsidie voor kansrijke re-integreerders, zorgtrajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en trajecten voor mensen die door de crisis terugvallen op de WWB .

Inburgering

Van de prestatieafpraak GSB om 900 inburgeraars op trajecten te plaatsen zijn er 700 gerealiseerd. De overige 200 zijn gerealiseerd in andere trajecten, zoals voortrajecten alfabetisering, allochtone vrouwenproject en pardonnisten.

Versterking middelbaar en hoger beroepsonderwijs

Er is in 2009 gewerkt aan een betere overgang en overdracht van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs. Verder zijn veel inspanningen verricht om het vroegtijdig schoolverlaten op het MBO terug te dringen. Dit heeft echter nog niet tot een positief resultaat geleid. De problematiek rond vroegtijdig schoolverlaten blijkt complex. 40 % van de leerlingen op het ROC blijkt een meervoudige zorgvraag te hebben die het volgen van onderwijs in de weg staat. Het plan van aanpak voor de nieuwe Lokaal Educatieve Agenda (LEA) vanaf 2011 is vastgesteld in het Lokaal onderwijs beraad. Vanwege de doorloop van maatregelen is 2010 een overgangsjaar.

Ontwikkeling /uitbreiding HBO en MBO in Lelystad

Met de planvorming van de Roy Heiner Watersport Academy (3 MBO opleidingen en 2 HBO opleidingen) en de verwachte start van de Hogeschool Windesheim in Almere en Lelystad is een belangrijke stimulans gegeven aan de ontwikkeling van deze onderwijsvormen. De ROC Lelystad Airport is in 2009 gestart met de opleiding steward/stewardess. Het onderzoek naar de mogelijkheden om het aantal opleidingen uit te breiden loopt nog.

Kamers met kansen

Het project kamers met kansen in de Zuiderzeewijk is in uitvoering. De nieuwbouw voor het project is in voorbereiding.

Knelpunten

Het vroegtijdig schoolverlaten op het ROC blijft een groot knelpunt. Veel leerlingen kennen een meervoudige zorgvraag die het volgen van onderwijs in de weg staat. Het halen van een startkwalificatie, belangrijk om de doelstelling van een beter gekwalificeerde beroepsbevolking te realiseren, wordt daardoor belemmerd.

Conclusie

Het voorkomen van uitval op het ROC vergt continue aandacht en inspanning. In het kader van de najaarsnota is dan ook een voorstel gedaan voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. De ontwikkeling rond de Hogeschool Windesheim en de Roy Heiner Academy zijn zeer positief omdat daarmee ook een sterkere doorlopende lijn van MBO naar HBO gecreëerd wordt, waardoor een betere gekwalificeerde beroepsbevolking wordt bevorderd.

2.4.4 Meer mensen aan het werk, minder mensen met een uitkering

Wat willen we bereiken?

Meer mensen structureel aan het werk en minder mensen met een uitkering middels het klantgericht en samenhangend aanbieden van passende inburgering, scholing, werk en inkomenstrajecten. Opdat mensen zonder werk weer zo snel mogelijk blijvend aan het werk kunnen. Bovendien willen we dat het aantal mensen in de WSW, dat in een beschutte omgeving werkt, afneemt.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat 2009)
Minder werklozen	Daling van de werkloosheid richting landelijk gemiddelde (maximaal 25% verschil in 2009).
Verminderen van het aandeel WSW dat in beschutte werksfeer werkzaam is	Daling van het aandeel WSW dat in een beschutte omgeving werkt van 90 % (2005) naar 66% eind 2009.
Verminderen aantal WWB uitkeringen	Daling van het aantal WWB uitkeringen (van 2160 in 2005, naar 1600 eind 2009).

Wat hebben we bereikt?

Minder werklozen

Uit de CBS-cijfers voor december 2009 blijkt dat de werkloosheid in Lelystad is toegenomen, van 5% naar 6,3 % van de beroepsbevolking. Wat de beoogde daling van de werkloosheid richting landelijk gemiddelde (maximaal 25% boven het landelijk gemiddelde) betreft, is dit percentage in 2009 uitgekomen op 29 %. Dit is een stijging t.o.v. 2009 met 1 %.

Minder mensen met een uitkering

De ontwikkeling van het WWB-bestand (aantal uitkeringsgerechtigden) toont in 2009 de volgende lijn: in januari 1417, in juli 1.485 en eind 2009 1507 uitkeringen (bron Economische monitor gemeente Lelystad.)

Vermindering aandeel WSW

De definitieve cijfers zullen op basis van het jaarverslag 2009 hier opgevoerd worden. Jaarverslag is 20 april beschikbaar.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Continueren bestaande instrumenten van verloning, werkstages en sociale activering. Inzetten van nieuwe instrumenten in 2009: plusbanen, wijkgerichte activering, adoptiebanen, jongerencoaches en zorgtrajecten.	<ul style="list-style-type: none"> • verloning 200 personen • Plusbanen (100 personen) • Wijkgerichte aanpak (uitkering 'Broeinest' 50 personen) • Adoptiebanen (15 personen) • Zorgtrajecten (150 personen, zie ook § 2.3.1 onderdeel voorkomen van armoede en sociale problematiek).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Aantal mensen met een WWB uitkering, activeringsbeleid en aanpak jeugdwerkloosheid

In juni 2009 is de nota meedoen werkt beter als vervolg op de nota Minder is beter vastgesteld waarin drie lijnen zijn uitgezet:

- Doorzetten van de bestaande instrumenten als verloning en loonkostensubsidie;
- Ontwikkelen van zorgtrajecten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- Inzetten van trajecten voor mensen die door de crisis weer terugkomen/niet aan het werk komen; jongeren door scholing, ouderen in een werkpool.

Deze aanpak werpt zijn vruchten af, zeker waar het de jongeren betreft. Desondanks is het aantal uitkeringsgerechtigden door de crisis gestegen. Waren er eind 2008 1484 mensen met een WWB uitkering; eind 2009 is dit aantal 1507. De toename van het aantal WWB gerechtigden heeft redelijk gelijkmatig over het jaar plaatsgevonden. Door een aantal inspanningen zijn ongeveer 270 cliënten uit de uitkering gehouden; 150 via verloning en 122 middels het participatieplaza (een samenwerkingsverband met ROC en UWV dat in 2009 is ingericht om alle werkloze jongeren zoveel mogelijk terug naar school te geleiden). In 2009 zijn er 216 verloningsbanen gerealiseerd, 2 plusbanen, 23 brugbanen, 0 adoptiebanen en 75 broeinesplaatsen. Het project "Topcoach" dat adoptiebanen zou organiseren, is nog niet van start gegaan. Dit is afhankelijk van een aanvraag ESF die nog loopt. Plusbanen zijn niet van de grond gekomen, omdat werkgevers kiezen voor verloning of loonkostensubsidie. Brugbanen zijn een vorm van verloningsbanen voor mensen die een WWB uitkering hadden en geïndiceerd zijn voor een WSW plek. Om deze mensen niet werkloos thuis te laten zitten krijgen ze een vast diensverband aangeboden bij concern voor werk middels een zogenaamde brugbaan. De brugbaan wordt beëindigd zodra de deelnemer een arbeidscontract aangeboden krijgt vanuit de WSW.

WWB inkomensdeel

Een en ander heeft in 2009 geleid tot een negatief resultaat van € 1,5 miljoen op het WWB inkomensdeel. Zo is € 1,3 miljoen meer uitgegeven aan uitkeringen en heeft het ook een forse extra inspanning van het apparaat gevergd. Dit tekort kan niet onttrokken worden aan de reserve WWB inkomensdeel, vanwege het raadsbesluit om dit saldo van deze reserve in te zetten voor re-integratievoorzieningen in 2010 en 2011.

WWB Werkdeel

Ook voor het WWB werkdeel, de re-integratie trajecten, is meer uitgegeven dan geraamd. De werkelijke uitgaven bedragen 11,6 mln versus een begroting van 10,9 mln. De uitgaven worden onttrokken uit de meeneemregeling (voorziening van het niet bestede werkdeelbudget). Mogelijk krijgen we extra middelen uit de ESF regeling voor de re-integratietrajecten. De bijdrage wordt in 2010 vastgesteld. Een correctie op het saldo van de meeneemregeling zal dan plaatsvinden.

Aantal mensen in de sociale werkvoorziening (WSW):

Het aantal mensen op de wachtlijst voor de sociale werkvoorziening is gestegen van 83 in het derde kwartaal 2008 naar 108 eind 2009. Voor een deel van deze mensen is een brugbaan in de vorm van een verloningsbaan gecreëerd (23). Het positief saldo van de GR IJsselmeergroep bedraagt eind 2009 € 150.000 (NB dit zijn nog geen definitieve cijfers omdat deze nog niet ontvangen zijn).

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (BBZ)

Bij de uitvoering van deze regeling door het zelfstandigenloket is gebleken dat met name aanvragen van gevestigde ondernemers fors zijn gestegen. Het betreft aanvragen voor krediet of bijdragen voor levensonderhoud met het doel hun bedrijf in stand te kunnen houden. Er zijn 75 aanvragen

behandeld (waar 40 begroot). Dit betekent dat de lasten minus de rijksvergoedingen fors hoger zijn uitgevallen (€ 325.000).

Andere uitkeringsregelingen

De regelingen Wet Werk en Inkomen Kunstenaars (WWIK), Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW), Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen (IOAZ) worden regulier uitgevoerd.

Knelpunt

Vanwege de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden is er een hogere last ontstaan in het WWB inkomensdeel. In de begroting 2009 is uitgegaan van 1600 cliënten. Het aantal is eind 2009 echter gestegen tot 1730 (voorlopige cijfers). Voor het WWB inkomensdeel betekent dit een negatief resultaat van 1,5 mln. De uitgaven voor re-integratie activiteiten in het WWB werkdeel zijn ook gestegen. De stijging van de re-integratie uitgaven heeft tot gevolg dat er meer uit de meeneemregeling wordt onttrokken. Het saldo van de meeneemregeling van € 5.084.000 in 2008 is geslonken naar € 1.929.000 in 2009. Echter in 2009 zijn vooruitlopend op de definitieve ESF(Europees steun fonds) bijdrage, deze hogere re-integratie uitgaven uit de meeneemregeling gehaald. Als in 2010 de definitieve ESF bijdrage bekend is, wordt de meeneemregeling hiermee gecorrigeerd. Ook het stijgende aantal mensen in de sociale werkvoorziening en het aantal aanvragen BBZ leidt tot hogere lasten (de hogere lasten BBZ zijn declarabel bij het Rijk (75%)).

Conclusie

Vanwege de economische omstandigheden is te verwachten dat het aantal uitkeringsgerechtigden nog zal stijgen; er zal dan ook in 2010 zeer sterk ingezet moeten blijven worden op de derde lijn uit de nota 'Meedoen werkt beter' om de stijgende lasten van het WWB inkomensdeel in de hand te kunnen houden. Het saldo van de meeneemregeling WWB werkdeel zal verder dalen, maar door de toegekende ESF bijdrage (2010 en volgende jaren) zijn extra middelen beschikbaar om de intensivering van de re-integratie activiteiten te kunnen handhaven.

2.5. Wonen en Wijkontwikkeling

2.5.1 Aantrekkelijker en gedifferentieerder woonmilieus

2.5.2 Versterken van het werken in de wijk

2.5.1 Aantrekkelijker en gedifferentieerder woonmilieus

Wat willen we bereiken?

Door aantrekkelijke en gedifferentieerde woonmilieus wordt beoogd de waardering van het wonen door zowel onze eigen inwoners als die van onze toekomstige inwoners te vergroten.

Beoogde effecten

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
- Meer waardering voor het wonen (de woning) en de woonomgeving in Lelystad	* Stijging van gemiddelde schaalscore 'algemene evaluatie van woning' van 8,1 in 2007 naar 8,3 in 2009, met hogere waardering zowel in bestaande wijken als uitlegwijken. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek * Stijging van gemiddelde schaalscore 'algemene evaluatie van buurt' van 7,9 in 2007 naar 8,1 in 2009, met hogere waardering zowel in bestaande wijken als in nieuwe wijken. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek
-Verhogen van het aandeel hogere inkomensgroepen/ hoger opgeleiden in Lelystad	* Stijging van het aandeel hogere inkomensgroepen/ hoger opgeleiden richting landelijk gemiddelde. Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek.
-Behouden van de huidige inwoners	* Daling van het aandeel vertrekkende inwoners (5,6% in 2005) tot onder de 5% per jaar. Handhaven van een vestigingsoverschot. Bron: GBA.

Wat hebben we bereikt?

Waardering voor het wonen (de woning) en de woonomgeving:

De gemiddelde schaalscore voor 'algemene evaluatie van woning' is eind 2009 gelijk aan de scores van 2007, zowel in bestaande als nieuwe wijken. De gemiddelde schaalscore 'algemene evaluatie van buurt' is gedaald tot 7,6, wegens een lager gemiddelde in bestaande wijken (daling van 7,8 naar 7,4).

Aandeel hogere inkomensgroepen/hoger opgeleiden:

Het aandeel hoger opgeleiden in Lelystad is in vergelijking met 2007 gelijk gebleven, en wel 22%. Landelijk ligt dit percentage op 27%.

Behouden huidige inwoners:

Vanaf 2005 is het vestigingsoverschot gestegen van -0,2 naar + 1,3 in 2009.

Beoogde prestaties

Prestaties	Resultaat in 2009
Versnellen woningbouwproductie en stimulering verkoop	Verhogen woningbouwproductie in 2009 tot het gewenste niveau van 650 woningen per jaar (300 autonome groei en 350 van buiten Lelystad). Bron: woningbouwmonitor.
Aantrekkingskracht woonmilieus versterken	* Toevoeging aan de voorraad van middeldure en dure woningen

Prestaties	Resultaat in 2009
	(2005-2009) - Binnen bestaand stedelijk gebied 2005 – 2009: 592 appartementen en 1072 nieuwbouwwoningen; 1248 (middel)dure koop en 416 (middel)dure huur. - Op uitleglocaties tot 2009 248 (middel)dure eengezinswoningen. - Uitgifte kavels: 1117 kavels voor eigen bouw; 735 kavels op bestaand stedelijk gebied en 382 kavels op uitleglocaties. * Verbetering van de bestaande woningvoorraad (2005-2013) - Ingrijpende woningverbeteringen – ca. 2.000 woningen . - Stimuleren particuliere woningverbetering. - Sloop woningen – 114 woningen tot 2013. - Vervangende nieuwbouw 2005 tot 2013: 195 appartementen en 341 eengezinswoningen: 64 goedkope koop, 165 (middel)dure koop, 307 (middel)dure huur. - Verkoop huurwoningen: 390 huurwoningen tot 2013. - Realiseren hoogwaardige spotlight woningbouwprojecten – Bataviahaven. - Duurzaam en energiezuinig bouwen (zie Schoon, heel, veilig en duurzaam). - Wijkvoorzieningen (zie Binding en Ontmoeting).
Verleiden woonconsumenten (juiste doelgroepen) naar Lelystad	- Bouwen voor specifieke doelgroepen. - Toevoeging van sociale huurwoningen 2005-2009 (713 woningen). - Toevoeging seniorenwoningen 2005-2009 (705 woningen, 590 volledig toegankelijke nieuwbouwwoningen en 115 appartementen geschikt voor doelgroep). - Opplussen voor senioren; 150 woningen tot 2013. - Nieuwbouwwoningen voor starters 2005-2009 (50).
Stimuleren van (collectief) particulier opdrachtgeverschap	Ontwikkelen van beleid (collectief) particulier opdrachtgeverschap t.a.v. individuen, collectief/groep en/of in samenwerking met projectontwikkelaars voor diverse vormen van woningbouw (o.a. huurwoningen, kavels en projectmatige bouw).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Versnellen woningbouwproductie

In het voorjaar 2009 heeft de raad “Het Antwoord van Lelystad” vastgesteld. Het betreft een pakket van maatregelen om de woningmarkt in beweging te krijgen en extra in te zetten op de marketing van de stad als aantrekkelijke woon- en leefstad. Het pakket van maatregelen omvat aanbodgerichte, vraaggerichte en op algemene marketing gerichte activiteiten. Vanaf de tweede helft van 2009 zijn er verschillende “vraaggerichte” maatregelen ingezet waaronder uitstel betaling bouw kavels voor 2 jaar, verruiming starterleningen en de tijdelijke verlaging vrij-op-naam prijs. Aan “aanbodgericht” stimuleringsmaatregelen is een gefaseerde bouw ingevoerd en uitstel van betaling van de grond door ontwikkelaars. Aan marketingmaatregelen is de portal “Wonen” ontwikkeld en zijn er onder andere tv-commercials en flyercampagnes ingezet. Daarnaast zijn instrumenten als de kavelwinkel, het kavelpaspoort en Ondersteuning Collectief Particulier Opdrachtgeverschap ingezet om het particulier opdrachtgeverschap te stimuleren. Om de totale bouwontwikkelingen goed in beeld te houden is in 2009 de “bouwstroommeter” ingevoerd.

Ondersteuning particuliere woningbouwverbetering in WOP NO en WOP NW

Om de huidige bewoners te blijven binden aan de stad is het nodig om ook in de bestaande stad te investeren. Op dit punt staat de gemeente voor een enorme herstructurerings- (ofwel herontwikkelings-) opgave. Voor de particuliere woningbouwverbetering is in Noordoost het instrument

de bouwadvieswinkel ingezet. Deze voorziening biedt ondersteuning aan particuliere eigenaren om mee te doen aan de renovatie van de huurwoningen door Centrada. Gebleken is dat het overgrote deel van de particuliere eigenaren vooralsnog niet mee doet in de woningverbetering. De bevindingen uit de evaluatie zijn meegenomen bij de herijking van het Wijkontwikkelingsplan Noordoost.

Naast het verbeteren van bestaande woningen worden er vooral in de bestaande stad nieuwe (sociale) huurwoningen en senioren woningen gebouwd om een wooncarrière in de bestaande wijk mogelijk te maken. Hierbij blijft het ontwikkelen van gedifferentieerde woonmilieus voorop staan, zodat in de toekomst geen eenzijdige wijken ontstaan. Bij het versterken van de bestaande stad speelt ook het versterken van de wijkvoorzieningen een heel belangrijke rol (zie programma Binding en Ontmoeting). De hoogwaardige wijkvoorzieningen Atolplaza en Hanzeborg met een herkenbare en unieke architectuur voor de wijken zullen in 2010 opgeleverd worden.

Aantrekkingskracht woonmilieus versterken

Voor de langere termijn blijft Lelystad door het bieden van gedifferentieerde woonmilieus inzetten op het versterken van de aantrekkingskracht van de woonmilieus en op het verleiden van de juiste woonconsumenten naar Lelystad. Hiervoor heeft de raad eind 2009 de beleidskaders en instrumenten herbevestigd door het vaststellen van de Woonvisie 2009 – 2015.

Voor wat betreft de ontwikkeling van sociale woningbouw in de bestaande stad en in Warande zijn de nieuwe prestatie afspraken met de corporatie vastgelegd in het Lokaal Akkoord 2010-2013.

De behaalde resultaten

In 2009 zijn er totaal 514 woningen opgeleverd. Van het aantal opgeleverde woningen betrof 80 seniorenwoningen, 96 sociale huur en 18 woningen voor mensen met een beperking. Eind 2009 is er gestart met de bouw van de eerste 66 woningen in Warande. Het betreft hier met name starterwoningen. Ten aanzien van het stimuleren van (collectief) particulier opdrachtgeverschap kan gemeld worden dat er in 2009 30 particuliere kavels zijn verkocht.

Knelpunten

De economische crisis veroorzaakt een stagnatie in de verkoop en dus in de ontwikkeling van nieuwe woningen. De verkoop van projectmatige woningen en kavels gaan bescheiden door.

Feitelijk is er pas na de zomervakantie 2009 gestart met de inzet van de (extra) maatregelen uit het antwoord van Lelystad. Er is mede hierdoor geen directe relatie te leggen tussen de ingezette maatregelen en behaalde resultaten. De positieve effecten van de stimuleringsmaatregelen woningbouw mogen pas in 2010 verwacht worden als de feitelijke bouw van de verschillende woningbouwprojecten start. Ook dan zal pas blijken of de maatregelen voldoende zijn om de gevolgen van de economische crisis t.a.v. de woningmarkt te beïnvloeden.

Conclusies

De voorgenomen inspanningen zijn voor een groot deel uitgevoerd, zoals stimuleringsmaatregelen voor de woningmarkt en maatregelen voor het versterken van de aantrekkingskracht van de woonmilieus.

2.5.2 Versterken van het werken in de wijk

Wat willen we bereiken?

Door het versterken van het werken in de wijk willen wij bereiken dat de bewoners de nabijheid en aanspreekbaarheid van medewerkers van gemeente en de partners in de wijk als positief ervaren. Door fysieke ingrepen met een sterke samenhang in horizontale participatie in te zetten beogen we de sociale cohesie in de wijken verder te versterken.

Beoogde effecten

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2010)
Meer leefbare wijken	Stijging gemiddeld rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt' van 7,3, in 2007 naar 7,5 in 2009. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Meer inwoners die zich actief voor verbetering van de buurt inspanssen	Stijging van het percentage inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest de buurt te verbeteren van 20% in 2007 naar 25% in 2009. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.

Wat hebben we bereikt?

Het gemiddelde rapportcijfer 'leefbaarheid in de buurt' is eind 2009 op 7,2 uitgekomen. Het percentage inwoners dat het afgelopen jaar actief is geweest de buurt te verbeteren is eind 2009 licht gestegen, namelijk van 20% in 2008 naar 22% in 2009.

Beoogde prestaties

Prestaties	Resultaat in 2009
Opstellen WOP Zuidwest	Start opstellen WOP Zuidwest voor zomer 2009.
Uitvoering WOP Noordwest	* Opstellen van voortgangsrapportage huidige WOP en evaluatie huidige aanpak en het omvormen naar een volledige fysiek-sociale wijkaanpak * Evaluatie WOP NW
Uitvoering WOP Noordoost	* Wijkdekkingsplan geeft inzicht in samenhangende maatregelen en mogelijkheden voor projecten die nog niet gestart zijn * Start uitvoering Masterplan Lelycentre * Bouwadvieswinkel
Uitvoering WOP Zuidoost	* Start uitvoering begin 2009 o.b.v. wijkmonitor * Planvorming Boswijk centrum / MFA De Brink
Verbetering van de gemeentelijke dienstverlening in de wijken	De tevredenheid van bewoners over de gemeentelijke dienstverlening in de wijk stijgt van 53% medio 2005 naar 58% medio 2009 Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Verbeteren van de samenwerking tussen de betrokken partijen in de wijk	Medio 2009 vindt 68% van de bewoners dat de gemeente voldoende doet om de bewoners bij veranderingen in de buurt te betrekken (eind 2005 65%)

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Wijkontwikkelingsplannen

Voor het versterken van het werken in de wijk wordt ingezet op wijkontwikkelingsplannen (WOP's), de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening in de wijken en het verbeteren van de samenwerking tussen de betrokken partijen in de wijk. Wij constateren wel dat de bewoners minder tevreden zijn geworden over de inspanning van de gemeente om de bewoners te betrekken bij de

veranderingen in de buurt. Het percentage is gedaald van 65% in 2005, 63% in 2007 naar 60,4 % eind 2009.

WOP Noordwest

Het wijkontwikkelingsplan voor Lelystad Noordwest is volop in uitvoering. Met name de woningbouwplannen zijn in dit deel van de stad voor een groot deel gereed. De marktplaats Hanzeborg is bijna gereed en zal in de tweede helft van 2010 opgeleverd worden.

WOP Noordoost

Ook het WOP Noordoost is volop in uitvoering en toe aan een herijking. De eerste resultaten van de particuliere woningbouwverbetering in de Zuiderzeewijk zijn inmiddels geëvalueerd en de resultaten daarvan worden meegenomen in de herijking en de vervolgstappen van het WOP Noordoost. De herinrichting van de openbare ruimte is in een vergevorderd stadium. De voorbereidingen voor de marktplaats voor de Zuiderzeewijk zijn in volle gang. Met de beoogde partners zijn de uitgangspunten voor dit gebouwencluster op hoofdlijnen vastgelegd.

In de Atolwijk vordert de bouw van de marktplaats Atolplaza gestaag. De oplevering wordt in het laatste kwartaal van 2010 verwacht. Om de samenwerking rond de sociale opgave in de wijk te versterken is er voor de maatschappelijke partners in Atol een project gestart met als thema vraaggestuurd werken.

WOP Zuidoost

In Lelystad Zuidoost is de uitvoering van het WOP in 2009 gestart met maatregelen gericht op de participatie via scholing en werk, het vergroten van de sociale en fysieke veiligheid in de wijk en het versterken van de sociaal-culturele- en sportactiviteiten. Daarnaast zijn de eerste voorbereidingen getroffen om van de bestaande buurthuizen marktplaatsen te maken.

WOP Zuidwest

Eind 2009 heeft het college het plan van aanpak voor het WOP Zuidwest vastgesteld. In de eerste helft van 2010 zal er in samenspraak met wijkbewoners een wijkvisie opgesteld worden en op basis daarvan een uitvoeringsplan.

In het algemeen zijn de bewoners van Lelystad tevreden over hun wijk. Ook de actieve betrokkenheid bij de ontwikkeling van hun wijk is in het algemeen groot en veel mensen voelen zich mede verantwoordelijk voor de ontwikkelingen in de buurt. Om de betrokkenheid met en tussen buurtbewoners onderling te vergroten en de binding met de buurt te versterken is er in 2009 extra ingezet op het ondersteunen van buurtinitiatieven. Middels de snelwerkbudgetten werden verschillende acute knelpunten in de openbare ruimte opgelost. Door de inzet van de participatiebudgetten konden verschillende initiatieven van groepen buurtbewoners uitgevoerd worden. Door tijdelijke extra rijksbijdragen konden de meeste aanvragen uit de buurten gehonoreerd worden.

Wijkwerkverbanden

Inmiddels zijn er in alle wijken een of meerdere wijkwerkverbanden acties. Het samenwerkingsverband brede school loopt in alle wijken waar het concept is ingezet. Ook zijn er in de meeste wijken samenwerkingsvormen rondom het thema schoon, heel en veilig. De verdere uitrol van de wijkwerkverbanden blijft gehandhaafd als ambitie met als speciaal aandachtspunt de rolverdeling tussen gemeente en de maatschappelijke partners. In toenemende mate kan de uitvoeringsverantwoordelijkheid en de aansturing daarvan naar één van de maatschappelijke partners worden overgedragen waardoor de gemeente nadrukkelijker de regierol op zich neemt.

Knelpunten

Een te verwachten knelpunt is het feit dat er over 2009 en 2010 relatief grote participatiebudgetten zijn als gevolg van tijdelijke rijksuitkeringen. Hiermee worden bij wijkbewoners ook verwachtingen gewekt dat de gemeente ook na 2010 snel en veel ideeën uit de buurt zal ondersteunen c.q. financieren.

Conclusies

Het merendeel van de voorgenomen inspanningen loopt op koers, zoals de uitvoering van de wijkontwikkelingsplannen Noordwest, Noordoost en Zuidoost en de voorbereiding voor het opstellen van wijkontwikkelingsplan Zuidwest is afgerond. Desondanks zijn de bewoners minder tevreden geworden over de inspanningen van de gemeente hen te betrekken bij de veranderingen in de buurt.

2.6. Benutten en profileren van de kernkwaliteiten

2.6.1 Ontwikkelen/versterken toerisme en recreatie en groen in en om de stad

2.6.2 Sterkere benutting centrale ligging Lelystad

2.6.3 Versterken imago van Lelystad

De bovenstaande ontwikkelingen en prioriteiten – worden – in lijn met Programmabegroting 2009-2012 langs de volgende wegen verzilverd en geprofileerd:

1. Ontwikkelen/versterken toerisme, recreatie en groen in en om de stad;
2. Sterkere benutting centrale ligging Lelystad;
3. Versterken imago van Lelystad.

2.6.1 Ontwikkelen/versterken toerisme, recreatie en groen in en om de stad

Wat wilden we bereiken?

Door het verder ontwikkelen en versterken van recreatieve en toeristische voorzieningen in Lelystad willen wij een groei van de werkgelegenheid in de toeristisch-recreatieve sector bewerkstelligen. Er wordt ingezet op aantrekkelijke en goed toegankelijke recreatieve en toeristische voorzieningen voor zowel de eigen inwoners (leefomgeving) als voor bezoekers (dagje uit of meerdaags verblijf). Groei van het aantal bezoeken als ook de toename van de verblijfsduur, zowel aan de kust (Bataviastad, de Bataviawerf, de musea, de jachthavens en de evenementen) als aan de groene recreatieve gebieden om de stad (o.a. de Oostvaardersplassen en het Natuurpark) genereert een positief effect op de toeristisch-recreatieve bestedingen in Lelystad en daarmee op de werkgelegenheid.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Groei van de werkgelegenheid in de toeristisch-recreatieve sector	Stijging van het werkzaam personeel in de horeca-recreatieve sector (van 1776 in 2006) naar 2000 in 2009. Bron: Provincie Flevoland.
Groei van het bezoekersaantal Bataviastad	Van 1,6 miljoen naar 2,1 miljoen bezoekers in 2009. Bron: Bataviastad.
Groei van het bezoekersaantal Oostvaardersplassen en Natuurpark	Groei van het bezoekersaantal Natuurpark en Oostvaardersplassen (150.000 resp. 199.000 in 2005) naar 200.000 (allebei) in 2009 Bron: Oostvaardersplassen en Natuurpark.

Wat hebben we bereikt?

Groei van het bezoekersaantal Bataviastad:

Volgens voorlopige cijfers zijn er in 2009 2,1 mln bezoekers geweest.

Groei van het bezoekersaantal Oostvaardersplassen en Natuurpark:

In 2009 hebben het Natuurpark en de Oostvaardersplassen respectievelijk 150.000 en 113.179 bezoekers ontvangen.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Versterken (in samenhang) van de toeristisch recreatieve ontwikkeling aan de kust	Verwerving van nieuwe toeristische en recreatieve attracties aan de kust en opstellen gezamenlijk marketing plan door de ondernemers aan de kust (BEEC en hotel).
Vergroten van het gebruik van het groen in en om de stad	Vergroten recreatiemogelijkheden in het groen om de stad (meer

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
stad	kampeergelegenheid, ontwikkeling NAC en recreatieplaatsen).
Vergroten van de toegankelijkheid van het groen in en om de stad	Aantal km recreatieve routes (fietspad, natuurgebonden routes en ecologische verbindingen).

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Kustontwikkeling

BEEC

De ontwikkeling van BEEC Leisure centrum (Batavia Event en Exhibition Centre) heeft in 2009 vanwege de economische crisis vertraging opgelopen. BEEC en de gemeente hebben in 2009 de intentieovereenkomst met 3 jaar verlengd. Dit houdt in dat BEEC in juni 2012 een haalbaar plan uitgewerkt moet hebben conform hun competitiewinnende voorstel. Tot de realisatie plaatsvindt zal het BEEC terrein tijdelijk worden ingericht zodat het dienst kan doen als evenemententerrein en overloop terrein voor parkeren.

Bataviahaven

In 2009 is door de Stichting Bataviahaven een visie op het beheer en de exploitatie van de Bataviahaven opgesteld en zijn via de najaarsnota middelen beschikbaar gesteld opdat de haven goed geëxploiteerd kan worden en daarmee een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van de kustzone. De herstelwerkzaamheden aan Bataviahaven waarvoor via de voorjaarsnota gelden beschikbaar zijn gesteld, zijn nog niet uitgevoerd. Rijkswaterstaat (RWS) wilde in eerste instantie de werkzaamheden niet in de winter uitgevoerd hebben maar is later toch akkoord gegaan. De voorbereidingswerkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd.

Bataviastad

De omzet van Bataviastad is in 2009 met 27% gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Ook kwamen er 13% meer bezoekers dan in 2008. In totaal is het outletcentrum vorig jaar 2,1 miljoen keer bezocht (op basis van voorlopige cijfers). De bezoekers komen vaker, blijven langer en kopen meer. Batavia Stad verklaart de groei door de toename van het aantal winkels, waardoor het aantrekkelijker is geworden om in het outletcentrum te winkelen (bron: Batavia Stad Management).

Kustvisie

In 2009 is de kustvisie 2015-2030 voorbereid, waarin de ideeën over de ontwikkeling van de kust van Lelystad voor de langere termijn zijn uitgewerkt. De raad heeft onlangs (2 februari jl.) de visie aangehouden tot 2015.

Groen in en om de stad

Vorbereiding Bouw Natuur activiteiten centrum (NAC) bij de Oostvaardersplassen

In 2009 heeft Staatsbosbeheer een prijsvraag uitgeschreven voor een ontwerp van een natuuractiviteitencentrum bij de Oostvaardersplassen. In oktober is de architectenkeuze gemaakt.

Opstellen recreatieve routes (o.a. fiets- en kanoroutes) rondom Lelystad

De recreatieve routes buitengebied, waarvoor de gemeente cofinanciering verstrekt, zijn in uitvoering en lopen door tot in 2013. Enkele projecten zijn al gerealiseerd, zoals :

Fietspad Gelderse Hout – Binnenhavenweg (uitgevoerd in 2008 / 2009)

Fietspad Aviodrome – Talingweg (uitgevoerd 2008 / 2009)

Fietspad Knardijk (LF20) (uitgevoerd in 2009)

Fietspad Edelhertweg (in voorbereiding, uitvoering voorzien in 2010)

Fietspad Oostranddreef (in voorbereiding, uitvoering voorzien in 2010)

Fietspad Zuigerplasbos (uitgevoerd in 2009)

Fietspad Bronsweg (in voorbereiding, uitvoering voorzien in 2010)

Fietspad Ecozone Gelderse Hout - Hollandse Hout (uitgevoerd in 2009)

Het budget voor projecten die nog niet zijn uitgevoerd (circa € 1,5 mln, gemeentelijke cofinanciering + subsidie) is doorgeschoven naar 2010.

Kampeerders hebben meer mogelijkheden gekregen; er zijn 4 camperplaatsen bij het Houtribstrand gekomen en kamperen bij de boer (agrarische bestemming) is in principe toegestaan. Er is een nota kampeerbeleid opgesteld waarover in de 1^e helft van 2010 bestuurlijke besluitvorming zal plaatsvinden.

Naast bovengenoemde inspanningen valt onder deze sublijn ook het onderhoud van de recreatiegebouwen, het dagelijks groen onderhoud van bossen en beplanting, de recreatieplas Bovenwater en het strand Houtribhoek. Het verstevigen en verhogen van de strekdam Houtribhoek is uitgevoerd. Voor het verstevigen/vernieuwen van de damwanden is opdracht verstrekt, maar nog niet uitgevoerd vanwege het storm- en zwemseizoen. Dit volgt in het voorjaar van 2010. Het resterende bedrag 2009 (€ 104.000) is als doorschuifbudget doorgeboekt naar 2010.

Knelpunten

Vanwege de economische recessie loopt de ontwikkeling van het kustproject BEEC forse vertraging op.

Conclusie

De ontwikkeling van de kustzone als toeristische en recreatieve zone t.b.v. de versterking van de werkgelegenheid vergt vanwege de huidige economische omstandigheden een langere doorlooptijd. Voor deze ontwikkelingen is de gemeente afhankelijk van marktpartijen.

2.6.2 Sterkere benutting centrale ligging Lelystad

Wat wilden we bereiken?

De centrale ligging van Lelystad, aan de rand van de Noordvleugel en strategisch tussen west, noord en oost Nederland, is een belangrijke kernkwaliteit. Deze kernkwaliteit dient beter benut te worden door de positie van Lelystad als 'stepping stone' van ontwikkelingen en ontmoetingen naar en vanuit west-, oost- en noord Nederland verdere invulling te geven. Hierdoor zal Lelystad van de rand naar een meer centrale ligging in het Randstedelijk sociaaleconomische verkeer verschuiven. Daarnaast zal Lelystad haar bijzondere positie invullen door ook de verantwoordelijkheid voor de relaties naar Zwolle, Hoorn, Enkhuizen, Alkmaar, Heerenveen en Groningen op te pakken met als uiteindelijke doel meer inwoners, meer ondernemers/bedrijven en meer bezoekers naar Lelystad te trekken en de sociaaleconomische groei te stimuleren.

Beoogde effecten

Indicator plus ambitie (resultaat in 2010)

Lelystad verschuift van de rand naar een meer centrale ligging in het randstedelijke economische verkeer	Daling van het aandeel van de werkzame bevolking dat in de provincies Utrecht/Noord-Holland werkt (23% in 2000, 24% in 2007, naar 20% in 2010). Bron: Provincie Flevoland
--	--

Wat hebben we bereikt?

Op zijn vroegst zal in 2010 weer onderzoek uitgevoerd worden.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Ontwikkeling Lelystad als regionaal vervoersknooppunt	Stijging van het percentage mensen dat het als gemakkelijk ervaart om vanuit Lelystad overal naar toe te gaan (met de auto en het OV) Bron : Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Optimaliseren interne verkeerstructuur	Verbindingen tussen de ontwikkelingsknoten Kust, Stadshart, Larserpoort en Luchthaven worden verbeterd

Wat hebben we ervoor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Ontwikkeling Lelystad als "stepping stone"

In 2009 heeft Lelystad haar positie in de Metropool Regio Amsterdam (MRA) verstevigd; Lelystad vormt de schakel tussen de Randstad en het noorden, oosten en zuidoosten. Dit hebben we bewerkstelligd door in tal van projecten op het gebied van ruimte, economie en bereikbaarheid te participeren. Lelystad heeft in 2009 de Metropoolregio Conferentie georganiseerd en is sinds april 2009 ook formeel lid van deze Metropool Regio. We hebben in 2009 deelgenomen aan het opstellen van een gebiedsagenda Noord-west Nederland (MRA, Noord-Holland en Flevoland) en het gebiedsdocument metropoolregio Amsterdam, verstedelijkingsafspraken 2010-2020. Op economisch gebied hebben we in 2009 deelgenomen aan de projecten : Pieken in bereikbaarheid (goederenverkeer over water), Breednet, Amsterdam bezoeken, Holland zien. Deze projecten lopen door in 2010. Verder heeft Lelystad zich aangesloten bij Amsterdam Airport Area (AAA) met het doel te kunnen participeren via de Metropool Area in internationale marketing.

Ontwikkeling Lelystad als regionaal vervoersknooppunt

De activiteiten gericht op de ontwikkeling van Lelystad als regionaal vervoersknooppunt en de gebiedsontwikkeling Lelystad Zuid verlopen volgens planning. De Hanzelijn is in uitvoering, de aanleg van de N23 en de werkzaamheden aan de variantenstudie N23 over de baai van Eesteren inclusief een financiële analyse, verlopen volgens planning. Lelystad heeft samen met een aantal partners, waaronder de provincie en Rijkswaterstaat gewerkt aan een gezamenlijke visie op de gebiedsontwikkeling transferium Lelystad. Begin 2010 zal Lelystad samen met de provincie een opdracht verstrekken aan een extern bureau voor de uitwerking en concretisering van de gebiedsontwikkeling Lelystad Zuid.

Optimaliseren interne verkeerstructuur

In 2009 is de nota "Mobiliteit" afgerond en zijn de eerste 2 deelnota's in voorbereiding genomen.

Knelpunten

Er bestaan bij dit programmaonderdeel geen knelpunten

Conclusies

Op het gebied van sterkere benutting van de centrale ligging van Lelystad zijn vele inspanningen verricht. Het meten van de effecten vraagt echter een langere termijn.

Op de sublijn *sterkere benutting centrale ligging Lelystad* is een structurele onderschrijding van € 448.000 te constateren. Circa € 200.000 is structureel op het afdelingsproduct uitvoering wet RO. In het kader van ZBB is aangegeven dat het reguliere budget kan worden afgeraamd. Incidenteel is minder uitgegeven op het product Ruimtelijke ontwikkeling.

2.6.3 Versterken imago van Lelystad

Wat wilden we bereiken?

Het is de bedoeling het imago van Lelystad te versterken. Hiervoor is het noodzakelijk aan promotiekracht te winnen om de bekendheid met Lelystad van inwoners en bedrijven in omliggende regio's te vergroten. In het Strategisch Marketingplan 2008 – 2020 is de verdere professionalisering van de citymarketing voor Lelystad uitgewerkt. Bij citymarketing gaat het om het aantrekken en behouden van mensen voor de stad, zowel van nieuwe als huidige bewoners, bedrijven en bezoekers.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Meer waardering voor Lelystad onder inwoners en bedrijven in omliggende regio's	Stijging van gemiddeld schaalscore 'imago Lelystad' onder omwonenden (5,8 in 2007) richting gemiddeld schaalscore 'identiteit Lelystad' onder inwoners (6,4 in 2007). Bron: Intromart / Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.

Wat hebben we bereikt?

Imago schaalscore is licht (doch 'insignificant') gestegen tot 6,0 in 2009. Score onder eigen inwoners is nog niet gepeild.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Versterken marketing	Uitwerking deel 2 van Strategisch Marketing Plan, o.a. * oprichting Stichting Lelystad Partners * Opstellen en uitvoeren werkplan Stichting Lelystad Partners

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

In 2009 is de Stichting City Marketing opgericht en zijn de werkzaamheden in gang gezet. Zo is de nieuwe slogan '*Lelystad geeft lucht*' ingevoerd en is in 2009 ingezet op woonacquisitie. De gemeentelijke vertegenwoordiging is gewaarborgd door 3 onafhankelijke leden in de raad van bestuur. Een concept partnerovereenkomst wordt binnenkort getekend. Er is een nulmeting uitgevoerd en er is onderzoek gedaan of het imago verbeterd is. Gebleken is dat de imago schaalscore licht gestegen is tot 6,0 in 2009.

Knelpunten

Er bestaan bij dit programmaonderdeel geen knelpunten.

Conclusies

Daar de uitvoering van de werkzaamheden door de Stichting City Marketing pas in 2009 is gestart, kunnen nog geen conclusies over de resultaten worden getrokken.

De financiën op de sublijn *versterken imago van Lelystad* zijn verantwoord in programmalijn 8 dienstverlening.

2.7. Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam

2.7.1 Verbetering kwaliteit van de openbare ruimte

2.7.2 Verbeteren veiligheid

2.7.3 Versterken duurzame ontwikkeling

De bovenstaande ontwikkelingen en prioriteiten – worden in lijn met Programmabegroting 2009-2012 langs de volgende lijnen waargemaakt;

1. Verbetering kwaliteit van de openbare ruimte;
2. Verbeteren veiligheid;
3. Versterken duurzame ontwikkeling.

2.7.1 Verbetering kwaliteit van de openbare ruimte

Wat wilden we bereiken?

Door verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte wordt gestreefd naar een hogere waardering van de woonomgeving door de bewoners. Ook de functionaliteit, de flexibiliteit, de handhaafbaarheid, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de beeldkwaliteit dienen te worden verhoogd.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Hogere waardering door bewoners voor de openbare ruimte in hun woonomgeving	Stijging van de gemiddelde tevredenheid van inwoners met openbare ruimte in hun woonomgeving (van 6,3 in 2007 op 0-10 schaal) naar 6,5 in 2009.
Hogere verkeersveiligheid	Stijging gemiddeld rapportcijfer verkeersveiligheid onder inwoners (van 6,2 in 2007) naar 6,8 in 2009. Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek. Daling gemiddeld aantal letselgevallen (van 133 in 2003 naar 122 in 2009). Bron: onderzoek verkeersveiligheid en landelijke doelstellingen

Wat hebben we bereikt?

Waardering door bewoners voor de openbare ruimte in hun woonomgeving

Schaalscore gemiddelde tevredenheid van inwoners met openbare ruimte in hun omgeving is eind 2009 gestegen naar 6,6 (boven onze ambitie van 6,5 voor 2009).

Verkeersveiligheid

Gemiddelde rapportcijfer verkeersveiligheid is van 6,2 in 2007 eind 2009 gestegen naar 6,5. De verkeersafwikkeling en veiligheidsproblematiek rondom de Groene Carré zal er debet aan zijn dat de doelstelling niet is gehaald.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
--------------------	-------------------

Gegarandeerde basiskwaliteit van de openbare ruimte met ruimte voor kwaliteitsimpulsen	85% van het woongebied is tenminste op het kwaliteitsniveau volgens het basisscenario van het kwaliteitsstructuurplan. Bron: Stedelijk Beheer.
Verbeteren van het grootschalig groen	Van de totale omvormingsbehoefte van het groen (11 ha) is het deel in WOP-NO (3 ha) uitgevoerd. Bron: Stedelijk Beheer.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

In 2009 is er gewerkt aan het versnellen van het meerjarenprogramma grootonderhoud woongebieden. In 2009 is de laatste tranche van het mjp-go woongebieden 2006-2010 in voorbereiding genomen. De bijbehorende projectplanningen laten zien dat eind 2010, 25 van de 28 projecten uitgevoerd en opgeleverd zijn. De overige projecten zullen in 2011 opgeleverd worden. Vooruitlopend op het nieuwe meerjarenprogramma wordt er, conform het besluit 'intensivering groot onderhoud', gewerkt aan de voorbereiding van de zgn. reserveprojecten. Een quickscan hiervoor wordt eind februari 2010 afgerond.

Met betrekking tot **communicatie en participatie van bewoners** zijn diverse acties uitgevoerd. In het Lokaal Akkoord met Centrada zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk de wijkwerkverbanden te benutten voor het vergroten van de leefbaarheid in de wijken. Er is een 'Dag van het Park' georganiseerd. Ook zijn er thematische communicatieve acties uitgevoerd (bijv. publicaties in stadsbulletin en Lelystad Vogelstad).

De sociaal buurtbeheerder in Wop-Zuidoost is begin 2009 aangesteld voor een periode van 2 jaar. Hij wordt intensief ingezet bij projecten in de wijken. De projecten zijn gericht op het activeren van bewoners voor hun eigen woon- en leefomgeving in Bos- en Waterwijk. Hierover is recent een rapportage opgeleverd. De samenwerking met externe partners, de wijkraden en belangengcomités verloopt soepel.

De verkeersveiligheidsmaatregelen op het groene carré zijn uitgevoerd (VRI's, uit de voorrang- en verwijderingacties). Aanvullende maatregelen worden overwogen.

De **herinrichting van de Carpoolplaats Larserdreef** is in 2009 afgerond en weer in beheer genomen door de afdeling Wijkbeheer

Met betrekking tot flora en fauna is het afgelopen jaar geïnventariseerd ten behoeve van het **inzicht in het voorkomen van zwaar beschermde soorten**. De publiekactie en www.lelystad.waarneming.nl heeft nieuwe bruikbare gegevens opgeleverd. Locaties van rode lijst broedvogels aan gebouwen (zwaluwen, huismussen) zijn nog onvoldoende door de inwoners gemeld. Komend jaar zullen we ons hierop meer gaan richten. Losse projecten en acties zullen zoveel mogelijk gekoppeld gaan worden aan het biodiversiteitsjaar 2010, om gebruik te maken van de landelijke publiciteit.

Op locatie schateiland wordt een plan uitgewerkt voor een sociaal speelveld in samenwerking met Stichting Schateiland en omwonenden. Het sociaal speelveld en Schateiland versterken elkaar als het gaat om binding en ontmoeting. Uitvoering zal eind 2010 plaatsvinden.

Het **dagelijks beheer van het Bovenwater** is geïntensiveerd (maaibeheer). Er worden positieve ontwikkelingen gesignaleerd. In 2010 zal een evaluatie plaatsvinden om vervolginspanningen te bepalen.

Project zwerfafval wordt voortvarend aangepakt. Begin dit jaar wordt een hele week in het teken van tegengaan overlast en verloedering gehouden.

Knelpunten

Er bestaan bij dit programmaonderdeel geen knelpunten.

Conclusie

De inhaalslag op het gebied van onderhoud is volop in uitvoering. Met de ingeslagen weg zal 90% van het meerjarenprogramma grootonderhoud woongebieden in 2010 uitgevoerd zijn. Op verkeersveiligheid is het rapportcijfer gestegen, maar hebben we onze doelstelling nog niet bereikt. De ingezette acties in het kader van tegengaan van overlast en verloedering tezamen met het versnellen van het onderhoud, de verbetering van de communicatie en aanpak van het groene carré zullen prioriteit moeten houden.

2.7.2 Verbeteren veiligheid

Wat wilden we bereiken?

Veiligheid is de basis voor het kunnen samenleven. In Lelystad zetten we in op de wettelijk bepaalde taken ten aanzien van openbare orde, crisis en rampenbestrijding alsmede op de beleidsuitgangspunten in de nota 'Programma veiligheid 2005-2009'. Daarbij kiezen we voor een integrale benadering op de thema's sociale veiligheid, fysieke veiligheid, openbare orde en veiligheid, crisis en rampenbeheersing en brandweezorg. Communicatie en betrokkenheid van bewoners is ook hier van belang.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Minder criminaliteit	Daling kans van inwoner om slachtoffer van een misdrijf te worden (7,8% in 2007) richting landelijke kans in middengrote steden (7,5% in 2006). Bron: Regio Politie Flevoland
Veiligere wijken	In 2009 is de kans dat in een woning wordt ingebroken 25% minder dan in 2004 (1,6%). Dat wil zeggen een kans van 16 inbraken op 1000 woningen naar 12 per 1000 (1,2%). Bron: regio Politie Flevoland In 2009 beleven 10% minder inwoners (dan de 22% in 2003) de eigen buurt als onveilig. (enquête leefbaarheid en veiligheid) Bron: Advies en Beheer - Onderzoek en Statistiek.
Veiligere bedrijfsterreinen	De criminaliteit (diefstal/inbraak) tegen bedrijven en ondernemers wordt (t.o.v. de 13,6% misdrijfkans in 2004) met 20% teruggebracht. Bron: Regio Politie Flevoland

Wat hebben we bereikt?

Criminaliteit

Kans om slachtoffer van een misdrijf te worden is in 2009 gedaald tot 7,4%, gelijk aan de landelijke kans in 2007.

Veiliger wijken

Kans op woninginbraak is in 2009 1,7%; nagenoeg gelijk aan de kans in 2004. Eind 2009 voelt 22% van de inwoners zich wel eens onveilig in eigen buurt; een (negatieve) stijging t.o.v. voorgaande jaren.

Veiliger bedrijfsterreinen

De misdrijfkans voor bedrijven is in 2009 voor het eerst onder de 10% gedaald, namelijk naar 9,5%.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Verminderen van het aantal recidive veelplegers	20% vermindering van de recidive veelplegers t.o.v. 2005. Bron: regio Politie Flevoland 90% van veelplegers doorloopt het programma resocialisatie Vermindering van 10% van het aantal delicten gepleegd door veelplegers ten opzichte van 2007.
Verminderen van het aantal (eerste) meldingen huiselijk geweld	16% minder (eerste) meldingen van huiselijk geweld dan in 2003. In 2009 niet meer dan 180 herhalingsmeldingen van huiselijk geweld Bron: regio Politie Flevoland.
Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW)	Alle nieuwe woonwijken voldoen aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen Bron: Regio Politie Flevoland.
Verbeteren repressieve brandweezorg	Stijging van het percentage uitrukken binnen de landelijke normtijden naar 80% in 2009 Bron: Brandweer
Wijkveiligheidsplannen voor alle wijken.	In 2009 zijn alle 8 wijkveiligheidsplannen in uitvoering en worden gemonitord. Bron: Project- en wijkmanagement.
Veiligheidscontouren risicovolle bedrijven	Alle risicovolle bedrijven (incl. LPG) voldoen aan de wettelijke Veiligheidscontouren En alle knelpunten langs routes gevaarlijke stoffen worden aangepakt. Bron: BELEID
Politiekeurmerk Veilig Ondernemen (PKVO)	PKVO op Oostervaart Bron: Regio Politie Flevoland

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

De verbreding van de aanpak van veelplegers tot nazorg- voor ex-gedetineerden is in gang gezet. Een plan van aanpak (Pva) waarbij aangesloten wordt op afspraken tussen rijk en VNG is in concept gereed. Vooruitlopend op besluitvorming over het Pva is recent besloten om de coördinatie uit te besteden aan de GGD.

Het implementatieplan voor de vervolgaanpak huiselijk geweld is gereed en wordt uitgevoerd. Een nieuwe regiovisie huiselijk geweld is in voorbereiding. Deze visie moet medio maart/april gereed zijn.

De **aanpak van veiligheid en leefbaarheid in de Schepenwijk** loopt naar wens. Het opgestelde wijkveiligheidsplan wordt uitgevoerd. De wijkveiligheidsplannen worden eind 2010 geëvalueerd.

Centrada en de gemeente hebben onlangs een lokaal akkoord gesloten. Waarbij ook gebiedsgerichte afspraken zijn gemaakt voor middellange termijn (2010-2013). Het gaat in dit geval over wijkwerkverbanden, schoonmaakacties en grootonderhoud en verbetering aanpak overlastgevende jongeren.

Bestaande activiteiten met betrekking tot **inbraakpreventie** en **buurtbemiddeling** zijn uitgevoerd.

Met betrekking tot asbest in de bovengrond zal eind januari een definitief rapport gereed zijn. Op basis daarvan kan het vervolg bepaald worden.

Op het gebied van externe veiligheid (BEVI/LPG) is er een concept beleidsplan gereed. Geconcludeerd wordt dat er geen belangwekkende knelpunten zijn. Hooguit richtinggevende uitspraken voor ontwikkelingslocaties. In februari zal het besluitvormingsproces starten.

Er zijn nog geen activiteiten verricht met betrekking tot de Digitale veiligheidskaart (Dvk). Komend jaar zullen deze alsnog uitgevoerd worden. De Veiligheidseffectrapportage (Ver) is gereed en wordt op korte termijn in besluitvormingsprocedure gebracht.

Er is een onderzoek gestart naar de brandveiligheid van platte daken. De resultaten worden op dit moment getoetst door de brandweer. In 2010 zal ook endoscopisch veldonderzoek uitgevoerd worden. Tevens is een onderzoek gestart naar de kwaliteit van gasleidingen. Het onderzoek naar de aard en omvang is afgerond. Besluitvorming is in voorbereiding.

De activiteiten voor het politiekeurmerk veilige bedrijfsterreinen zijn gestaakt. Mogelijkheden ter verhoging van de veiligheid op kleinere schaal zullen in 2010 prioriteit krijgen.

Knelpunten

-

Conclusie

Over de beoogde effecten met betrekking tot het veiligheidsgevoel en beleving van verloedering bij bewoners zal in maart een nieuwe leefbaarheid en veiligheidsmonitor verschijnen. Nadere analyse van de minder positieve uitkomsten als het gaat om kans op woninginbraak en veiligheidsbeleving zal moeten plaatsvinden.

2.7.3 Versterken duurzame ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?

Wij willen de milieukwaliteit vasthouden en de milieuhinder in de leefomgeving van de bewoners van Lelystad voorkomen. Wij zetten in op de volgende doelstellingen:

- Afname geluidsoverlast en relatieve verbetering luchtkwaliteit;
- Duurzamer en veerkrachtiger stedelijk watersysteem;
- Schone bodem, meer hergebruik en minder afval;
- Duurzamer bouwen en minder energie gebruiken.

De uitvoering van het gemeentelijk milieubeleidsplan is integraal onderdeel van dit subprogramma. Dit onderdeel van de Programmabegroting vormt dan ook de basis voor het milieujaarverslag en milieujaarplan.

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
------------------	--

Beoogde effecten	Indicator plus ambitie (resultaat in 2009)
Minder geluidsoverlast	Geen geluidsniveaus boven 60 db(A) op de eerstelijns bebouwing bij de hoofdwegen en de radialen, waar mogelijk terugdringen tot minder dan 55 db(A). Bron: Beleid.
Betere luchtkwaliteit	Handhaven van de huidige relatieve luchtkwaliteit op basis van nulmeting 2007. Bron: Verkeersmodel Lelystad / Beleid.
Duurzamer en veerkrachtiger watersysteem	In 2009 voldoet tenminste 50% van het watersysteem aan de doelstellingen van het waterplan (kwaliteit, beleving en ecologie). Bron: Stedelijk Beheer.
Schone bodem, meer hergebruik en minder afval	In 2009 wordt 56% van het huishoudelijk afval gescheiden aan de bron. Bron: Stedelijk Beheer. Handhaven van de gemiddelde bodemkwaliteit. Bron: Bodemkwaliteitskaart Lelystad / Beleid.
Duurzamer bouwen en minder energie gebruiken	In 2009 wordt 80% van de in Lelystad gebruikte energie duurzaam opgewekt, met uitzondering van het energiegebruik voor verkeer en vervoer. Bron: Beleid.

Wat hebben we bereikt?

Geluidsoverlast en luchtkwaliteit:

Uit het conceptrapport naar geluidsbelasting op de dreven blijkt dat Lelystad vrijwel alle maatregelen heeft getroffen om aan het beleid te voldoen.

Duurzamer en veerkrachtiger watersysteem:

De maatregelen uit het waterplan liggen op schema, daarmee voldoen we aan de doelstellingen op het gebied van inrichting.

Schonere bodem, meer hergebruik en minder afval:

Uit de evaluatie van het afvalplan blijkt dat we op het gebied van afval de doelstellingen eind 2010 zullen behalen.

Op basis van een knelpunten inventarisatie op het gebied van bodembeleid zien we dat het ons lukt om de gemiddelde bodemkwaliteit vast te houden.

Duurzamer bouwen en minder energie gebruiken:

Uit de evaluatie van ons klimaatbeleid is gebleken dat ca. 25% van de in Lelystad verbruikte energie duurzaam wordt opgewekt.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Afname geluidsoverlast en relatieve verbetering luchtkwaliteit	In 2009 zijn maatregelen getroffen voor alle woningen die blootgesteld worden aan waarden boven de 60 dBA. Bron: Beleid In 2009 is het fietsverkeer toegenomen tot het landelijk gemiddelde (40% van ritten bibeko). Bron: Stedelijk Beheer.
Uitvoering van de kernmaatregelen van het waterplan	In 2009 is 50% van de kernmaatregelen uit het waterplan gerealiseerd. Bron: Stedelijk Beheer.
Opzetten virtuele grondbank	In 2009 is een virtuele grondbank is gereed en in 2010 lopen alle gemeentelijke grondstromen via deze grondbank. Bron: Ingenieursbureau. In 2009 is de bodemkwaliteitskaart geactualiseerd en in 2010 wordt voor alle grondverzet hiervan gebruik gemaakt. Bron: Ruimtelijke Dienstverlening.
Uitvoering maatregelen 'afval in beweging'	In 2009 zijn alle maatregelen uit 'afval in beweging' in uitvoering en is 90% afgerond. Bron: Stedelijk Beheer.

Beoogde prestaties	Resultaat in 2009
Duurzaam bouwen	In 2009 voldoen alle woningbouwprojecten (nieuwbouw en herstructurering) aan de eisen van het manifest "Nieuw Flevolands Peil". Bron: Beleid
Verminderen energiegebruik	In 2009 is het manifest "Nieuw Flevolands Peil" uitgewerkt en operationeel. In 2009 zijn alle projecten uit het uitvoeringsprogramma klimaatbeleid uitgevoerd of in uitvoering.

Wat hebben we er voor gedaan?

Prestaties en prioriteiten

Het onderzoek naar benodigde maatregelen en kosten voor woningen met een geluidsbelasting tussen 60db(A) en 50db(A) is inmiddels in concept gereed. Eind januari zal rapport in besluitvorming gebracht worden. Het conceptrapport laat zien dat Lelystad het vigerende beleid waarmaakt.

Op het gebied van het verbeteren van het **Hoofd Fietspaden Netwerk (HFN)** zijn de voorbereidingen voor de fietsstraat Schouweiland vertraagd. Er zijn in het laatste kwartaal van 2009 acties uitgevoerd om het reeds gerealiseerde Hoofd fietsnet weer op peil te brengen. Op basis van de definitieve fietsbalans2 (begin februari gereed) kan heroverweging van de doelstelling plaatsvinden. Daarnaast zijn de volgende zaken aan de orde:

- Het gratis OV voor 65+ is verlengd tot het einde van de verlengde concessie periode (september 2011).
- Verder is in het kader van de luchtkwaliteit een voortgangsrapportage voor het NSL in de maak.

Voor bodemaspecten is op basis van een verkenning een knelpunteninventarisatie uitgevoerd en besproken in het college. Aan de hand van de knelpunten zal naar verwachting in de 2e helft van 2010 nadere besluitvorming plaatsvinden. De oprichting van de virtuele grondbank is geïmplementeerd. Het depot zal begin april 2010 gerealiseerd zijn, mits er geen bijzondere bestemmingsplan procedures doorlopen moeten worden. Voor het afvalplan is een benchmark uitgevoerd. Daaruit blijkt dat we op koers liggen als het gaat om de doelstellingen. Er is een startnota voor het nieuwe afvalbeleidsplan in besluitvorming. Naar verwachting zal in het laatste kwartaal van 2010 een nieuw afvalbeleidsplan gereed zijn.

De inhaalslag voor de uitvoering van de kernmaatregelen van het waterplan (oeveraanpassing, baggeren en monitoring) is afgerond. Procentueel gezien zitten we ongeveer op de helft, 40% was nodig voor de subsidie in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Inmiddels is ook subsidie verkregen voor vervolprojecten (KaderRichtlijnWater – synergieregeling). Deze projecten zullen in 2010 t/m 2012 uitgevoerd worden. De inspanning zal daarbij gericht zijn op het circuleren van water, zodat minder gebiedsvreemd water hoeft te worden ingelaten. Ook zullen daarbij weer oevers worden opgepakt. Het gaat dan vooral om oevers in het oostelijke deel van de stad. Met de oevers zullen ook vistrappen worden aangelegd, zodat de vis kan migreren door de stad en naar de polder.

Het BANS klimaatprogramma is in 2009 afgerond en met college en raad geëvalueerd. Vrijwel alle doelstellingen zijn behaald. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de afronding van de onderbouwing van de subsidievoorwaarden. Na de evaluatie is gestart met de voorbereiding van het nieuwe klimaatbeleid 2010-2013. De startnotitie is vastgesteld door het college, er is inmiddels een startconferentie gehouden met de gemeenteraad over het te hanteren ambitieniveau in de kadernota. Op dit moment wordt de kadernota aangeboden aan college en de raad. De SLOK middelen zijn inmiddels toegekend en worden uitgekeerd via het gemeentefonds. Bij de voorjaarsnota zal een voorstel ingediend worden deze middelen ook daadwerkelijk te koppelen aan de uitvoering van het

klimaatbeleid prestatiegericht bouwen: komt nog steeds niet van de grond. Nu is het moment om een keuze te maken voor de uitwerking van een alternatieve vorm. Dit heeft prioriteit voor 2010.

De activiteiten voor de regeling gratis duurzaam bouwen en de kaveladvieswinkel zijn i.v.m. langdurige ziekte en moeizame vacaturevulling nog niet gestart. De activiteiten worden in 2010 alsnog opgepakt. In de uitwerking zal tevens gezien worden of een koppeling met de bouwadvieswinkel gemaakt kan worden.

Het project **energieneutraal bouwen in Warande** verloopt naar wens. Dit onderdeel krijgt vorm door de voorbereiding van de bouw van de projecten Passief Wonen van BAM en Energieneutraal Wonen van Volker Wessels. Deze woningbouwprojecten bevinden zich in de planvormingfase.

Knelpunten

-

Conclusie

Het onderzoek naar weglawaai laat zien dat Lelystad op enkele locaties na voldoet aan haar doelstellingen op het gebied van geluid. De werkzaamheden voor het Hoofd fietspadennetwerk zijn enigszins vertraagd, heroverweging is nodig op basis van de definitieve fietsbalans². De activiteiten op het gebied van water lopen naar wens.

In 2010 zal op basis van evaluatie van het waterplan moeten blijken of bijstellingen nodig zijn. Het Bams-klimaatprogramma is afgerond, waarbij de doelstellingen goeddeels zijn behaald. Een vervolg is mogelijk op basis van toegekende SLOK-subsidie. Nadere besluitvorming is nodig om de projecten aan concrete doelstellingen te koppelen. Het prestatiegericht bouwen moet verbeterd worden. De keuze voor de uitwerking van een alternatieve vorm dient prioriteit te krijgen. Uitvoering van de activiteiten t.b.v. gratis duurzaam bouwen en de kaveladvieswinkel zijn nog onvoldoende in uitvoering. Deze zullen in 2010 prioriteit moeten krijgen.

2.8. Dienstverlening

2.8.1 Dienstverlening

2.8.2 Financiën

2.8.3 Bestuur

2.8.1 Dienstverlening

Klanttevredenheid dienstverlening

In de programmabegroting worden de volgende indicatoren gebruikt voor het weergeven van de klanttevredenheid met betrekking tot de gemeentelijke dienstverlening. Elke twee jaar wordt voor de meting een onderzoek gehouden onder het Lelystadspanel. In september 2009 is dit ook gebeurd.

	2005	2007	2009
Toegankelijkheid	5,4	5,9	6,4
Openingstijden	6,9	6,7	7,0
Duidelijkheid	6,2	6,9	7,7
Snelheid	5,5	5,8	5,7
Afhandelingproces	5,9	6,2	6,3
Veiligheid	5,3	6,2	6,3
Vriendelijkheid	7,1	7,0	7,2
Gemiddeld	6,0	6,4	6,6

Over de gehele lijn is er vooruitgang geboekt in de klanttevredenheid, met name op het gebied van duidelijkheid en toegankelijkheid. Aandachtspunt blijft echter nog steeds de snelheid van dienstverlening, dit aspect van dienstverlening blijft steken op een magere voldoende. 'Snelheid' vormt de hoofdmoot van het dienstverleningshandvest van Lelystad. Ondanks dat de gemeente haar servicenormen op dit vlak redelijk goed nakomt is de verwachting van de burger waarschijnlijk significant hoger dan de gemeentelijke norm.

Dienstverleningshandvest

Telefonische dienstverlening

De prestaties die de gemeente aan de inwoners aan Lelystad toezegt worden bijgehouden. Uit deze gegevens blijkt dat van 1 januari 2009 tot 1 januari 2010 82,4 procent van het telefoonverkeer op de themanummers binnen 20 seconden wordt beantwoord. Van de vragen op deze themanummers wordt 55 % direct beantwoord.

Loketten stadhuis

1,9 procent van de Lelystedelingen moet bij de balie langer dan 20 minuten te wachten. Deze cijfers vallen binnen de daartoe gestelde norm.

Deze burgers ontvangen als compensatie voor het wachten een theaterbon van € 10,-.

Afhandelen bewonersbrieven

Van januari tot en met december 2009 zijn er 1781 bewonersbrieven door de gemeente Lelystad geregistreerd. De norm is om deze binnen 42 dagen inhoudelijk afgehandeld te hebben. In 89,7% van de gevallen is de brief ook daadwerkelijk op tijd beantwoord. 8,4% van de bewonersbrieven zijn te laat beantwoord. 1,9% van de brieven zijn nog in behandeling en kunnen dus nog op tijd beantwoord worden (maar ook te laat...).

De ontvangstbevestiging van de bewonersbrief of inhoudelijke reactie dient binnen 7 dagen te worden verstuurd. In 80,4% van de gevallen is dit gerealiseerd in de periode van januari tot en met december 2009.

Bij een reactie na 42 dagen dient een waardebon te worden bijgesloten. In totaal zijn 94 brieven afgehandeld na 42 dagen in 2009. In slechts 10 gevallen is een waardebon bijgesloten (= 10,6%)

De 3 maanden van 2009 waarin de meeste brieven zijn ontvangen zijn maart (215), mei (169) en februari (167).

De 3 maanden met de minste brieven zijn augustus (118), januari (123) en december (123).

Bewonersavonden

Ten aanzien van de bewonersavonden zijn servicenormen vastgesteld op het gebied van tijdige verstrekking van uitnodigingen en bijeenkomstverslagen. Het monitoren van deze gegevens is nog in de ontwikkelingsfase en over 2009 nog niet beschikbaar. Hier wordt aan gewerkt.

Overige dienstverlening

Mediation

Medio 2008 is besloten tot een pilot mediation in bezwaarzaken, vanuit de doelstellingen van "De Burger Centraal". Deze pilot is verlengd tot eind 2009, zodat de ervaringen over een vol jaar konden worden geëvalueerd. Op basis van de positieve evaluatie heeft de Raad tijdens behandeling van de Najaarsnota 2009 besloten mediation structureel in te zetten en daar middelen voor beschikbaar te stellen.

Er is vanaf augustus 2008 tot eind 2009 in 64 zaken bemiddeld. In 49 van deze zaken is het bezwaarschrift ingetrokken (= ruim 76 %). De doelstelling van de pilot was 20%. In 35 zaken werd volledige overeenstemming tussen cliënt en vakafdeling bereikt en in 14 gevallen gedeeltelijke overeenstemming.

Ruim 88 % van de burgers en bedrijven was tevreden tot zeer tevreden over de contacten met de mediator (doelstelling pilot was 65%) en het initiatief tot inzetten van mediation/ bemiddeling werd door 86 % van de cliënten (zeer) positief gewaardeerd.

In 2009 werd een training mediationvaardigheden verzorgd voor de medewerkers van de vakafdelingen die hun afdeling vertegenwoordigen in bemiddelingsgesprekken. Tevens werd nog een andere bijdrage geleverd aan het Cultuurtraject doordat de mediator - indien nodig - op informele wijze feedback geeft aan de betrokken medewerkers van de vakafdelingen over de wijze van klantbenadering/ nakomen van afspraken etc.

Bezwaar- en beroepschriften

In 2009 was een succesvol jaar voor de afdoening van bezwaarschriften. Mede dankzij het bezwaarschriftvolgsysteem "Octopus" is helderder geworden waar de knelpunten liggen die de tijdige afhandeling van bezwaarschriften belemmeren. Door dit inzicht is er gericht gewerkt aan het oplossen van een aantal van deze knelpunten. Dit heeft ertoe geleid dat de afdoeningstermijnen gedurende het afgelopen jaar langzamerhand steeds verder zijn verbeterd. In de eerste twee maanden werd 58% van de bezwaarschriften tijdig afgewikkeld terwijl in de laatste twee maanden 94% van de bezwaarschriften tijdig werd afgedaan. Daarbij dient wel te worden aangetekend dat in 2009 65 bezwaarschriften minder zijn binnengekomen dan in 2008.

Vanaf 1 oktober 2009 is de Wet 'Dwangsom en Beroep niet tijdig beslissen' van kracht geworden waarbij de overheid bij niet tijdig beslissen en een ingebrekestelling van de burger verplicht is een dwangsom te betalen. Dit betekent dus in feite een servicenorm van 100% tijdige afhandeling.

In 2009 is meer dan 25% van de bezwaarschriften ingetrokken door de bezwaarde. Deze intrekking is veroorzaakt doordat de vakafdeling alsnog een positief besluit heeft genomen, door bemiddeling van de vakafdeling of door mediation. Alhoewel mediation heeft bijgedragen tot deze intrekkingen, zijn er in de cijfers aanwijzingen te vinden dat de vakafdelingen ook een actieve bijdrage leveren aan het voorkomen van bezwaarschriften. Hierbij dient te worden aangetekend dat het oplossen van een

knelpunt niet altijd zorgt voor de intrekking van een bezwaarschrift maar vaak wel zorgt voor meer draagvlak en begrip bij de burger ten aanzien van het genomen besluit. Ten slotte was in 2009 een verbetering waarneembaar in de juridische kwaliteit van het primaire besluit van een aantal afdelingen.

Klachtafhandeling

Inwoners die niet tevreden zijn over de manier van handelen van de gemeente Lelystad kunnen een klacht indienen. In 2009 bedroeg het aantal ingediende klachten 34. Bij een deel van de klachten was men ontevreden over de handelwijze van medewerkers; ook kwam in een aantal klachten naar voren dat er niet tijdig werd voldaan aan verzoeken.

Van de 34 ingediende klachten zijn 10 gegrond verklaard en 24 ongegrond. Allen hebben een ontvangstbevestiging ontvangen. Van de 34 klachten zijn er 31 klachten afgehandeld binnen de vastgestelde termijn van 6 weken.

Buurtbudgetten

Naast de servicenorm voor bewonersavonden uit het dienstverleningshandvest wordt uit het oogpunt van dienstverlening ook gewerkt aan andere bewonersparticipatievormen.

Een van de middelen die we in Lelystad inzetten om horizontale participatie (contacten tussen bewoners onderling) te bevorderen is het *buurtbudget*. De inspanningen die vanuit het stadhuis en de wijkposten in 2009 zijn gepleegd om het buurtbudget onder de aandacht van bewoners te brengen hebben veel resultaat opgeleverd.

De financiële mogelijkheden van het buurtbudget (samengesteld uit het Participatiebudget, het Snelwerkbudget en de 'Vogelaargelden') bleken ook in 2009 dikwijls die extra stimulans te zijn voor bewoners om zich verantwoordelijk te tonen voor de eigen buurt en waar mogelijk ook zelf de handen uit de mouwen te steken. Dat is tot uiting gekomen in de volledige benutting van het beschikbare budget, maar dat bleek eerst en vooral uit een flinke toename aan bewonersinitiatieven. De ruim 160 buurtprojecten die in 2009 geheel of gedeeltelijk gefinancierd zijn uit het buurtbudget hebben onmiskenbaar bijgedragen aan betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor de fysieke en sociale woonomgeving van een groeiend aantal wijkbewoners. Een hoopvolle constatering waarop we in 2010 verder moeten bouwen.

In 2009 zijn veel activiteiten ontplooid gericht op binding en ontmoeting: van kleinschalige buurtfeestjes tot groots opgezette wijkmarkten, soms als eerste kennismaking in een pas opgeleverd buurtje, soms als activiteit waarin allerlei buurtgroepen samenwerken.

Een groot aantal gehonoreerde initiatieven had ook te maken met het verbeteren van de directe fysieke woonomgeving, van het herstraten van achterpaden tot aankleding van de straat met plantenbakken. In verschillende buurten zijn voor en door jongeren allerlei sport- en spelactiviteiten georganiseerd en zijn voorzieningen aangevraagd die jongeren een zinvolle besteding en/of een aangename ontmoetingsplek bieden. Er zijn door twee verschillende groepen jongeren gratis toegankelijke muziekfestivals georganiseerd en buurtbewoners in het stadshart hebben kennis gemaakt met het jongerencentrum. Om de weerbaarheid van ouderen te verhogen zijn verschillende activiteiten georganiseerd, van veiligheidstrainingen tot (wekelijkse) ontmoetingsbijeenkomsten in het buurthuis met een educatief en recreatief karakter.

De leefbaarheid in veel wijken is verbeterd door wensen en plannen van bewoners met betrekking tot verbetering c.q. uitbreiding van speelvoorzieningen, ontmoetingsplekken en groenvoorzieningen te honoreren. Op het terrein van schoon, heel & veilig zijn eveneens diverse initiatieven ondersteund, zoals materialen voor een wijkpreventieteam van bewoners, een actie om de verkeerssnelheid in de wijk te remmen en het houden van wijkschoonmaakacties.

Opvallende activiteiten waren daarnaast ook de ruituin, de burenhulpinitiatieven, het buurtvoetbaltoernooi, de invalidentuin en het educatieve pad door het buurtpark. Een van de wijkraden nam zelfs het initiatief om een film te maken over het buurtbudget; een film waarvan wij in de

campagne voor het buurtbudget 2010 dankbaar gebruik zullen maken om zo nog meer mensen enthousiast te maken.

Projecten ontwikkeling dienstverlening

In 2009 is met ondersteuning vanuit het landelijk traject EGEM-i een *Realisatieplan* opgezet voor de ontwikkeling van met name de digitale dienstverlening van de gemeente Lelystad. Er is begonnen met het herontwikkelen en herinrichten van enkele belangrijke processen, vanuit de logica van de burger gedacht. Hierbij worden de direct betrokken medewerkers in het proces en de ervaringen van burgers via workshops betrokken. Het doel is om de (administratieve) lastendruk van burgers en gemeente te verlagen en de doelmatigheid van de organisatie te vergroten. De hieruit te verkrijgen besparingen binnen de gemeente worden programmabreed ingezet voor de benodigde (ICT-) investeringen in front-, back- en mid-office. Als de gemeente begin 2011 terug verhuist naar het stadhuis zal fase 3 van het landelijke Antwoord© concept "Front-office geeft Antwoord" bereikt moeten zijn.

In 2009 is tevens de nieuwe website van de gemeente opgeleverd waarbij met name aandacht is besteed aan het uiterlijk, de zoekfunctie, de navigatie en de toegankelijkheid voor mensen met een lichamelijke beperking.

Tussen de Stadswinkel en de vakafdelingen zijn in 2009 een aantal dienstverleningsovereenkomsten afgesloten waarin afspraken over de samenwerking tussen front- en Back-office zijn gemaakt.

Vanuit het cultuurtraject is in 2009 onderzoek gedaan naar de participatie van medewerkers bij belangrijke ontwikkelingen in de organisatie. Als gevolg hiervan zal een digitaal forum worden opgezet. Daarnaast is in 2009 een deel van de medewerkers naar de vanuit het cultuurtraject ontwikkelde gedragstraining "Aanspreken en feedback geven" geweest.

2.8.2 Financiën

Zoals in de programmabegroting is aangegeven vormen de financiën en concreter, de beschikbare financiële armslag, de belangrijkste ondersteuning en voorwaarde voor ons werk. Zonder die armslag kunnen wij onze ambities niet realiseren. Bij het aanwenden en inzetten ervan staat de doelstelling voorop dat dat zo effectief en efficiënt mogelijk moet gebeuren en waarbij lastenverzwaring voor de Lelystadse samenleving zoveel mogelijk moet worden vermeden. In dit programma komen al die inkomende financiële stromen administratief binnen en worden ze cijfermatig bij elkaar gepresenteerd. Ten behoeve van de toelichting moet een onderscheid gemaakt worden in geldstromen die binnen en geldstromen die buiten de invloedssfeer liggen van de gemeentelijke organisatie. Het voorbeeld van een geldstroom die door de gemeentelijke organisatie maar marginaal te beïnvloeden is, vormt de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. Het formuleren van beleidsdoelstellingen op dit gebied (anders dan het streven naar maximalisatie ervan de uitkering) is minder realistisch het formuleren van beleidsdoelstellingen op onderwerpen die wel beïnvloedbaar zijn door de gemeentelijke organisatie, zoals bijvoorbeeld de gemeentelijke heffingen en treasury. De bij deze verschillende stromen horende doelstellingen met daarbij de resultaten over 2009 worden beschreven in de verschillende paragrafen in hoofdstuk vier, te weten de paragrafen financiering, grondbeleid, lokale heffingen en deelnemingen. Het zou verwarrend werken om de doelstellingen van deze onderwerpen en de verantwoording daarover op deze plek nogmaals te presenteren. Maar omdat aan de betreffende onderwerpen diverse producten met bijbehorende budgetten hangen is het noodzakelijk deze een plaats te geven binnen een programma voor de doorvertaling naar het programmaniveau. De producten zijn dus administratief ondergebracht bij het subprogramma Financiën en gekoppeld aan programma acht. Voor de verdere inhoudelijke verantwoording wordt dan ook verwezen naar de genoemde paragrafen in hoofdstuk vier.

2.8.3 Bestuur

Onder subprogramma 8.3 vallen de uitgaven voor de onderwerpen bestuur, communicatie en het programma de burger centraal. Behalve voor de laatste zijn er voor dit subprogramma in de programmabegroting geen inhoudelijke beleidsdoelstellingen met daarbij behorende activiteiten opgenomen. Voor wat betreft het programma de burger centraal is de inhoudelijke verantwoording voor het onderdeel 'dienstverlening' opgenomen onder 8.1 terwijl de budgetten administratief zijn ondergebracht onder dit subprogramma. In de voorbereiding van de programmabegroting 2011-2014 is dit een punt van aandacht.

3. Financiële verantwoording

In onderstaande overzichten per programma vindt u de uitkomsten van de programmarekening 2009 ten opzichte van de begroting. In de laatste kolom wordt het verschil aangegeven, waarbij een V staat voor een voordeel en een N voor een nadeel. Voor een nadere specificatie van deze cijfers verwijzen wij u naar de programmarekening.

3.1. Binding en Ontmoeting

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

1 Binding en ontmoeting	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Vershil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
1_1 Ontmoeting en toenadering	5.181	505	5.686	4.400	1.286 V
1_2 Betrokkenheid en participatie	11.619	1.806	13.424	12.580	845 V
Totaal Lasten	16.800	2.311	19.111	16.980	-2.131
<i>Baten</i>					
1_1 Ontmoeting en toenadering	1.632	1.935	3.567	3.628	61 V
1_2 Betrokkenheid en participatie	-	233	233	694	462 V
Totaal Baten	1.632	2.168	3.799	4.322	523 V
Resultaat voor bestemming	-15.168	-143	-15.311	-12.658	2.654
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
1_1 Ontmoeting en toenadering	1.100	2.724	3.824	2.724	1.100 V
Totaal Lasten	1.100	2.724	3.824	2.724	-1.100
<i>Baten</i>					
1_1 Ontmoeting en toenadering	1.260	685	1.945	515	-1.430 N
1_2 Betrokkenheid en participatie	815	1.389	2.204	829	-1.375 N
Totaal Baten	2.075	2.074	4.149	1.344	-2.805 N
Mutatie Reserves	975	-650	325	-1.380	1.705
Resultaat na bestemming	-14.192	-793	-14.986	-14.038	948 V

3.2. Jeugd Voorop

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

2 Jeugd voorop	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
2_1 Vroegsignalering, opvoeding en zorg	1.099	213	1.311	1.339	-27 N
2_2 Ontw ikkelingskansen vergroten	44.650	-489	44.161	49.976	-5.815 N
2_3 Aantrekkelijke stad	3.347	1.368	4.715	3.607	1.108 V
Totaal Lasten	49.096	1.092	50.188	54.922	-4.734 N
<i>Baten</i>					
2_1 Vroegsignalering, opvoeding en zorg	816	210	1.026	1.053	27 V
2_2 Ontw ikkelingskansen vergroten	27.331	-734	26.596	32.398	5.802 V
2_3 Aantrekkelijke stad	-	918	918	351	-567 N
Totaal Baten	28.146	393	28.540	33.802	5.262 V
Resultaat voor bestemming	-20.950	-698	-21.648	-21.120	528 V
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
2_2 Ontw ikkelingskansen vergroten	770	-	770	2.833	-2.063 N
Totaal Lasten	770	-	770	2.833	-2.063 N
<i>Baten</i>					
2_2 Ontw ikkelingskansen vergroten	1.862	-254	1.608	3.098	1.490 V
2_3 Aantrekkelijke stad	491	416	907	596	-310 N
Totaal Baten	2.353	161	2.515	3.694	1.179 V
Mutatie Reserves	1.584	161	1.745	861	-884 N
Resultaat na bestemming	-19.366	-537	-19.903	-20.259	-356 N

3.3. Ondersteuning en Zorg

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

3 Ondersteuning en zorg	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
3_1 Handhaven en vergroten zelfredzaamheid	16.778	42	16.820	17.338	-518 N
3_2 Bieden maatschappelijke opvang	700	75	775	664	111 V
Totaal Lasten	17.478	117	17.595	18.002	-407 N
<i>Baten</i>					
3_1 Handhaven en vergroten zelfredzaamheid	1.402	21	1.423	1.847	423 V
3_2 Bieden maatschappelijke opvang	83	-0	82	147	65 V
Totaal Baten	1.485	21	1.506	1.994	488 V
Resultaat voor bestemming	-15.993	-96	-16.089	-16.008	81 V
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
3_1 Handhaven en vergroten zelfredzaamheid	-	152	152	429	-277 N
Totaal Lasten	-	152	152	429	-277 N
<i>Baten</i>					
3_1 Handhaven en vergroten zelfredzaamheid	250	180	430	307	-123 N
3_2 Bieden maatschappelijke opvang	-	75	75	-	-75 N
Totaal Baten	250	255	505	307	-198 N
Mutatie Reserves	250	103	353	-122	-475 N
Resultaat na bestemming	-15.743	7	-15.736	-16.130	-394 N

3.4. Economie, Werk en Inkomen

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

4 Economie, werk en inkomen	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Vershil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
4_1 Beter vestigingsklimaat	252	11	264	278	-15 N
4_2 Sterkere productiestructuur	1.853	326	2.179	1.435	744 V
4_3 Beter gekwalificeerde beroepsbevolking	2.202	-1.355	846	836	10 V
4_4 Meer mensen werk: minder mensen uitkeren	41.549	1.997	43.546	49.642	-6.097 N
Totaal Lasten	45.856	979	46.835	52.192	-5.357 N
<i>Baten</i>					
4_1 Beter vestigingsklimaat	159	10	169	172	2 V
4_2 Sterkere productiestructuur	95	75	170	223	54 V
4_3 Beter gekwalificeerde beroepsbevolking	1.617	-1.358	259	279	20 V
4_4 Meer mensen werk: minder mensen uitkeren	37.782	1.152	38.934	42.919	3.985 V
Totaal Baten	39.653	-121	39.532	43.593	4.060 V
Resultaat voor bestemming	-6.203	-1.099	-7.303	-8.599	-1.297 N
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
4_4 Meer mensen werk: minder mensen uitkeren	998	-737	261	-	261 V
Totaal Lasten	998	-737	261	-	261 V
<i>Baten</i>					
4_2 Sterkere productiestructuur	471	260	731	153	-579 N
Totaal Baten	471	260	731	153	-579 N
Mutatie Reserves	-527	997	470	153	-317 N
Resultaat na bestemming	-6.730	-102	-6.832	-8.447	-1.614 N

3.5. Wonen en Wijkontwikkeling

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

5 Wonen en Wijkontwikkeling	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
5_1 Aantrekkelijke, gediff. w oonmilieus	2.244	1.226	3.470	2.481	989 V
5_2 Versterken werken in de wijk	2.464	638	3.102	3.421	-318 N
Totaal Lasten	4.708	1.864	6.572	5.902	670 V
<i>Baten</i>					
5_1 Aantrekkelijke, gediff. w oonmilieus	272	195	468	522	55 V
5_2 Versterken werken in de wijk	-	107	107	126	19 V
Totaal Baten	272	302	574	648	74 V
Resultaat voor bestemming	-4.435	-1.562	-5.998	-5.254	744 V
Mutatie Reserves					
<i>Baten</i>					
5_1 Aantrekkelijke, gediff. w oonmilieus	100	676	776	271	-505 N
5_2 Versterken werken in de wijk	50	100	150	-	-150 N
Totaal Baten	150	776	926	271	-655 N
Mutatie Reserves	150	776	926	271	-655 N
Resultaat na bestemming	-4.285	-786	-5.072	-4.983	89 V

3.6. Benutten en profileren kernkwaliteiten

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

6 Benutten en profileren kernkwaliteiten	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
6_1 Ontw ikkelen toerisme, recreatie & groen	576	138	714	571	143 V
6_2 Sterkere benutting centr. ligging L'stad	1.950	577	2.527	2.099	428 V
Totaal Lasten	2.526	715	3.241	2.670	571 V
<i>Baten</i>					
6_1 Ontw ikkelen toerisme, recreatie & groen	36	34	70	72	1 V
6_2 Sterkere benutting centr. ligging L'stad	-246	324	78	172	94 V
Totaal Baten	-209	358	149	244	95 V
Resultaat voor bestemming	-2.735	-357	-3.092	-2.427	666 V
Mutatie Reserves					
<i>Baten</i>					
6_1 Ontw ikkelen toerisme, recreatie & groen	80	110	190	87	-103 N
6_2 Sterkere benutting centr. ligging L'stad	47	260	307	215	-92 N
Totaal Baten	127	370	497	302	-195 N
Mutatie Reserves	127	370	497	302	-195 N
Resultaat na bestemming	-2.608	13	-2.596	-2.124	471 V

3.7. Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

7 Schoon, heel, veilig en duurzaam	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
7_1 Verbeteren kw aliteit openbare ruimte	28.537	6.632	35.169	31.022	4.147 V
7_2 Verbeteren veiligheid	11.090	-658	10.433	10.378	55 V
7_3 Versterken duurzame ontw ikkeling	19.193	745	19.938	19.358	580 V
Totaal Lasten	58.820	6.720	65.540	60.758	4.781 V
<i>Baten</i>					
7_1 Verbeteren kw aliteit openbare ruimte	3.115	4.094	7.209	4.684	-2.525 N
7_2 Verbeteren veiligheid	3.745	-98	3.647	3.521	-126 N
7_3 Versterken duurzame ontw ikkeling	12.325	368	12.693	12.031	-662 N
Totaal Baten	19.186	4.364	23.550	20.236	-3.314 N
Resultaat voor bestemming	-39.634	-2.356	-41.990	-40.522	1.468 V
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
7_1 Verbeteren kw aliteit openbare ruimte	-	36	36	33	3 V
7_2 Verbeteren veiligheid	200	-	200	200	-
Totaal Lasten	200	36	236	233	3 V
<i>Baten</i>					
7_1 Verbeteren kw aliteit openbare ruimte	1.610	2.888	4.498	1.542	-2.956 N
7_2 Verbeteren veiligheid	780	79	859	851	-8 N
7_3 Versterken duurzame ontw ikkeling	65	369	434	120	-314 N
Totaal Baten	2.455	3.336	5.791	2.513	-3.278 N
Mutatie Reserves	2.255	3.300	5.555	2.280	-3.275 N
Resultaat na bestemming	-37.379	944	-36.435	-38.242	-1.808 N

3.8. Gemeentelijke Dienstverlening, Bestuur en Financiën

Tabel: Resultaat Programma

Bedragen x € 1.000

8 Gem. Dienstverl., bestuur & financiën	Primitieve Begroting	Wijzigingen	Begroting na wijzigingen	Rekening	Verschil
Resultaat voor bestemming					
<i>Lasten</i>					
8_1 Dienstverlening	4.502	35	4.537	4.620	-83 N
8_2 Financiën	82.622	11.185	93.807	70.490	23.317 V
8_3 Bestuur	11.907	9.332	21.239	26.414	-5.175 N
Totaal Lasten	99.031	20.552	119.583	101.524	18.059 V
<i>Baten</i>					
8_1 Dienstverlening	1.486	-12	1.475	1.419	-55 N
8_2 Financiën	197.430	73.079	270.510	239.910	-30.600 N
8_3 Bestuur	4.521	2.727	7.248	11.265	4.017 V
Totaal Baten	203.437	75.795	279.232	252.594	-26.637 N
Resultaat voor bestemming	104.406	55.243	159.649	151.070	-8.579 N
Mutatie Reserves					
<i>Lasten</i>					
8_2 Financiën	17.488	69.957	87.445	82.852	4.593 V
Totaal Lasten	17.488	69.957	87.445	82.852	4.593 V
<i>Baten</i>					
8_1 Dienstverlening	-	28	28	16	-13 N
8_2 Financiën	13.744	10.655	24.398	31.648	7.250 V
8_3 Bestuur	1.081	3.725	4.806	3.466	-1.340 N
Totaal Baten	14.825	14.408	29.233	35.130	5.897 V
Mutatie Reserves	-2.663	-55.549	-58.212	-47.722	10.490 V
Resultaat na bestemming	101.743	-306	101.437	103.348	1.911 V

4. Paragrafen

4.1. Bedrijfsvoering

Algemeen

De bedrijfsvoeringparagraaf geeft inzicht in de stand van zaken en beleidsvoornemens op het gebied van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting. Randvoorwaardelijke aangelegenheden die op orde moeten zijn om als ambtelijke organisatie de met het bestuur overeengekomen prestatielevring te kunnen realiseren. Maar er is meer. Bedrijfsvoering speelt ook een belangrijke rol bij het waarmaken van de maatschappelijk opdracht aan overheden om rechtmatig, betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en proactief te opereren. Het is met name die externe gerichtheid die maakt dat de gemeentelijke bedrijfsvoering een thema is dat hoog op de bestuurlijke agenda prijkt met als voornaamste inzet om als organisatie in control te zijn.

Definitie in control

Het college heeft in 2007 besloten om het begrip in-control-zijn meer inhoud te geven. Om de ontwikkeling van de gemeentelijke bedrijfsvoering te markeren is een in-control-definitie opgesteld. In algemene zin beschouwt het college in-control-zijn als beheersing van de werkprocessen op een zodanige wijze dat:

- alle bestuurlijke doelstellingen worden gerealiseerd;
- tegen zo laag mogelijke kosten;
- binnen de afgesproken termijn;
- en met tijdige signalering van risico's en nieuwe ontwikkelingen.

Vervolgens heeft het college deze algemene notie geconcretiseerd en zijn voor de bedrijfsvoeringaspecten personeel, informatievoorziening, juridische zaken, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting indicatoren benoemd, waarmee de ontwikkeling van de bedrijfsvoering is voorzien van operationele doelstellingen met meetbare effecten.

Om overzicht te behouden bij de ontwikkeling van de bedrijfsvoering en om in de veelheid van ontwikkelactiviteiten samenhang, gerichtheid en voortgang goed te kunnen bewaken is ervoor gekozen om daarbij een programmatische aanpak hanteren: het programma Sturen en Beheersen (S&B). In het programma S&B zijn de bestuurlijke bedrijfsvoeringdoelstellingen vertaald naar vijf prioritaire hoofddoelstellingen met per hoofddoelstelling een aantal specifieke doelstellingen die gerelateerd zijn aan de indicatoren van de in-control-definitie. De hoofddoelstellingen zijn:

1. De planning- en controlcyclus meer in control brengen;
2. Het management van processen meer in control brengen;
3. De personeelsmanagementcyclus meer in control brengen;
4. De informatievoorziening meer in control brengen;
5. En de juridische control verbeteren.

Planning & control

Aan de punten 1, 2 en 4 is in 2009 vorm gegeven in het project de 'Herijking van de financiële functie'. Naast herinrichting van de financiële kolom waarin rollen, taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn benoemd en belegd is deze herijking ook gericht op inhoudelijke verbetering en op heldere organisatorische inbedding. Deze wijzigingen leiden tot betere en routinematige procesvoering, maar zorgen er vooral ook voor moet zorgen dat de financiële functie kwalitatief (en kwantitatief) van voldoende niveau is. Daarvoor zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden in de financiële kolom

opnieuw beschreven en daaruit volgde een voorstel voor de herinrichting van de organisatie. De besluitvorming daarover en de implementatie in de organisatie van deze herinrichting is afgerond per 31 december 2009. Vanaf 2010 opereren de verschillende afdelingen in de financiële kolom conform de nieuwe verantwoordelijkheidsstructuur en op deze manier is vorm en inhoud gegeven aan concerncontrol, lijncontrol en financieel beheer.

Daarnaast is er in 2009 een begin gemaakt met het vereenvoudigen van de p&c-cyclus. Minder en eenvoudiger is de opgave. Definitieve besluitvorming met betrekking tot de voorgestelde werkwijze vindt begin 2010 plaats. De implementatie vindt plaats in 2010 en de effecten hiervan worden zichtbaar ook vanaf 2011.

Er is door de organisatie uitvoering gegeven aan het project Anders Kijken, Anders Kiezen (AKAK) met daarin twee sublijnen te weten zerobased budgetting (ZBB) en een inhoudelijke doorlichting van de programma's uit de begroting (DP). Met ZBB zijn alle budgetten financieel doorgelicht met als doel 'lucht' uit de begroting te halen. Het resultaat hiervan is ingebracht bij de najaarsnota 2009. De doorlichting programma's heeft een groot aantal onderzoeksvragen opgeleverd die een plek hebben gekregen in het vervolg van AKAK en doorlopen in 2010.

Ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit van het budgetbeheer is intern een training voor budgethouders ontwikkeld waaraan in 2009 alle budgethouders hebben deelgenomen. Om naast de bestaande budgethouders ook de kwaliteit bij nieuwe budgethouders te kunnen borgen wordt de training jaarlijks op een aantal vaste momenten opnieuw aangeboden en is ze (indien van toepassing) onderdeel geworden van het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.

Personeelsmanagement

Bevordering van de interne doorstroom

De interne doorstroom en duurzame inzetbaarheid is in 2009 o.a. bevorderd door een uitgebreid centraal georganiseerd opleidingspakket. Met behulp van de externe arbodienst is de re-integratie van medewerkers meer gestructureerd vormgegeven. De gesprekscyclus is verder geprofessionaliseerd o.a. door deze op te nemen in de P&C cyclus. Door de opname van diverse HRM prestatie-indicatoren in de P&C cyclus, wordt er bijvoorbeeld structureel gestuurd op het houden van functioneringsgesprekken. Daarnaast is een zogenaamde arbeidsmarkttoelage toegevoegd aan het personeelsinstrumentarium. Dit instrument is reeds meerdere malen succesvol ingezet om goede medewerkers te behouden en talentvolle nieuwe medewerkers aan te trekken.

Voor de bevordering van een duurzame inzetbaarheid van medewerkers is met behulp van het IZA een scan uitgevoerd. De aanbevelingen uit deze scan worden meegenomen in het levensfasebewust personeelsbeleid.

Toerusting van het management voor haar taken door het volgen van het Management Development traject dat in 2008 is gestart en doorloopt in 2009.

Parallel aan de investeringen in de medewerkers is aan de verdere professionalisering van het management gewerkt in 2009. Het management development traject is gestart met individuele opdrachten in 2008 waarvan de opbrengsten zijn gebruikt voor de vormgeving van het concernbrede MD traject. Alle leidinggevendenden zijn getraind en hebben hun kennis en vaardigheden passend ontwikkeld aan de benodigde organisatieontwikkelingen.

De implementatie van het geactualiseerde functiegebouw

Begin 2009 is een nieuw functiegebouw geïmplementeerd. Dit was nodig omdat een functiegebouw was ontstaan waarbij de beloningsverschillen onvoldoende terug waren te leiden tot verschillen in functiezwaarte. Het nieuwe functiegebouw bestaat uit generiek beschreven functies verdeeld over 6 functiefamilies. De functies zijn reeds van een waardering voorzien, waardoor nieuwe functies in de

organisatie worden ingepast in plaats van gewaardeerd. Dit maakt dat het eenvoudiger is om veranderingen in de organisatie in te passen in het functiegebouw.

Het uitvoeren van het plan van aanpak voor diversiteit.

De normen die voor diversiteit zijn opgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken zijn overgenomen binnen de gemeente Lelystad. Deze normen zijn opgenomen in de P&C cyclus waardoor structureel gestuurd wordt (in de diverse managementrapportages) op het voldoen aan deze normen.

Overige

Met de digitalisering van de uitvoering van het personeelsbeleid is in 2009 een begin gemaakt. Een digitale verlofkaart is geïntroduceerd als een pilot binnen een tweetal afdelingen. Hierdoor neemt de administratieve belasting verder af. Ook is een digitale module "werving en selectie" geïmplementeerd die het afdelingsmanagement ondersteunt bij het proces om vacatures in te vullen. Daarnaast is een begin gemaakt om alle beheersmatige HRM processen te onderzoeken op de mate van digitalisering, dit wordt ook wel E-HRM genoemd. Toekomstige ontwikkelingen zoals een krappe arbeidsmarkt en de verhoging van de AOW leeftijd, maken het binden en boeien van medewerkers steeds noodzakelijker. E-HRM maakt de uitvoering van HRM eenvoudiger en levert daardoor een wezenlijke bijdrage aan het binden en boeien van goede medewerkers.

Juridische control

Verminderde regelgeving

In het kader van het project 'Verminderde regelgeving' heeft een herbezinning plaatsgevonden op nut, noodzaak en inhoud van de gemeentelijke regelgeving. Daarbij is het gemeentelijk verordeningenbestand gescreend op de mogelijkheden te komen tot het schrappen, dan wel vereenvoudigen van regels, o.a. leidend tot terugdringing van administratieve lasten voor de samenleving.

Deze screening is tevens aangegrepen om diverse gemeentelijke verordeningen te toetsen op actualiteit en waar nodig verordeningen in overeenstemming te brengen met geldende wetgeving en jurisprudentie.

De aanbevelingen uit het eindrapport project 'Vermindering regelgeving' zijn door het college en de raad overgenomen en hebben geleid tot een ingrijpende, algehele herziening van de Algemene plaatselijke verordening waarin veel vergunningvereisten zijn geschrapt, dan wel zijn vereenvoudigd.

Europese Dienstenrichtlijn

Op 28 december 2006 is de Dienstenrichtlijn in werking getreden. Deze richtlijn heeft als doel de onrechtvaardige belemmeringen op te heffen die de ontwikkeling van diensten binnen de Europese Unie verhinderen of afremmen. De lidstaten dienden de Dienstenrichtlijn vóór 28 december 2009 geïmplementeerd te hebben. Hoewel de Dienstenrichtlijn deze implementatieverplichting in beginsel oplegde aan de lidstaten moesten ook de decentrale overheden hieraan wel hun medewerking verlenen. Deze medewerking vereiste van de gemeente dat onder andere alle gemeentelijke regelgeving, zijnde verordeningen en beleidsregels, dienden te worden gescreend op strijdigheid met de bepalingen van de Dienstenrichtlijn en indien nodig te worden aangepast. Deze screening is in 2009 uitgevoerd en afgerond met als conclusie dat de gemeentelijke regelgeving niet in strijd is met de Dienstenrichtlijn.

Wet dwangsom en beroep

Met het oog op de inwerkingtreding van de wet 'Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen' (verder Wet Dwangsom genoemd) is begin 2009 een project gestart om de organisatie voor te bereiden op de werking van de wet Dwangsom. Voor een gestructureerde wijze van de afhandeling en monitoring van

aanvragen ingevolge deze wet is de richtlijn Wet Dwangsom opgesteld. Met de vaststelling en implementatie van de richtlijn door de directie eind 2009 is het ontwikkel- en implementatietraject succesvol afgerond.

Inkoopondersteuning

In 2009 heeft de nadruk vooral gelegen op het (her)definiëren van het inkoopbeleid. Na akkoord van het college in oktober 2009 zal in 2010 de focus liggen op de implementatie en operationele uitvoering van dit inkoopbeleid. Daarnaast zal er veel aandacht worden besteed aan het geautomatiseerd laten verlopen van (Europese) aanbestedingstrajecten. In 2009 zijn hier positieve ervaringen mee opgedaan bij de aanbesteding Verbouwing/Renovatie Stadhuis.

Voor de inrichting van de contractenbank zijn ideeën en randvoorwaarden gedefinieerd. Deze zullen worden uitgewerkt.

De "Algemene Inkoopvoorwaarden van Gemeente Lelystad" zijn in 2009 herschreven en worden in 2010 het college ter goedkeuring aangeboden evenals het Handboek Aanbesteden wordt aangepast en het college voor goedkeuring aangeboden. Voor een aantal projecten zijn veel (voorbereidende) werkzaamheden uitgevoerd.

Specifiek te noemen zijn:

- Realiseren schoonmaakcontracten voor alle gemeentelijke gebouwen en openbare basisscholen;
- Architectenselectie, selectie installateurs en aannemer ten behoeve van nieuwbouw ZMLK DE Zevenster;
- Verder vorm geven aan provinciale samenwerking. In 2010 kan daardoor op verschillende projecten worden samengewerkt;
- Afronding inhuur extern personeel (IT en IB);
- Realiseren telefoniecontract;
- Selectie installateurs en aannemer ten behoeve van nieuwbouw Atolplaza;
- Afsluiten Brand-, CAR- en WA verzekeringen

In 2009 is er een begin gemaakt met het herdefiniëren van "Algemene Inhuurvoorwaarden van Gemeente Lelystad". Deze worden in 2010 aan het college ter goedkeuring aangeboden.

Informatievoorziening

In 2009 is verder uitvoering gegeven aan het Strategisch informatieplan dat gericht is op het voorzien in de informatiebehoefte die komende jaren aan de orde is tegen de achtergrond van het verbeteren van de dienstverlening. De uitvoering van dit plan is ondersteunend aan het programma Dienstverlening door projecten als bijvoorbeeld "Gegevensbeheer heeft antwoord", "Informatiebeveiliging", "Digitaal werken", "Kennisbanken" en "VOIP" .

Het concernbrede management informatiesysteem dat gebruikers stuurinformatie geeft over de bedrijfsvoering is in 2007 opgezet. Op grond daarvan zijn rapportages doorontwikkeld op financieel, personeel en operationeel gebied. In 2009 is het systeem verder uitgebouwd op basis van de managementvraag o.a. op basis van de Wet Dwangsom. De financiële rapportages zijn eveneens verder verfijnd en uitgekristalliseerd. Enkele voorbeelden:

- Door aanpassing van de inrichting Decade wordt de maandrapportage grondbedrijf nu volledig via Cognos ontsloten. Hiermee is een einde gekomen aan de extracomptabele rapportage met Excel.

- Budgetbewaking is nu via verschillende invalshoeken en op verschillende sturingsniveaus mogelijk. Sturing op afdelingsproducten kan zowel op afdeling/teamniveau als op (sub)programmaniveau. Sturing op projecten kan zowel op projectleider/manager, exploitatiegebied, soort staat, fase van het project en diverse andere invalshoeken, waarbij informatie over zowel het huidige jaar als voorgaande jaren wordt getoond. Ook reserves en voorzieningen kunnen meerjarig worden bewaakt. Hetzelfde geldt voor de kredietbewaking op investeringen.

Door de Cognos-rapportages in schermen op te bouwen heeft de gebruiker een duidelijker overzicht gekregen in de voor hem toegankelijke informatie.

Voor het voorzien in informatie worden diverse applicaties gebruikt. Om een wildgroei aan applicaties te voorkomen en de beheerskosten in de hand te houden, is in 2009 de procedure die het aanschaffen van applicaties stroomlijnt, verder verfijnd.

Bij informatievoorziening is ook de beveiliging een onderwerp dat prioriteit heeft. In 2009 is de aandacht gericht op bewustwording, beveiligingsrondes waarvan de resultaten worden besproken met het management, het uitdragen van de clean desk policy, implementatie van een nieuw pasjessysteem en het zichtbaar dragen van deze pasjes. Inmiddels heeft circa 50 % van de medewerkers een dergelijk nieuw pasje uitgereikt gekregen.

Huisvesting

In 2009 is de oplevering van het nieuwe pand van de bibliotheek gerealiseerd en is de bibliotheekorganisatie verhuisd vanuit het stadhuis naar de nieuwe locatie. Tegelijkertijd is de Westentree opgeleverd als gezamenlijke entree. De doorbraak naar het gerenoveerde stadhuis staat voor 2010 in de planning. Eind 2009 is de aanbesteding voor het bouwkundige deel van de renovatie stadhuis afgerond en gaan Noordersluis en Koldijk (beide uit Lelystad) en ITN Installatietechniek uit Ede met het werk aan de slag. Oplevering staat gepland voor begin 2011.

Om de renovatie mogelijk te maken is een deel van de gemeentelijke organisatie verhuisd naar de Waterwijzer (het bestuur en de afdelingen die niet tot de stadswinkel behoren) en is voor de Stadswinkel de Meent ingericht. Begin oktober is in één weekend de organisatie van plek verhuisd en is begonnen met het leegmaken van het Stadhuis.

Begin 2010 eindigt de huurovereenkomst van het pand in de Schans en zullen daardoor ook de laatste afdelingen (te weten Ruimtelijke Dienstverlening en Milieusamenwerking) overstappen naar de Waterwijzer.

4.2. Financiering

Inleiding

De basis voor het handelen van de gemeente op het gebied van financiering is de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De Wet FIDO stelt regels voor het financieringsgedrag van Gemeenten. Voor de Gemeente Lelystad is deze regelgeving vertaald in het treasurystatuut. Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Dat blijkt uit de volgende twee randvoorwaarden:

- Het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak.
- Uitzettingen (het verstrekken van leningen en het eventueel uitzetten van deposito's) moeten een prudent karakter hebben en mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatige risico's.

Wet FIDO

Door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden de renterisico's van achtereenvolgens de korte schuld (tot één jaar) en de lange schuld (langer dan één jaar) begrensd. Per 1 januari 2009 is de Wet FIDO aangepast. De voornaamste items hierbij zijn:

- Het invoeren van een landenrating. De landenrating wordt vóór de rating van de financiële instelling gecontroleerd. Hierdoor is het onmogelijk gelden uit te zetten bij kredietwaardige instellingen in een land met een "slechte" rating.
- Wettelijk verbod op de hypotheekverstrekking aan eigen personeel (verstekte leningen blijven bestaan).
- De kwartaalrapportage over de kasgeldnorm naar de provincie komt te vervallen, tenzij de norm 3 achtereenvolgende kwartalen overschreden wordt.
- De renterisiconorm wordt gerelateerd aan het begrotingstotaal en niet meer aan de vaste schuld. Dit betekent een gegeven basis voor kasgeld- en renterisiconorm.

Renterisicobeheersing

Volgens de wet FIDO wordt het renterisico op de korte financiering begrensd door de kasgeldlimiet en het risico op de lange financiering door de zogenaamde renterisiconorm. Het doel van deze laatste norm is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is bij de wet FIDO een norm opgelegd ten voor de korte schuld, de zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is de maximale omvang van de korte schuld (korter dan 1 jaar). Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5 %) van het begrotingstotaal. Voor 2009 bedroeg de kasgeldlimiet € 26.764.000. De rente voor korte schulden is gewoonlijk lager dan de rente voor langlopende schulden. De kasgeldlimiet wordt om deze reden actief gebruikt bij het invullen van de financieringsbehoefte.

Uit het volgende overzicht blijkt dat de gemeente in 2009 in de laatste drie kwartalen het kasgeldlimiet heeft overschreden. De provincie is conform de Wet Fido gerapporteerd over de kasgeldpositie van Lelystad. Eind 2009 zijn er lange geldleningen aangetrokken. De kasgeldlimiet zal het eerste kwartaal van 2010 weer een overschot laten zien.

	Kasgeld limiet	Kort geld positie	Overschot t.o.v. norm
1 ^e kwartaal	€ 26.764.000	€ 23.612.000-	€ 3.152.000
2 ^e kwartaal	€ 26.764.000	€ 28.826.000-	€ 2.062.000-
3 ^e kwartaal	€ 26.764.000	€ 34.665.000-	€ 7.901.000-
4 ^e kwartaal	€ 26.764.000	€ 37.347.000-	€ 10.583.000-

Renterisiconorm

Het renterisico wordt berekend door te bepalen welk deel van de portefeuille aan vaste schuld in een jaar moet worden afgelost door het aangaan van nieuwe vaste leningen en voor welk deel van de vaste schuld een wijziging van de rente op basis van de leningvoorwaarden aan de orde is (renteherziening). Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm in beginsel niet overschrijden. Het percentage van de renterisiconorm voor gemeenten is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal. De norm voor Lelystad bedroeg in 2009 € 62,9 miljoen. Bij het aantrekken van nieuwe lang lopende geldleningen wordt de renterisiconorm in ogenschouw genomen en niet overschreden.

	Renterisiconorm	Aflossingen	Overschot t.o.v. norm
2009	€ 62.974.000	€ 14.750.000	€ 48.224.000

Verloop leningenportefeuille

In 2009 zijn drie nieuwe leningen aangetrokken. Daarnaast is de ontstane liquiditeitbehoefte gedurende het jaar door kasgeldleningen opgevangen.

Per 31 december 2009 bestaat de lange financiering uit een 10-tal leningen:

	Geldgever	Oorspronkelijke hoofdsom	Aflossing 2009	31 december 2009	rente
1	BNG	€ 25.000.000	€ 5.000.000	€ 15.000.000	4,63%
2	NWB	€ 10.000.000	€ 1.000.000	€ 8.000.000	4,20%
3	BNG	€ 20.000.000	€ 2.000.000	€ 10.000.000	2,94%
4	BNG	€ 19.000.000	€ 4.750.000		2,65%
5	BNG	€ 3.600.000		€ 3.600.000	3,72%
6	BNG	€ 15.000.000	€ 750.000	€ 12.000.000	3,83%
7	BNG	€ 25.000.000	€ 1.250.000	€ 22.500.000	4,95%
8	BNG	€ 10.000.000		€ 10.000.000	1,19%
9	BNG	€ 15.000.000		€ 14.250.000	3,02%
10	BNG	€ 20.000.000		€ 18.000.000	3,19%
				€ 113.350.000	

Relatiebeheer

De ING is onze huisbankier. Nagenoeg alle financiële transacties worden bij de ING afgewikkeld via de centrale gemeentelijke stelselrekening. De gemeente heeft een kredietarrangement met de ING. Daarnaast heeft de gemeente een rekening-courantrekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

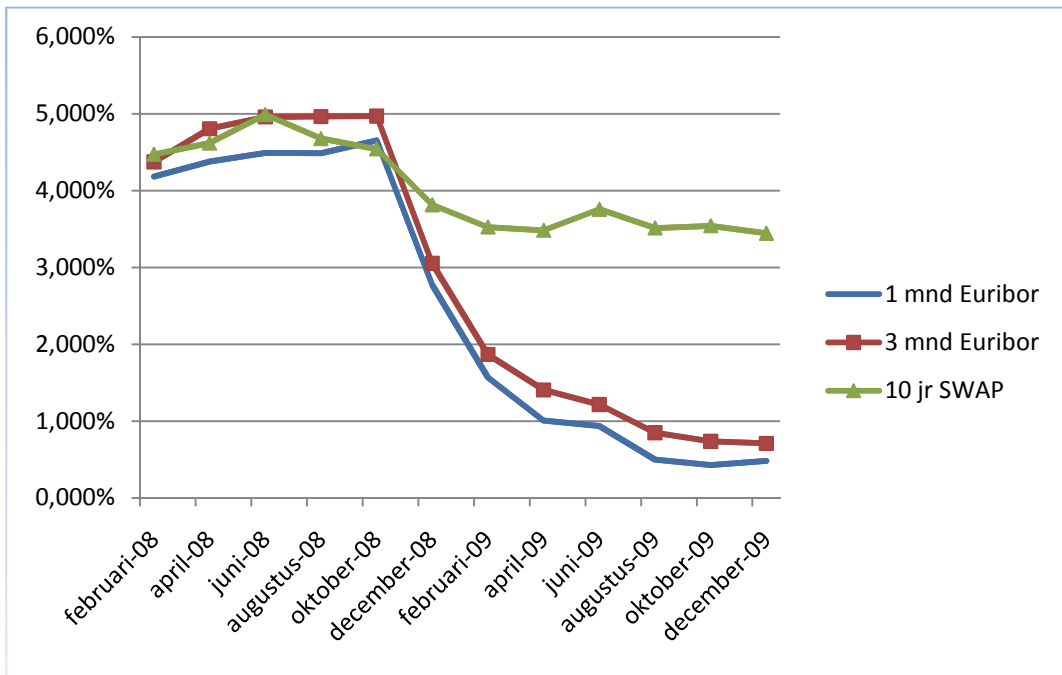
Overige punten

- De Gemeente Lelystad had in 2009 geen gelden uitstaan.
- Het treasurystatuut van Lelystad is in 2009 opnieuw vastgesteld.

Renteontwikkelingen 2009

De rente is in 2009 sterk gedaald. De oorzaak hiervan ligt in de kredietcrisis. De gemeente heeft door een actief beleid op gebied van kasgeld volop geprofiteerd van de lage rente.

De onderstaande grafiek geeft de renteontwikkeling van de belangrijkste rentes aan vanaf 2008.

4.3. Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is feitelijk het doelgericht ingrijpen van de overheid in de grondmarkt ten aanzien van de aspecten vraag, aanbod of prijs. In de Kadernota Grondbeleid (2010) is de keuze gemaakt om bij voorkeur als "actief zelfstandige regisseur" de grondexploitatie ter hand te nemen ter uitvoering van de doelstellingen, zoals opgenomen in het programmaplan (gebaseerd op het structuurplan). Binnen het grondbeleid wordt het geheel aan instrumentarium beschreven dat de gemeente toe kan passen in de omgang met de grond ter versterking van het ruimtelijk beleid en welke voorkeuren zij heeft in de uitvoering daarvan.

In deze paragraaf Grondbeleid wordt nader ingegaan op het grondbeleid hetgeen voor de raad om twee redenen van belang is:

- Ten eerste de relatie met de doelstellingen, zoals aangegeven in de programma's.
  - Ten tweede het financiële belang en de risico's;
- Deze belangen kunnen elkaar overigens beïnvloeden.

Visie op het grondbeleid en beschikbare instrumenten

Door de veranderde situatie op de grondmarkt en de diversiteit in belangen die dit met zich mee brengt, is het meer dan ooit van belang dat de overheid regie blijft voeren bij de realisatie van het ruimtelijk beleid. Het voeren van de regie is gepast om de publieke dimensie van de ruimtelijke ordening veilig te stellen en een optimale allocatie van de grond te bereiken. In de praktijk zijn er factoren die van invloed zijn op de mogelijkheden om regie te voeren. De belangrijkste factoren zijn:

- De mate waarin de gemeente een (grond)positie in een bepaald gebied heeft;
- De complexiteit van een bepaalde ontwikkeling;
- De mate waarin de gemeente het risico van de ontwikkeling wil dragen;
- Er moeten medewerkers zijn die over de gevraagde expertise beschikken en er moet voldoende capaciteit aanwezig zijn om het project ook op een goede wijze af te ronden.

Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. De volgende aspecten kunnen worden onderscheiden:

- De architectonische en ruimtelijke kwaliteit van de te ontwikkelen locatie, mede in relatie tot andere beleidsvelden;
- De relatie met het woningbouwprogramma en de markt. Worden er voldoende kwalitatief goede woningen gebouwd;
- De relatie met de economische beleidsdoelstellingen voor wat betreft de verkoop van bedrijfsterreinen;
- De financiële dimensie en hiermee in samenhang de haalbaarheid;
- De tijdsdimensie (voortgang).

Doel van het beleid zal enerzijds zijn de ondersteuning van het ontwikkelen van de leefomgeving en in navolging het zo mogelijk in de uitvoering realiseren van een jaarlijks positief bedrijfsresultaat voor voeding van de Reserve Ontwikkeling Stad.

In de Kadernota Grondbeleid is aangegeven dat onder meer de volgende instrumenten beschikbaar zijn:

Een actief (strategisch en anticiperend) aankoopbeleid

De gemeente Lelystad heeft door middel van een afspraak met Domeinen gronden op afroep beschikbaar (onafhankelijk van onderhandelingen m.b.t. de aankoopprijs). Voor herstructureringsgebieden en wijkontwikkelingsplannen zal daarnaast steeds vaker bij andere partijen moeten worden aangekocht.

Volledig kostenverhaal via de grondexploitatie

In principe wil de gemeente zelf bouw- en woonrijpmaken. Daarbij is het uitgangspunt dat binnen de gemeente een grondexploitatie in principe minimaal budgettair neutraal ontwikkeld moet kunnen worden. Bij het nemen van risico's dienen ook kansen tot een positief resultaat aanwezig te zijn. Op deze manier behoudt de gemeente het initiatief en heeft de mogelijkheid tot het zelf kiezen van partners bij de planontwikkeling.

Kostenverhaal via exploitatieovereenkomsten

Indien een derde (ontwikkelaar / bouwer) grondeigenaar is en zelf bouw- en woonrijp maakt zal de gemeente met die partij een exploitatieovereenkomst afsluiten. In die overeenkomst wordt vastgelegd welke gemeentelijke kosten voor rekening van de ontwikkelaar / bouwer zullen komen.

Het voeren van een marktconform prijsbeleid

Hierdoor ontstaat optimalisatie van de samengestelde gemeentelijke beleidsdoelinden en kan flexibel worden gereageerd op veranderingen op de grond- en woningmarkt. De gemeente geeft zelf sturing aan het uitgeven van grond en kavels.

Meerjaren investerings- en risico analyses

Op basis van het meerjarenbouwprogramma wordt een meerjaren investeringsprogramma opgesteld waardoor de financiële consequenties van de gemaakte keuzes inzichtelijk worden. Tevens worden periodiek risico analyses opgesteld.

Prognose te verwachten resultaat

Het Grondbedrijf vertaalt de doelstellingen van de beleidssectoren, het Structuurplan en het daaruit voortvloeiende stedelijk programma naar financieel economische kaders voor ruimtelijk fysieke projecten. Het verwachte bedrijfsresultaat van het grondbedrijf voor de komende jaren is in tabel 1 in miljoenen euro's opgenomen. De onderbouwing van de resultaatbepaling is opgenomen in de nota Weerstandsvermogen grondbedrijf en recentelijk geactualiseerd. Na resultaatbepaling wordt dit resultaat als volgt bestemd.

- Storting naar de reserve "Risico Grondexploitatie". Deze vindt per complex plaats naar rato van de realisatie van de verwachte winst die in de actuele grondexploitatie is voorzien. De maximale omvang van deze reserve wordt bepaald aan de hand van de nog te maken kosten en de nog te realiseren opbrengsten.
- Vervolgens wordt afgestort in de algemene reserve Grondbedrijf totdat die op het door de raad bepaalde minimum is gekomen (ca. € 4.500.000);
- Het resultaat boven het minimum in de algemene reserve Grondbedrijf wordt eerst afgedragen aan de Algemene Dienst (ca.€ 559.000) en daarboven afgestort in de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS). Dit gebeurt in het jaar dat volgt op het jaar nadat dit resultaat gerealiseerd is.

Uitgangspunten reserves in relatie tot risico's

Het aan- en verkopen van gronden brengt risico's met zich mee. Om deze reden zijn twee reserves gevormd:

1. Risicoreserve grondexploitatie;
2. Algemene reserve Grondbedrijf.

Ad 1 Risicoreserve grondexploitatie

In grondbedrijfcomplexen worden de risico's gedurende de duur van de grondexploitatie gedekt door de risicoreserve grondexploitatie. De vorming van deze reserve vindt plaats door de grondexploitaties op 7 risico's en 6 kansen te analyseren. Kans maal omvang (van verlies of winst) leidt tot een risicofactor. Deze risicofactor wordt in geld vertaald, te weten de gewenste risicobuffer. Deze risicoanalyse wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de situatie per 1 januari van het betreffende jaar. In de Nota Weerstandsvermogen 2009 is het risicopercentage verhoogd van 2,55 naar 4,25.

De hoogte van deze reserve is op een wenselijk niveau gebracht van € 11.340.479 conform de systematiek van de Nota Weerstandsvermogen 2009. Ten laste van deze reserve is bijgedragen aan de vorming van een voorziening ten behoeve van het Hanzepark van € 1.763.380. De voorziening

was noodzakelijk als gevolg van afwaardering van gronden, faseringseffecten door verlenging van de exploitatie met 5 jaar en als gevolg van niet voorziene investeringen. Vanuit de Reserve Het Antwoord van Lelystad is € 618.576,- gestort in deze voorziening. Drie voorzieningen zijn ten laste van de Algemene Reserve van het Grondbedrijf gebracht (zie ad 2).

Risico stagnerende afzet op de woningmarkt

Per grondexploitatie kan het risicoprofiel verschillen. In verhouding heeft de verkoop van bedrijfsterreinen in 2009 nog redelijk stand gehouden, onder meer veroorzaakt door de afwikkeling bedrijfsvestigingen die reeds in 2008 waren gestart. Daarnaast valt op, dat de markt voor bedrijfskavels zich anders ontwikkelt dan de woningbouw.

In 2009 heeft de kredietcrisis ernstige gevolgen gehad voor de woningbouw in Lelystad. In totaal is € 6.500.000 in het kader van "het antwoord van lelystad" uitgetrokken om maatregelen te financieren teneinde de woningmarkt te stimuleren.

De marktomstandigheden hebben er toe geleid, dat de meeste projecten in ontwikkeling heronderhandeld en aangepast moesten worden. Kleine projecten (kleine woningaantallen) lijken nog het meest kansrijk in de markt. Deze tendensen zijn voor de organisatie arbeidsintensiever. Hierdoor ontstaat extra druk op de planontwikkelingskosten. Om deze kostenpost toch beheersbaar te houden wordt kritisch gekeken naar de omvang van de benodigde bouwplanontwikkelingen alsmede naar innovatieve oplossingen in het planontwikkelingsproces zelf.

Ad 2 Algemene reserve grondbedrijf

De algemene reserve Grondbedrijf is bedoeld voor:

- Afdekking van tekorten bij negatieve grondexploitaties bij de start van een complex;
- Afboeking van boekwaarden van terreinen c.q. panden die de marktwaarde te boven gaan;
- Incidentele tegenvallers buiten lopende complexen;
- Specifieke doelen welke door de raad worden bepaald.

Door de raad is de minimale grootte van deze reserve gesteld op € 4.500.000. Zodra een verhoogd risicoprofiel aan de orde is zal bijstelling - wellicht op tijdelijke basis - moeten plaats vinden. Bij de actualisatie van de nota Weerstandsvermogen wordt hier jaarlijks aandacht aan besteed of bijstelling nodig is. Op basis van de noodzaak tot het instellen van een drietal voorzieningen met betrekking tot exploitaties zonder kostprijsberekening is de stand van deze reserve tot € 676.106,- teruggelopen.

Het gaat om de afwaardering van de kavels Klunder en Barenbrug Larserpoort van € 4.158.625 en de afwaardering van de restgebieden Warande groot € 2.204.655.

4.4. Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid. De paragraaf lokale heffingen geeft inzicht in de heffingen die gemeente Lelystad bij haar burgers en bedrijven in rekening heeft gebracht. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de gerealiseerde lokale heffingen en de oorzaken van de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2009. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het in 2009 uitgevoerde kwijtscheldingsbeleid. Een beschrijving van de ontwikkeling van de lokale lastendruk per huishouden maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Ontwikkelingen in 2009

Basisregistratie WOZ

Bij wet van 27 juni 2008 is besloten dat met ingang van 1 januari 2009 de WOZ-waarde formeel wordt opgenomen in het stelsel van basisregistraties. De huidige WOZ-registratie voldoet reeds voor een groot deel aan de uitgangspunten voor basisregistraties. De registratie is in de Wet WOZ geregeld en met enkele aanpassingen van de Wet WOZ wordt een deel van deze registratie doorontwikkeld naar een basisregistratie.

In 2009 is hard gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de WOZ-registratie. De waarderingskamer, de instantie die toezicht houdt op de uitvoering van de wet Waardering Onroerende Zaken, oordeelt dat Gemeente Lelystad de WOZ goed heeft uitgevoerd. Voor meer informatie raadpleeg de site van de Waarderingskamer, onder het kopje, toezichtresultaten individuele gemeente.

Tarief OZB als percentage van de waarde

Bij wet van 1 juli 2008 is besloten dat met ingang van 1 januari 2009 de tariefbepaling OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Voorheen werd er gerekend met eenheden van € 2.500,00. Hiertoe is de Gemeentewet gewijzigd. Bijvoorbeeld: het gemiddelde tarief voor woningen (eigenaren) bedraagt € 3,89. In percentage uitgedrukt is dat $(€ 3,89/€ 2.500) \times 100\% = 0,1556\%$.

Verbrede rioolheffing

Op 1 januari 2008 is de Wet gemeentelijke watertaken in werking getreden. Deze wet maakt de verbreding van het gemeentelijke rioolrecht tot een bestemmingsheffing mogelijk. Anders dan de rioolrechten betreft de rioolheffing niet alleen rioleringskosten, maar ook het beheer van regenwater en grondwater. Gedurende twee jaar kunnen gemeenten overschakelen op het nieuwe systeem. In 2008 en 2009 kunnen zij namelijk nog kiezen of zij de kosten verhalen via de rioolrechten of via de verbrede rioolheffing. Vanaf 2010 is dit slechts nog mogelijk via de verbrede rioolheffing. Alleen de eenmalige aansluiting op de riolering kan ook na 2009 nog via de rioolrechten worden bekostigd. In 2009 is de Gemeente Lelystad overgegaan naar de rioolheffing.

Lokale heffingen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de inkomsten uit de lokale heffingen. Deze staan vervolgens toegelicht.

Gemeentelijke belastingen (* € 1000)	Rekening 2009	Begroting 2009, incl. wijzigingen	Saldo
1. Onroerende-zaakbelastingen	19.218	19.082	136 +
2. Afvalstoffenheffing	7.504	7.666	162 -
3. Hondenbelasting	514	464	50 +
4. Rioolheffing *1	1.497	1.748	251 -

Gemeentelijke belastingen (* € 1000)	Rekening 2009	Begroting 2009, incl. wijzigingen	Saldo
5. Leges	4.152	3.778	374 -
6. Marktgeden	172	169	3 +
7. Lijkbezorgingsrechten	255	384	129 -
8. Parkeerbelastingen (parkeergeld en boetes)	3.475	2.084	1.385 +
Totaal	36.787	35.375	1.421 +
Verleende kwijtscheldingen	811	748	63 -
Dubieuze debiteuren	81	142	61 +

Tabel 1 Begrote en gerealiseerde opbrengsten lokale heffingen

*1). De gemeente legt een voorlopige en een definitieve aanslag op. De gerealiseerde opbrengst is gebaseerd op de voorlopige aanslag 2009 en bedraagt € 1.497.000. De definitieve aanslag 2009 wordt in juni 2010 opgelegd.

1. Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst onroerende-zaakbelastingen neemt jaarlijks toe conform de uitgangspunten van de programmabegroting en de voorjaarsnota. De primaire ozb-opbrengst voor 2009 is begroot op ruim € 19.000.000. De rekening komt hoger uit dan begroot, vanwege een daling van het aantal en toegekende bezwaarschriften..

2. Afvalstoffenheffing

De gerealiseerde opbrengst afvalstoffenheffing is € 162.000 lager dan de geraamde opbrengsten. Als gevolg van de tariefsdaling met 5% zijn er minder inkomsten gerealiseerd.

3. Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst hondenbelasting 2009 ligt € 50.000 hoger dan begroot, door een intensievere hondencontrole en de groei van het aantal inwoners. In het voor- en najaar vinden de huis-aan-huis controles plaats.

Belastingtarieven	2009	2010
Onroerende-zaakbelasting woningen gebruik	-	-
Onroerende-zaakbelasting woningen eigenaar	0,1556%	0,1592%
Onroerende-zaakbelasting bedrijven gebruik	0,2284%	0,2256%
Onroerende-zaakbelasting bedrijven eigenaar	0,2860%	0,2824%
Afvalstoffenheffing 1 persoonshuishouden	€ 219,93	€ 219,93
Afvalstoffenheffing 2 of meer persoonshuishouden	€ 259,93	€ 259,93
Rioolheffing	€ 0,51	€ 0,51
Hondenbelasting tarief per hond	€ 74,86	€ 77,13

Tabel 2 Belastingtarieven

4. Rioolheffing

In 2006 is het rioolrecht voor gebruikers van woningen ingevoerd. De term rioolrecht is met ingang van 1 januari 2009 gewijzigd in rioolheffing, dit vanwege de verbrede rioolheffing. De hoogte van de aanslag wordt berekend over de verbruikte hoeveelheid water. De gemeente legt een voorlopige en een definitieve aanslag op. De opbrengst is begroot op € 1.748.000.

De gerealiseerde opbrengst is gebaseerd op de voorlopige aanslag 2009 en bedraagt € 1.497.000. De definitieve aanslag 2009 wordt in juni 2010 opgelegd.

5. Leges

Hieronder worden afwijkingen in leges toegelicht, met uitzondering van de leges die samenhangen met het product handel en ambachten. Deze zijn opgenomen onder het kopje marktgelden.

Leges publiekszaken (saldo € 145.000-)

Voor het jaar 2009 zijn de inkomsten in de begroting begroot op € 1.086.000. De daadwerkelijk inkomsten bedroegen

€ 941.000. Hierdoor ontstaat een nadelig saldo van € 145.000. Over de gehele linie – van het verstrekken van uittreksels tot en met EU sticker - is het aantal aanvragen in 2009 ten opzichte van 2008 afgenomen. De tarieven zijn met de inflatiecorrectie gestegen, met uitzondering van de wettelijk vastgestelde maximale tarieven opgelegd door het Rijk.

Leges APV, drank en horeca en evenementen (saldo € 5.000)

De opbrengsten van de leges veiligheidsvergunningen (APV) zijn in 2009 begroot op € 30.000. De realisatie in 2009 bedraagt

€ 35.000. De oorzaak van de hogere legesinkomsten is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het grotere aantal APV-aanvragen.

Leges sloop, bouw- en gebruiksvergunningen (saldo € 318.000-)

De geraamde legesopbrengsten zijn begroot op € 2.958.000. De daadwerkelijke inkomsten bedroegen € 2.640.000. Hierdoor ontstaat een nadelig saldo van € 318.000. Vanwege de economische crisis is het aantal verleende vergunningen afgenomen.

Ruimtelijke plannen (saldo € 83.000).

De geraamde legesopbrengsten zijn begroot op € 78.000. De daadwerkelijke inkomsten bedroegen € 162.000. Het aantal vrijstellingsaanvragen is aanmerkelijk hoger dan voorheen.

6. Marktgelden

Voor het jaar 2009 zijn de inkomsten begroot op € 169.000, terwijl € 172.000 aan inkomsten is gegenereerd.

7. Lijkbezorgingrechten

Voor het jaar 2009 zijn de inkomsten begroot op € 384.000 terwijl daadwerkelijk € 255.000 aan inkomsten is gegenereerd. Oorzaak van deze lagere inkomsten is dat het aantal gerealiseerde begravingen is achtergebleven ten opzichte van de statistische prognose waarop de begroting 2009 is gebaseerd.

8. Parkeerbelasting

Voor het jaar 2009 zijn de inkomsten parkeren in de begroting begroot op € 2.084.000. De daadwerkelijk inkomsten bedroegen € 3.467.000. Een meeropbrengst van € 1.383.000. Ondanks de achterblijvende inkomsten bij de VOC-garage laat Kust een hogere baten zien omdat de opbrengsten van het centrale parkeerterrein niet in de oorspronkelijke begroting zijn opgenomen. Tevens ontbreken de opbrengsten naheffingen in de begroting.

Kwijtschelding

De kwijtscheldingsnorm die in Lelystad wordt gehanteerd voor het verlenen van kwijtschelding is ruimer dan de ministeriele regeling. Het ruimere kwijtscheldingsbeleid komt tot uiting door een hogere

percentage van de bijstandsuitkering aan te merken als kosten van bestaan. De rijksregeling hanteert een percentage van 90% terwijl in Lelystad een percentage van 100% wordt gehanteerd.

Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is alleen voor de onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en de rioolheffing mogelijk. In 2009 is er in totaal voor ruim € 811.000 aan kwijtschelding verleend.

Voor de onroerende-zaakbelastingen is in 2009 geen bedrag in de begroting opgenomen voor kwijtschelding. Reden hiervoor was de afschaffing van de gebruikersbelasting voor woningen. In werkelijkheid is er € 13.000 aan kwijtschelding verleend.

Voor de afvalstoffenheffing is in de oorspronkelijke begroting € 650.000 aan kwijtscheldingen geraamd. In werkelijkheid is er in 2009 een bedrag van € 656.000 kwijtgescholden.

Voor rioolheffing is in de oorspronkelijke begroting € 98.000 aan kwijtscheldingen geraamd. In werkelijkheid is er in 2009 een bedrag van € 142.000 kwijtgescholden.

Dubieuze debiteuren

Bij de uitvoering van de invorderingswerkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen komt het voor dat belastingschuldigen de aanslagen gemeentelijke belastingen niet kunnen voldoen. Hierbij gaat het om burgers die onder de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) vallen, bedrijven die in staat van faillissement verkeren of in andere bijzondere situaties waardoor de belastingschuld niet wordt voldaan.

De omvang van de balanspost dubieuze debiteuren dient volgens berekening uit te komen op € 252.000. De stand van de voorziening bedroeg op 1 januari 2009 € 469.000,--. Na onttrekking uit de voorziening komt er een bedrag van € 81.000 ten laste van het rekeningresultaat 2009.

Lastendruk

In het woonlastenoverzicht 2009, de zogenoemde Coelo-atlas, zijn van de Nederlandse gemeenten, de gemiddelde woonlasten opgenomen. Nummer 1 is de gemeente met de laagste bruto woonlasten en nummer 457 heeft de hoogste woonlasten. Lelystad komt hierin op de 173^e plaats. De gemeente Lelystad heeft van de omliggende gemeenten in de provincie Flevoland de laagste woonlasten.

Gemeente	Woonlasten eenpersoons- huishoudens	Woonlasten meerpersoons- huishoudens	Rang nummer
Zevenaar (goedkoopste gemeente)	375	458	1
Blaricum (duurste gemeente)	1010	1150	457
Flevoland	631	656	
Lelystad	545	636	173
Zeewolde	577	637	175
Noordoostpolder	610	652	217
Urk	659	659	232
Almere	663	663	242
Dronten	675	675	264
Vergelijkbare gemeenten *1			
Hoorn	517	594	79
Spijkenisse	646	646	198
Vlaardingen	611	680	275

*1 vergelijkbare gemeenten op basis van de categorisering centrumfunctie, sociale structuur en inwonersaantal, van de Inspectie Lokale en provinciale Overheden (IFLO).

4.5. Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Lelystad is ruim 76.000 hectare groot. Hiervan bestaat 24.000 hectare uit land en de rest uit water. De gemeente heeft ca. 850 hectare groen en 500 hectare verharding te onderhouden in de op het land aanwezige openbare ruimte. De openbare ruimte moet kunnen inspelen op de wensen en behoeften vanuit de samenleving: de inwoners wonen, werken en recreëren in hun leefomgeving. Hiervoor zijn veel kapitaalgoederen nodig: wegen, kunstwerken, water en riolering (infrastructuur), openbaar groen, verlichting, sportfaciliteiten (voorzieningen) en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten, waarvoor financiële middelen moeten worden vrijgemaakt. Het onderhoud wordt door middel van Dagelijks Onderhoud (DO) en Groot Onderhoud (GO) gerealiseerd. Zijn de DO en GO ingrepen niet voldoende om de kwaliteit te waarborgen, dan worden de zogenaamde GO++ middelen ingezet. Dit is het geval bij functieveranderingen, o.a. door gewijzigd beleid (bijvoorbeeld duurzaam veilig, invoeren politiekeurmerk etcetera). Deze paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de programmabegroting en geeft het beleidskader omtrent het onderhoud van kapitaalgoederen. De uitgaven van het onderhoud van kapitaalgoederen komen terug in verschillende programma's in de programmabegroting.

Kaderstelling

De kaders voor het onderhoud van de openbare ruimte zijn vastgelegd in het 'Kwaliteitsstructuur Plan Lelystad' (KSP) met een daarbij behorende meerjarenraming vastgesteld door de raad op 14 februari 2003. Een belangrijk onderdeel van het KSP is het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR), waarin de visie op de openbare ruimte wordt verwoord en waarin de actuele situatie met betrekking tot de kwaliteit van die ruimte met eventuele knelpunten duidelijk wordt gemaakt. Dit BOR is de basis voor gestructureerde actieprogramma's voor de handhaving en verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. In eerste instantie is een groei van het huidige scenario ingezet tot een gewenst doelscenario. Bij de voorjaarsnota 2004 heeft de raad ervoor gekozen om het streven op termijn te blijven richten op het doelscenario, maar dat - gegeven de financiële positie van Lelystad - thans volstaan moet worden met een kwaliteit op basisniveau. De norm areaalvergroting is berekend op basis van dit basisniveau. Er is geen 'standaardeenheid' van kwaliteit, maar er kan per gebied en per onderdeel gevarieerd worden. In het KSP is dit in de vorm van matrixoverzichten nader uitgewerkt. De meerjarenraming openbare ruimte geeft op basis van het eerder vastgestelde doelscenario een doorkijk van de te verwachten onderhouds- en vervangingskosten in de komende decennia. De werkvoorraad met betrekking tot groot onderhoud wordt telkens voor een periode van 5 jaar bepaald en vastgelegd in een Meerjarenprogramma Groot Onderhoud. Het huidige meerjaren programma loopt van 2006-2010. In 2010 wordt een nieuwe meerjarenprogrammering voor de periode 2011-2015 opgesteld. De meerjarenraming is in 2008 herijkt. De eventueel uit deze herijking voortvloeiende financiële consequenties vormen in 2010 onderdeel van de besluitvorming. Voor het onderdeel 'riolering' is een uitzondering gemaakt en wordt de doorkijk genomen tot het jaar 2050. Het onderdeel 'riolering' is overigens separaat uitgewerkt in het Gemeentelijk Riolering Plan (GRP) 2006-2010. Herziening van het GRP wordt in 2010 gestart. De meerjarenraming openbare ruimte moet aantonen dat Lelystad (de openbare ruimte) ook op lange termijn - mits sober en doelmatig - te onderhouden is met inzet van de beschikbare middelen, inclusief de ICL-uitkering. Daarbij wordt op basis van genoemde besluitvorming uitgegaan van een kwaliteit op basisniveau. Dit krijgt zijn doorwerking zowel aan de kosten- (de daarmee corresponderende lagere prestaties) als aan de middelenkant (minder budget).

Wegen, straten en pleinen

De kwaliteit van de verharding voldoet op dit moment aan de afgesproken eisen; binnen de systematiek van het KSP wordt voornamelijk uitgegaan van een kwaliteit op basisniveau. Bij Dagelijks Onderhoud (DO) gaat het om *ad hoc* repareren van gaten in het wegdek, het recht leggen van tegels, het schoonhouden en dergelijke. Naast kosten van Groot Onderhoud (GO) zijn er ook nog kosten Groot Onderhoud ++ (GO ++) die financiële consequenties met zich meebrengen. GO ++ zijn maatregelen die het regulier groot onderhoud overstijgen. Voorbeelden zijn:

- Herijking van de hoofdwegen in Lelystad;
- Aanpassen van wegen in het kader van “Duurzaam Veilig” (30Km regime);
- Herinrichting van wegen en herstructureringsprojecten (rotondes);
- Ondergrondse afvalinzameling;
- Politiekeurmerk.

Bossen

Het beheer van de bossen vindt plaats op basis van het bosbeleidsplan 1996, het bosbeheerplan 2009 en het KSP, waarbij veel aandacht wordt besteed aan de recreatieve voorzieningen. Recreatie is de hoofddoelstelling, omdat de gemeentelijke bossen direct in en om de bebouwde kom van de stad liggen en daardoor het eerste uitloopgebied voor de burgers vormen.

Riolering

De basis voor het beheer van de riolering is gelegen in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2006-2010. In de kosten DO is rekening gehouden met de inspecties en reiniging van het rioolstelsel. Bij GO zijn opgenomen de vervangingskosten van de riolering. Op basis van de lokale omstandigheden is vervanging in 60 jaar een goed uitgangspunt. Dit geldt niet voor de vervanging van rioolgemalen, deze hebben een eigen afschrijvingsperiode per gemaal en installatie. De overdracht van de hoofdrioolgemalen aan het waterschap is vrijwel gerealiseerd. Daarnaast wordt in 2010 het GRP voor de periode 2011-2015 opgesteld.

Watergangen

Bij de raming van de kosten is rekening gehouden met watergangen, vijvers, fonteinen, sluizen, waterlopen, natuurlijke en beschoeide oevers. Het Waterplan (2002) en het Baggerplan (2004) vormen de basis voor het beleid en de uitvoering. Er is gekozen voor het uitvoeren van de zogenaamde kernmaatregelen uit het Waterplan (baggeren, aanpassing inrichting en monitoring) binnen een periode van tien jaar. Met het Waterschap is overlegd over de gezamenlijke aanpak van de uitvoering van het Waterplan. De waterlopen zijn in 2009 voor beheer en onderhoud overdragen aan het Waterschap. Via een nog op te stellen maatwerkovereenkomst wordt verdere invulling gegeven aan deze wettelijke maatregel.

Bataviahaven

De ontwikkeling van de nieuwe haven “Bataviahaven” is nog niet volledig uitgekristalliseerd. De Haven wordt vanaf 2002 gebruikt voor diverse activiteiten (huisvesting van de chartervloot o.a. van de Hanzestad Compagnie, organiseren van evenementen zoals bijv. de Batavia havendagen en Sloepenshow en als ligplaats voor passanten). Het dagelijks onderhoud en -beheer zijn in 2006 overgedragen aan de Stichting Beheer Bataviahaven. Het groot onderhoud en enkele specifieke zaken blijven in beheer bij de gemeente. In juli 2008 is in het kader van de ontwikkeling kustzone de te beheren oppervlakte van de haven verdubbeld. Financiële vertaling d.m.v. van stortingen in de onderhoudsvoorzieningen zijn nog niet gerealiseerd. Daarnaast moet een plan voor Groot Onderhoud worden opgesteld om deze kapitaalgoederen op een juiste manier te beheren.

Straatmeubilair

Hieronder wordt verstaan: zitbanken, afvalbakken, bewegwijzering, straatnaamborden, afrastering, fietsrekken, verkeersborden, paaltjes, damwanden en muurtjes. Op het gebied van bewegwijzering en straatnaam bebording zijn diverse activiteiten ondernomen (o.a. fietspadenbewegwijzering).

Kunstwerken (infrastructureel)

De bruggen, tunnels, hoge routes en hellingbanen zijn opgenomen in een beheerprogramma voor de uitvoering van groot en dagelijks onderhoud. Hierin staan alle gegevens van de kunstwerken opgenomen inclusief technische inspecties en de verwachte kosten van het groot onderhoud voor de komende jaren. Per kunstwerk is een zogenaamd 'paspoort' opgenomen met gegevens over bouwjaar, doorrij/doorvaarthoogte, verkeersklasse, afmetingen etc. De technische inspecties worden afhankelijk van het type brug per 2 à 3 jaar geactualiseerd. Bij de inspecties worden de kunstwerken beoordeeld op de aspecten: veiligheid, functionaliteit en esthetica. De steigers zijn nog niet opgenomen in het programma.

Kunstobjecten (cultureel)

In de Auteurswet van 1912 is vastgelegd dat eigenaren van een kunstwerk de verplichting hebben dit werk naar behoren te beheren, te onderhouden en waar nodig te restaureren. Als eigenaar van een groot aantal kunstwerken draagt dus ook de gemeente deze verantwoordelijkheid. Tot nu toe werd onderhoud aan de kunstwerken alleen uitgevoerd na melding van een geconstateerde beschadiging. In een plan voor regelmatig onderhoud en beheer van kunstwerken in gemeentelijk bezit is tot nu toe niet voorzien. Er zijn diverse redenen om tot een onderhoudsplan te komen. In de eerste plaats geldt natuurlijk de verplichting van de Auteurswet, maar daarnaast is ook de waarde van het kunstwerk zelf in het geding. Voor de beeldende kunst in gemeentelijk bezit is in 2006 een systematische meerjarig onderhoudsprogramma geïntroduceerd. Vanaf 2006 vindt het onderhoud van de beeldende kunst conform dit programma plaats.

Parkeren

In het kader van het Masterplan Stadshart is in 2009 de Waaggarage gerealiseerd. De financiële gevolgen hiervan zijn in een geactualiseerde Parkeereexploitatie opgenomen. Omdat er op dit moment nog onzekerheden zijn met betrekking tot de realisatie van enkele Stadshartprojecten wordt een definitieve geactualiseerde parkeereexploitatie Stadshart voor het zomerreces aan de raad aangeboden. Conform gemeentelijk beleid wordt de Waaggarage in 2010 geactiveerd. Daarnaast heeft de Raad december 2005 ingestemd met de Parkeereexploitatie Kust. De parkeervoorzieningen aan de kust zijn inmiddels gerealiseerd en grotendeels in 2009 geactiveerd. De resterende investeringen worden in 2010 geactiveerd. Opgemerkt dient te worden dat het tekort dat is ontstaan door meerwerk aan de VOC-garage hier deels een onderdeel van uitmaken. Het overige gedeelte wordt volgens afspraak met Grondzaken uit de GREX bekostigd.

Openbare verlichting

Het huidige kwaliteitsniveau is vastgelegd in het beleidsplan Openbare Verlichting. Deze is door de raad vastgesteld in januari 2005. Het beleidsplan Openbare Verlichting is gespiegeld aan het Kwaliteit Structuur Plan (KSP). De OV-objecten zijn opgenomen in een beheersysteem. Hoofdpunten beleidsplan: nieuwbouwwijken dienen aan het Politiekeurmerk te voldoen; bestaande wijken worden bij onderhoudswerkzaamheden aangepast. Voor stadshoofdwegen geldt dat bij vervanging een iets hoger lichtniveau wordt toegepast. Oranje verlichting bij wijkontsluitingswegen en de fietspaden wordt bij onderhoud vervangen door wit licht. Deze activiteiten vinden plaats in de periode 2005-2015.

Gebouwen

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen heeft betrekking op de gebouwen voor onderwijs, parkeergarages, gemeentelijke huisvesting (w.o. gemeentehuis, Wigstraat, brandweerkazerne, buurthuizen e.d.). Voor het onderhoud van de gebouwen is een meerjarenprogramma opgesteld dat in 2010 aan de raad wordt voorgelegd. Met dit als basis wordt jaarlijks het werkprogramma voor het daarop volgende jaar voorbereid.

4.6. Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een partij waarmee de gemeente Lelystad een financiële en een bestuurlijke relatie heeft. Dit kunnen zowel privaatrechtelijke als publiekrechtelijke organisaties zijn. De reden dat relaties worden aangegaan met verbonden partijen, is de uitvoering van een bepaald publiek belang, terug te vinden in de programma's. Deze paragraaf geeft de visie op de verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in het programmaplan. De nadruk in deze begrotingsparagraaf ligt op de hoofdlijnen en op beleidsvoornemens. De verbonden partijen kennen vaak nog geen jaarcijfers 2009. Om deze reden wordt de financiële situatie geschetst aan de hand van de jaarcijfers 2008.

Definitie

Een partij is een verbonden partij wanneer er voor de gemeente Lelystad sprake is van een financieel en een bestuurlijk belang. Een bestuurlijk belang houdt in het hebben van zeggenschap in een derde rechtspersoon, hetzij via een zetel in het bestuur, hetzij door uitoefening van stemrecht als aandeelhouder. Een financieel belang ontstaat, wanneer de gemeente middelen aan een derde partij ter beschikking heeft gesteld, die niet verhaalbaar zijn indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor voor de gemeente Lelystad aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Verhaalbaar houdt binnen deze definitie in dat er een grond is om het aan de derde partij beschikbaar gestelde bedrag terug te vorderen. Of dit daadwerkelijk een kans van slagen heeft, is hierbij geen criterium. Het gaat bij deze begrotingsparagraaf dus vooral om partijen waarin de gemeente deelneemt (vennootschappen), om partijen waar de gemeente een gemeenschappelijke regeling mee heeft, stichtingen, verenigingen en om partijen die van de gemeente kapitaal ontvangen voor het uitvoeren van gemeentelijk beleid en waarin de gemeente tegelijkertijd een bestuurlijk belang heeft. Verder is er ook sprake van een verbonden partij indien er subsidie verstrekt wordt en de gemeente Lelystad zitting in het bestuur heeft.

Verbonden partijen

In onderstaande tekst staan, per programma, de partijen vermeld die voor de gemeente Lelystad als verbonden partijen worden aangemerkt. De door ons gehanteerde criteria voor opname op de lijst van verbonden partijen in deze paragraaf zijn:

- De verbonden partij levert een wezenlijke bijdrage aan een of meer programma's;
- Er is sprake van een relatie met het weerstandsvermogen van de gemeente in termen van het bestaan van een zeker risico voor de gemeente gekoppeld aan de verhouding met de verbonden partij;
- Recente of komende ontwikkelingen binnen de relatie met de verbonden partij vormen aanleiding tot opname;
- De verbonden partij draagt bij aan een door de gemeente uit te voeren wettelijke taak of voert die taak namens de gemeente uit.

Programma 1. Binding en ontmoeting

Sportbedrijf Lelystad

Wat willen we bereiken?

De relatie met het Sportbedrijf Lelystad is aangegaan voor het uitvoeren van het gemeentelijk sportbeleid. Met het programma Binding en Ontmoeting streeft het college naar sociale samenhang. Een beoogd maatschappelijk effect is de passieve en actieve participatie van de inwoners van Lelystad op het gebied van sport- en cultuur. Het college streeft naar een sportdeelname van tenminste 70 % van de bevolking.

Wat doen we er voor?

De relatie met het Sportbedrijf draagt bij aan een professionele invulling van de doelstelling. Sportbedrijf Lelystad beheert en exploiteert bijna alle buitensportaccommodaties in Lelystad. Sportbedrijf Lelystad verzorgt ook de exploitatie en het beheer van het zwembad de Koploper, Sportcentrum de Koploper en Sporthal De Rietlanden. Tevens verzorgt zij de particuliere- en schoolzwemlessen in dit zwembad. Het Sportbedrijf is ook verantwoordelijk voor de verhuur van de verschillende gymzalen buiten de schooluren. Tevens verzorgt het Sportbedrijf sportstimuleringsactiviteiten waarbij sportwijkwerkers actief zijn in verschillende wijken en buurten. Ook (tijdelijke) projecten zoals scholiersport en het project BOS (buurt onderwijs en sport) wordt gecoördineerd en uitgevoerd door het Sportbedrijf. Het Sportbedrijf heeft een sportsteunpunt dat de verschillende sportverenigingen en vrijwillige besturen (ongeveer 98 totaal) ondersteuning biedt en advies geeft.

Wat heeft het gekost?

€ 3.886.151

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente Lelystad is 100% aandeelhouder. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bestaat uit 3 leden van het college van B&W van de gemeente Lelystad. Jaarlijks stellen zij de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag vast. Tevens vindt ongeveer 1 keer in de twee manden een bestuurlijk overleg plaats tussen de wethouder, de directeur en de voorzitter van de raad van commissarissen. Er is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met het Sportbedrijf, waarin wordt gespecificeerd welke "maatschappelijk relevante" producten en diensten het Sportbedrijf dient te leveren en welke gemeentelijke bijdrage daar tegenover staat. Deze overeenkomst gold voor de jaren 2006 t/m 2009. In 2009 is de dienstverleningsovereenkomst met 1 jaar verlengd waarbij in 2010 een overeenkomst voor de periode 2011-2013 zal worden afgesloten.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	10.137
Vreemd vermogen	873
Resultaat	167

Programma 2. Jeugd voorop

Geen verbonden partijen.

Programma 3. Ondersteuning en zorg

Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeerziekenhuizen

Wat willen we bereiken?

Met de regeling werd beoogd zorg te dragen voor adequate ziekenhuiszorg. Toen het ziekenhuis geprivatiseerd is, is de GR in stand gehouden voor het in dienst houden van medewerkers die de ambtelijke status wilden behouden.

Wat doen we er voor?

N.v.t.

Wat heeft het gekost?

N.v.t.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeenten Lelystad en Noordoostpolder hebben in 1989 de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeerziekenhuizen (GR) opgericht. In 1991 is het ziekenhuis geprivatiseerd en is de Stichting IJsselmeerziekenhuizen opgericht. De GR is in stand gehouden voor het in dienst houden van de medewerkers die de ambtelijke status wilden behouden. In 2006 waren er geen medewerkers meer in dienst met een ambtelijke status en zijn alle aansprakelijkheden van de GR ten behoeve van de IJsselmeerziekenhuizen komen te vervallen. De raden van de deelnemende gemeenten hebben begin 2006 dan ook besloten de deelneming in de GR op te zeggen. Op grond van bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling (artikel 32) blijft de regeling nog drie jaar bestaan na het jaar waarin de regeling is opgezegd. De regeling is formeel per 1 januari 2010 opgeheven.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	-
Vreemd vermogen	-
Resultaat	-

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland (GGD)

Wat willen we bereiken?

Lelystedelingen blijven gezond en gaan zich gezonder gedragen. De collectieve preventie volksgezondheid is vanuit de Wet Publieke Gezondheid een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Daarmee wordt bescherming en bevordering beoogd van de gezondheid van de bevolking en het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking. De GR GGD is een samenwerkingsverband van de zes Flevolandse gemeenten en is verantwoordelijk voor een doelmatige en effectieve uitvoering van de openbare gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Wat doen we er voor?

- Algemene infectieziektebestrijding, medische milieukunde en technische hygiënezorg;
- Gezondheidsonderzoeken en gezondheidspreventieprogramma's;
- Jeugdgezondheidszorg;

- Assisteren bij geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Wat heeft het gekost?

€ 1.337.402 (bedrag is excl. bijdrage GHOR – Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen)

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De Wet Publieke Gezondheid draagt gemeenten op een GGD in stand te houden voor de uitvoering van de wettelijke taken. Gemeente Lelystad neemt deel aan een gemeenschappelijke regeling met de zes Flevolandse gemeenten. De kosten van de GGD worden naar rato van inwonertal gedragen door de gemeenten. Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door de portefeuillehouders gezondheidszorg van de deelnemende gemeenten. Het bestuur vergadert zeven keer per jaar. Jaarlijks formuleren de gemeenteraden hun zienswijze op de concept GGD-begroting. De vastgestelde jaarrekening wordt ter kennisname toegezonden aan de gemeenteraden.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	4.748
Vreemd vermogen	5.340
Resultaat	0

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Flevoland

Wat willen we bereiken?

De veiligheidsregio is erop gericht, door intergemeentelijke samenwerking, een doelmatig en doeltreffend georganiseerde en gecoördineerde uitvoering te realiseren van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Wat doen we er voor?

- Brandweezorg;
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Wat heeft het gekost?

€ 4.560.702

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling. Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de zes deelnemende gemeenten.

Overige opmerkingen

Met ingang van 1 januari 2009 zijn de gemeentelijke brandweerkorpsen van Lelystad en van Almere onderdeel geworden van de Veiligheidsregio Flevoland. In de loop van 2009 zijn ook de andere vier gemeentelijke brandweerkorpsen in Flevoland toegetreden tot de veiligheidsregio. Om regio's te stimuleren toe te groeien naar het niveau van eisen uit het wetsvoorstel Veiligheidsregio's en de regionalisatie van de Brandweer te bevorderen, heeft het kabinet meerjarige convenanten afgesloten. De regio Flevoland ontving hiervoor een extra bedrag van € 1.468.765 voor 2008 en 2009. Structurele kosten die voortvloeien uit het convenant kunnen na 2010 gefinancierd worden uit de verhoging van de BDU (Brede Doeluitkering).

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 1.923
Vreemd vermogen	€ 1.070
Resultaat	€ 113

Programma 4. Economie, werk en inkomen

Perspectief B.V.

Wat willen we bereiken?

Perspectief BV zorgt ervoor dat mensen worden begeleid naar de arbeidsmarkt door uitvoering te geven aan gemeentelijk beleid op het gebied van veiligheidszorg en parkeerbeheer

Wat doen we er voor?

Perspectief voert voor de veiligheidszorg algemeen en gericht toezicht uit. Een voorbeeld van het algemene toezicht zijn de stadswachten. Het gerichte toezicht wordt uitgevoerd door gediplomeerde functionarissen met bevoegdheid (bijvoorbeeld BOA). Het toezicht vindt plaats in de stad en bij evenementen. Ook houdt Perspectief zich voor de veiligheidszorg bezig met inbraakpreventie. Ze zorgen voor advies, de certificering en het toezicht op de certificatie. Voor het parkeerbeheer zorgt Perspectief voor de parkeerwachters en het dagelijks onderhoud van parkeergarages en fietsenstallingen, en het verwijderen van fietswrakken. Ook het project Veilig Op Straat (arbeidstoeleidingsproject voor risicojongeren) wordt door Perspectief BV uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

- Algemeen toezicht € 309.397;
- Inbraakpreventie € 81.000;
- Parkeertoezicht en exploitatie parkeergarages € 1.377.365;
- Project Veilig Op Straat netto € 127.402.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders bestaat uit een vertegenwoordiging van het college van B&W, te weten de portefeuillehouders deelnemingen, financiën en economische zaken. De raad van commissarissen bestaat uit twee leden als vertegenwoordigers van de Gemeente Lelystad en één lid als vertegenwoordiger van de Politie Flevoland. De directeur bestuurder wordt benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders, op voordracht van de raad van commissarissen.

Tussen de gemeente Lelystad en Perspectief BV zijn overeenkomsten gesloten over de door de BV te leveren diensten met betrekking tot parkeertoezicht, preventie woninginbraken en algemeen toezicht.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 586
Vreemd vermogen	€ 0
Resultaat	€ -224

GR IJsselmeergroep

Wat willen we bereiken?

Binnen de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeergroep voeren vier gemeenten (Noordoostpolder, Urk, Zeewolde en Lelystad) de wet sociale werkvoorziening uit. Op 1 januari 2008 is de WSW gewijzigd. De gemeente heeft hierbij een sterkere regierol van de gemeente tot uitdrukking gebracht.

Wat doen we er voor?

Naast de uitvoering van de WSW voert de GR ook werkzaamheden uit in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Lelystad heeft met de GR een subsidierelatie die bestaat uit een contract voor het uitvoeren van verloningswerkzaamheden ten behoeve van WWB-cliënten en een inspanningsrelatie ten aanzien van het aantal bij de GR onder te brengen activeringstrajecten. Lelystad draagt bij aan de goede resultaten van de GR door veel verloningstrajecten onder te brengen bij Lavora. Voor de uitvoering van de WSW heeft de GR voor Lelystad een inspanningsverplichting.

Wat heeft het gekost?

In 2009 is € 7.743.629 WSW bijdrage aan CvW (GR IJsselmeergroep) gerealiseerd. In het kader van de uitvoering WWB is voor re-integratieactiviteiten, uitgevoerd door Lavora (onderdeel CvW), In 2009 gerealiseerd:

- Verloning € 5.200.000;
- Sociale activering € 332.000;
- Plusbanen € 20.000
- Werkpool € 0 (start begin 2010) (raming 2010 € 710.000;)
- Brugbanen € 133.000 (raming 2010 650.000);

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De IJsselmeergroep is een gemeenschappelijke regeling. De feitelijke uitvoering van de WSW is ondergebracht in de NV Concern voor Werk. De GR IJsselmeergroep is van de NV 100% aandeelhouder. De verloningsactiviteiten ten behoeve van de WWB-doelgroep worden uitgevoerd door Lavora BV, een volle dochter van Concern voor Werk NV.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 1.480
Vreemd vermogen	€ 10.731
Resultaat	€ 520

Ontwikkelingsmaatschappij Stadshart CV/BV

Wat willen we bereiken?

Het Stadshart is een stedelijke voorziening die mede bepalend is voor het imago en de aantrekkelijkheid van de stad als geheel. Het Stadshart is het centrum van detailhandel, cultuur en leisure en daarmee van groot belang voor de werkgelegenheid en economie. Via deze verbonden partij geeft de gemeente uitvoering aan de ontwikkeling en vernieuwing van het Stadshart.

Wat doen we er voor?

- Wijzigingen bestemmingsplannen;
- Maatregelen binnenring;
- Maatregelen omgeving stationsgebied;
- Project Zilverparkkade;

- Herinrichting Neringweg;
- Realisatie parkeergarage Waag;
- Oplevering Wisselplein;
- Onderhandelingen Agoradek;
- Voorbereidingsaankoop en sloop Rabo locatie;
- Contractonderhandelingen Waag 2^e fase;
- Realisatie kamers met kansen met Centrada;
- Zilverpark-oost bouwrijp maken;
- Zilverpark J&K bouw;
- Beheer- en wijkveiligheidsplan Stadshart.

Wat heeft het gekost?

N.v.t.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente is de enige aandeelhouder van OMS en heeft daardoor de volledige zeggenschap binnen OMS. De gemeente is enig commandiet van OMS en enig aandeelhouder van de beherend vennoot OMS Beheer BV. Voor het risico in het exploitatietekort van de stadsontwikkeling is een voorziening getroffen (Reserve risico Stadshart). Op basis van periodieke herziening van de exploitatie wordt deze zo nodig herzien.

Financiële positie verbonden partijen OMS beheer BV

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 180
Vreemd vermogen	€ 1.283
Resultaat	€ 18

Financiële positie verbonden partijen OMS CV

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 1.767
Vreemd vermogen	€ 2.545
Resultaat	€ 0

Technofonds BV

Wat willen we bereiken?

Het Technofonds stimuleert de uitvoering van het regionale technologiebeleid. Daarbij gaat het om ontwikkelingen bij bedrijven op technologisch en innovatief terrein.

Wat doen we er voor?

Het Technofonds verstrekt risicodragende financiering aan innovatieve, kansrijke, en in het algemeen jonge, technologische en life science gerichte ondernemingen in Flevoland. Zij doet dit ter stimulering van de economische activiteit in Flevoland en op zakelijke voorwaarden.

In de jaren tot 2008 is de gehele inbreng van Lelystad uitgezet (€ 1.677.000, waarvan € 661.000 eigen inbreng en € 50.000 revolverend. Hiermee zijn zeven bedrijven gefinancierd, waarbij 114 voltijd arbeidsplaatsen zijn gerealiseerd.

Wat heeft het gekost?

De laatste investering van de gemeente vond plaats in 2008 en bedroeg € 350.000. In 2009 heeft geen investering plaatsgevonden.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

Naast het aandeelhouderschap is de gemeente ook bestuurlijk vertegenwoordigd in de raad van Commissarissen, in de persoon van de wethouder voor economische zaken.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 8.174
Vreemd vermogen	€ 590
Resultaat	€ -19

Ontwikkeling Maatschappij Airport Almere Lelystad (OMALA)

Wat willen we bereiken?

Het doel van Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) is het ontwikkelen van een hoogwaardig bedrijventerrein bij Lelystad Airport. De ontwikkelingsmaatschappij is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein.

Wat doen we er voor?

Belangrijkste activiteiten zijn: het verwerven van de noodzakelijke gronden, deze ontwikkelen en uitgeven aan luchtvaartgerelateerde en andere bedrijven.

Wat heeft het gekost?

Nvt

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

Eind 2007 hebben de gemeenten Lelystad en Almere het voornemen geuit om te onderzoeken of een gezamenlijk ontwikkelingsbedrijf gelegen ten westen van Lelystad Airport levensvatbaar is. In januari 2008 is opdracht verstrekt om een Businessplan op te zetten en vooruitlopend op een definitief besluit een NV op te richten. Deze oprichting vond plaats in juli 2008. De Gemeente Lelystad neemt deel voor 50% (€ 25.000) in het aandelenkapitaal van de NV. De Gemeente Almere is verantwoordelijk voor de andere 50%. Daarnaast hebben beide aandeelhouders in 2008 elk € 137.500 gestort als voorbereidingskosten. Op 12 december 2008 is de Provincie Flevoland toetreden als derde aandeelhouder. Het aandeelhoudersbelang van de gemeente Lelystad is met deze toetreding verlaagd tot 33 1/3 %. Begin 2010 wordt het definitieve plan ter goedkeuring aangeboden aan de aandeelhoudersvergadering en de raden en staten van de gemeenten Lelystad en Almere en de provincie Flevoland.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 180
Vreemd vermogen	€ 69
Resultaat	€ -282

Programma 5. Wonen en wijkontwikkeling

Geen verbonden partijen

Programma 6. Benutten en profileren kernkwaliteiten

Stichting Lelystad Partners (City Marketing Lelystad)

Wat willen we bereiken?

Gezamenlijk de naam van Lelystad als een merk in de markt zetten met als doel versterking van de economie (werkgelegenheid), groei van het aantal inwoners (werven nieuwe bewoners), versterking van het (dag)toerisme, verhoging van de burger trots, gekoppeld aan de positionering van een duidelijk en herkenbaar imago. Het doel is zoveel mogelijk promotionele en marketingtechnische uitingen (merkstrategie) met elkaar te combineren, kennis en informatie uit te wisselen tussen organisaties die de stad op onderdelen promoten en een aanzet te geven tot promotioneel waardevolle activiteiten.

Wat doen we er voor?

- Vier maal een bijeenkomst de City Marketing Club, inclusief regelen van sprekers;
- Regelen van de jurering + toekenning Promotie Award;
- Uitbouwen van de Gastentoer tot 3.000 gasten op jaarbasis;
- Beheer reclamezuil (N302);
- Verdere professionalisering van de city marketing;
- Uitdragen nieuwe beeldmerk van Lelystad;
- Regulier overleg voeren en informatie uitwisselen met de burgemeester over de inhoud van de city marketing;
- Het laden van het merk 'Lelystad';
- Het beheren van de portal www.Lelystad.nl;
- Nauwe samenwerking met st. Evenementen Coördinatie Lelystad;
- Het verbinden van partners aan de st. Lelystad Partners;
- Imago-onderzoek(en) uitvoeren;
- Gevraagd en ongevraagd advisering over elementen van stadsontwikkeling;
- Initiatieven op het gebied van city dressing;
- Uitgeven en redigeren van een eigen kwartaalmagazine.

Wat heeft het gekost?

€ 700.000 per jaar voor de periode 2009 - 2011

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente Lelystad is medeoprichter en initiatiefnemer van de Stichting Lelystad Partners. Hierin werken op dit moment zeven organisaties samen. In de stichting hebben naast de gemeente de volgende partijen zitting: Overlegorgaan Bouwnijverheid Lelystad, Stable International Development, Vereniging Bedrijfskring Lelystad, Centrada, Staatsbosbeheer Oost en Toerisme Promotie Flevoland. De stichting Lelystad Promotie is opgeheven en opgegaan in de nieuwe stichting Lelystad Partners. Namens de gemeente worden drie politiek onafhankelijke bestuurders aangewezen in de Raad van Toezicht van Lelystad Partners. De jaaroverzichten van de stichting worden ter kennis gebracht van alle betrokken partners. De gemeenteraad heeft voor een periode van drie jaar een bedrag van € 700.000 per jaar beschikbaar gesteld als bijdrage in het werkkapitaal. City Marketing Lelystad heeft een meerjarenprogramma opgesteld op basis van het door de raad goedgekeurde Strategisch Marketingplan 2009-2020.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	-
Vreemd vermogen	-
Resultaat	-

Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad (ECL)

Wat willen we bereiken?

De stichting coördineert, initieert en steunt activiteiten, festiviteiten en manifestaties die het imago van de stad verbeteren en bijdragen aan de woonbeleving van de inwoners (stimuleren stadstrots). Ook heeft de gemeente een samenwerkingsverband met de ECL waarbij de stichting het loket is voor het aanvragen en indienen van vergunningen voor evenementen.

Wat doen we er voor?

- Organisatie Avondvierdaagse en Sint Nicolaasintoct;
- Loket voor de aanvragen van vergunningen voor evenementen;
- Initiatieven voor nieuwe evenementen, zoals Dancetour;
- Verhuur van informatiepanelen;
- Plaatsen van wekelijkse advertenties over evenementen en gebeurtenissen in de Flevo Post;
- Redigeren van de website www.lelystadevenementen.nl;
- Editie van de jaarlijkse Festivalpost redigeren;
- Coördinatie en organisatie van de jaarlijkse Oranje receptie (Oranje Comité Lelystad);
- Werkoverleg met Ruimtelijke Dienstverlening over vergunningverstrekking;
- Informatie aan hulpdiensten over openbare orde en veiligheid;
- Organisatie twee bijeenkomsten van evenementenparticipanten;
- Nauwe samenwerking met City Marketing Lelystad.

Wat heeft het gekost?

€ 55.500. Dit bedrag bestaat uit € 2.500 voor het oranjecomité, € 7.000 als subsidie voor culturele evenementen, € 35.000 voor de loketfunctie en € 11.000 voor de legeskosten.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente is participant voor wat betreft de werkzaamheden voor het vergunningentraject en wordt in het bestuur indirect vertegenwoordigd door de manager city marketing.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 0,598
Vreemd vermogen	€ 86
Resultaat	€ 0,273

Programma 7. Schoon, heel, veilig en duurzaam

Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking Flevoland (MSF)

Wat willen we bereiken?

De verbondenheid aan de milieusamenwerking draagt bij aan het programma Schoon, heel, veilig en duurzaam door uitvoering van controles op bedrijven en gebouwen. De deelname aan de GR is gericht op het benutten van schaalgrootte samen met andere gemeenten binnen de provincie. Deze schaalgrootte staat diversificatie en specialisatie toe tegen lagere kosten.

Wat doen we er voor?

Het uitvoeren van planmatige integrale controles bij bedrijven en gebouwen in het kader van de milieuhandhaving en brandveiligheid. De MSF controleert ongeveer 2000 bedrijven voor Lelystad. De bedrijven en gebouwen worden gecontroleerd op het voldoen aan wettelijke milieu- en brandveiligheidsnormen. Na de controle stelt de MSF een rapportage op met aanbevelingen voor de vergunningverlener en de handhaver.

Wat heeft het gekost?

De bijdrage van Lelystad aan de MSF is € 450.889. Daarvoor koopt de gemeente 7322 uur aan controle, rapportage en aanbevelingen.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De MSF is een gemeenschappelijke regeling met een Dagelijks en een Algemeen Bestuur. De portefeuillehouder Milieu/handhaving van Lelystad maakt deel uit van het Bestuurlijk Overleg en vervult de rol van voorzitter.

Overige opmerkingen

Eind 2010 gaat de gemeenschappelijke regeling op in een andere gemeenschappelijke regeling voor een gezamenlijke WABO omgevingsdienst.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 571
Vreemd vermogen	€ 818
Resultaat	€ 136

Bestuursovereenkomst Servicepunt Handhaving

Wat willen we bereiken?

Het servicepunt is gericht op professionalisering van de handhaving binnen de provincie op het terrein van milieu-, water- en omgevingskwaliteit. Dit gebeurt door samenwerking met partners zoals gemeenten, provincie, waterschap, politie en het OM. De doelen zijn:

- Het realiseren en in standhouden van een adequate werkwijze door een efficiënte en effectieve inzet van menskracht en middelen;
- Het maken van gezamenlijke afspraken over de uitoefening van toezicht en handhaving;
- Het bevorderen van een goede samenwerking tussen de betrokken partijen;

- Het sterk verminderen van de vrijblijvendheid van afspraken, onder meer door onderlinge en openbare verantwoording over het handhavingsbeleid.

Wat doen we er voor?

Het takenpakket (bestaande uit 2500 werkuren) van het Seph bestaat uit:

- Analyse van uitvoeringswensen van de betrokken partners zodat efficiënte samenwerking wordt geïnitieerd;
- Het monitoren en verbreden van het gemeenschappelijke beleidskader;
- Het opbouwen en onderhouden van een kennisnetwerk. Hiervoor is onder meer een opleidingsplan ontwikkeld, worden workshops georganiseerd en is een informatiepunt opgericht.
- Het secretariaat van de samenwerking wordt verzorgd;
- Coördinatie en afstemming met landelijke projecten, lobby en belangenbehartiging;
- Coördinatie handhaving van de vuurwerkopslag.

Wat heeft het gekost?

€ 12.412

Lelystad heeft zich in de Bestuursvereenkomst voor meerdere jaren verplicht om een financiële bijdrage te leveren aan de kosten voor het servicepunt en voor een samenwerkingspot. De bijdrage is gelimiteerd door een vaste verdeelsleutel tussen partijen en door een CBS-loonindexcijfer.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De portefeuillehouder Milieu van Lelystad maakt deel uit van het Bestuurlijk Omgevingsoverleg (BOO), onder provinciaal voorzitterschap.

Overige opmerkingen

Eind 2010 gaat de bestuursvereenkomst op in een andere gemeenschappelijke regeling voor een gezamenlijke WABO omgevingsdienst.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 127
Vreemd vermogen	€ 207
Resultaat	€ 24

Huisvuilcentrale

Wat willen we bereiken?

HVC verwerkt het huishoudelijk restafval van de gemeente Lelystad.

Wat doen we er voor?

In de taakuitvoering van de verbonden partij is een onderscheid gemaakt tussen marktactiviteiten en nutsactiviteiten. Voor laatstgenoemde staat de gemeente garant. De marktactiviteiten, zoals het

opzetten van een biomassacentrale, moeten door HVC zonder garantstelling worden gefinancierd. De nutsactiviteit van de HVC is de verbranding van huishoudelijk afval.

Wat heeft het gekost?

De gemeente betaalt een overeengekomen tarief per ton verwerkt restafval. Jaarlijks ontvangt de gemeente een vergoeding voor de garantstelling, de zogenoemde garantstellingprovisie. Daarnaast wordt indien de financiële resultaten in dat boekjaar het toelaten een dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

Lelystad is aandeelhouder voor een onbepaalde duur. De gemeente bezit 3.6% van de aandelen.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 102.808
Vreemd vermogen	€ 714.603
Resultaat	€ 11.949

Programma 8. Gemeentelijke dienstverlening, bestuur en financiën

Nuon

Wat willen we bereiken?

Deze deelneming vindt zijn oorsprong in het verleden toen gemeenten het voortouw namen bij het aanleggen van nutsvoorzieningen.

Wat doen we er voor?

N.v.t.

Wat heeft het gekost?

N.v.t.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

Gemeente was aandeelhouder. De gemeente heeft 863.873 aandelen NUON Energy verkocht en daarmee het economische risico overgedragen aan Vattenfall. De verkoop van de aandelen vindt plaats in 4 verkooptranches.

Overige opmerkingen

De gemeente Lelystad was aandeelhouder van N.V. Nuon. In 2009 is het bedrijf gesplitst in het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy en het netwerkbedrijf Alliander. Na de splitsing is het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy verkocht aan het Zweedse Vattenfall.

De aandelen Nuon Energy zijn als gevolg van de verkoop volledig afgeboekt. De verkoop van de aandelen Nuon Energy heeft betrekking op het oorspronkelijke belang van 72 % in Nuon. De overige 28% Nuon-oud aandelen zijn omgezet in aandelen Alliander. Voor dit bedrag blijft het kapitaalbelang van de gemeente ongewijzigd gewaardeerd op historische aanschafprijs, zoals is verantwoord in de jaarrekening 2008.

In 2009 bedroeg de netto dividenduitkering 2008 € 2.237.000.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 627.000
Vreemd vermogen	€ 823.100
Resultaat	€ 765.000

Alliander

Wat willen we bereiken?

Deze deelneming is ontstaan na de splitsing van Nuon NV. Deze deelneming vindt zijn oorsprong in het verleden toen gemeenten het voortouw namen bij het aanleggen van nutsvoorzieningen.

Wat doen we er voor?

Vanaf 1 juli 2009 is Alliander een volledig zelfstandig netwerkbedrijf. Veruit het grootste onderdeel van Alliander is netbeheerder Liander, die de onafhankelijke beheertaak uitvoert van de openbare elektriciteits- en gasnetten. De gemeente is aandeelhouder van Alliander. Normaliter vinden er per jaar twee aandeelhoudersvergaderingen plaats. Tijdens deze vergaderingen wordt onder andere

gesproken over het te voeren beleid, dividenduitkeringen, het vast stellen van de jaarcijfers, voordracht leden raden e.d.

Wat heeft het gekost?

N.v.t.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente Lelystad is voor 0,64% aandeelhouder. De financiële relatie met deze verbonden partij heeft betrekking op het te ontvangen dividend.

Overige opmerkingen

De gemeente Lelystad was aandeelhouder van N.V. Nuon. In 2009 is het bedrijf gesplitst in het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy en het netwerkbedrijf Alliander. Na de splitsing is het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De verkoop van de aandelen vindt plaats in 4 verkooptranches.

De boekwaarde van de onze aandelen Nuon ultimo december 2008 bedroeg € 1.195.000. De verkoop van de aandelen Nuon Energy heeft betrekking op het oorspronkelijke belang van 72 % in Nuon. De overige 28% Nuon-oud aandelen zijn omgezet in aandelen Alliander. Voor dit bedrag blijft het kapitaalbelang van de gemeente ongewijzigd gewaardeerd op historische aanschafprijs, zoals is verantwoord in de jaarrekening 2008. De extra kapitaalstorting in Alliander is rechtstreeks op de balans verwerkt. N.B. deze storting wordt door Vattenfall direct verrekend in de uitbetaling. De balanswaarde van Alliander is ultimo december 2009 € 2.894.000.

In 2009 is geen dividend ontvangen op de deelneming Alliander.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	-
Vreemd vermogen	-
Resultaat	-

Vitens

Wat willen we bereiken?

Het belang van de deelneming in Vitens is het zekerstellen van een continue watervoorziening voor inwoners en bedrijven. Ook het behoud van een adequaat leidingennet en gelijkmatige tarieven behoren tot de doelen van de deelneming.

Wat doen we er voor?

Vitens beslaat een derde van Nederland en is daarmee het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Als aandeelhouder heeft Lelystad inspraak bij het bedrijf Vitens. Tijdens aandeelhoudersvergaderingen wordt onder andere gesproken over het te voeren beleid, dividenduitkeringen, het vaststellen van de jaarcijfers, het vaststellen van de tarieven, voordracht leden raden.

Wat heeft het gekost?

N.v.t.

Hoe is de gemeente (bestuurlijk en financieel) verbonden met de partij?

De gemeente is houder van 98.457 gewone aandelen van in de totaal 5.022.404 aandelen. Dat is 1,96% van het totale aandelenpakket. De nominale waarde per aandeel is € 1. De boekwaarde van de gemeentelijke aandelen per 31 december 2009 bedroeg € 98.457. In 2009 bedroeg de netto dividenduitkering over het jaar 2008 € 280.000.

Financiële positie verbonden partijen

Bedragen x € 1.000, rekeninggegevens 2008	
Eigen vermogen	€ 342.100
Vreemd vermogen	€ 1.296.100
Resultaat	€ 28.600

4.7. Weerstandvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Alle risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf wordt voor de gemeente Lelystad ingegaan op de weerstandscapaciteit, specifieke risico's en de relatie tussen deze twee grootheden. Eerst wordt ingegaan op het weerstandsvermogen van de Algemene Dienst, vervolgens op het weerstandsvermogen in relatie tot het Grondbedrijf.

Weerstandscapaciteit Algemene Dienst

De weerstandscapaciteit Algemene Dienst bestaat uit de middelen en mogelijkheden, waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken. Onderscheid wordt gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met het eerste wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het huidige niveau. Met structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld, die permanent ingezet kunnen worden om langdurige tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Bestanddelen eigen vermogen;
- b. Stille reserves;
- c. Onbenutte belastingcapaciteit;
- d. Flexibiliteit in de begroting (college onvoorzien en wettelijke/onontkoombare taken)
- e. Risico voorzieningen.

a. Bestanddelen eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves, bestemmingsreserves en resultaat boekjaar (na bestemming). Alleen indien het eigen vermogen eventueel is aan te wenden voor compensatie van extra financieel risico, wordt het meegeteld in het weerstandsvermogen.

De **algemene reserves** bestaan ultimo 2009 uit :

Verstreckte leningen	31 december 2009
Algemene reserve Algemene Dienst	7.800
Algemene reserve Grondbedrijf	0
Totaal Algemene reserve	7.800

Alleen de algemene reserve Algemene Dienst vormt een onderdeel van het weerstandsvermogen AD. Het bestemd resultaat is reeds voorbestemd en valt niet onder het weerstandsvermogen. De algemene reserve van het Grondbedrijf vormt onderdeel van de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf.

De **norm voor de minimale hoogte van de vrij besteedbare reserve** (Nota Reserve en Voorzieningen) is gesteld op 10% van de algemene uitkering (exclusief ICL-bijdrage). De algemene

uitkering (exclusief ICL-bijdrage) bedraagt voor het jaar 2009 € 78,6 mln. De norm van de algemene reserve (€ 7.800.000) is gelijk aan de algemene reserve Algemene Dienst ultimo 2009 € 7.800.000.

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Ondanks dat de middelen voor een bepaald doel zijn geormerkt, kan - in geval van calamiteiten – de raad besluiten de middelen alsnog voor een ander doel te bestemmen. De bestemde reserves bedragen per 31 december 2009 totaal ca € 144.000.000. Conform recente inventarisaties wordt alleen de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS, € 19.300.000) en Reserve Speerpunten van Beleid (€ 1.900.000) (totaal € 21.200.000) beschouwd als (relatief) vrij te besteden en vallen onder het weerstandsvermogen¹.

b. Stille reserves

Stille reserves ontstaan als de marktwaarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde. Bij de beoordeling van stille reserves dient rekening te worden gehouden met de beschikbaarheid op korte termijn. Daarnaast is de waardering van een bezitting altijd een momentopname. Bij werkelijke verkoop kan de prijs sterk afwijken van de waardering. Binnen de gemeente Lelystad worden de activa tegen historische kostprijzen gewaardeerd. Effectuering van stille reserves is alleen aan de orde wanneer er daadwerkelijk plannen bestaan om bezittingen te verkopen. Er zijn ultimo 2009 geen stille reserves beschikbaar.

c. Onbenutte belastingcapaciteit

Ten aanzien van de onbenutte belastingcapaciteit is het eventueel niet kostendekkend zijn van de afvalstoffenheffing, de leges, het rioolrecht en de maximum tarieven van de onroerende zaakbelasting van belang:

- De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing komt volgens de begroting uit op 84%. Hierbij is rekening gehouden met kwijtschelding en BTW als kostencomponent. De onbenutte belastingcapaciteit op basis van de begroting 2010 bedraagt derhalve maximaal € 1.400.000.
- Ten aanzien van de onbenutte belastingcapaciteit van tarieven en leges is er in 2007 een nota vastgesteld. Conclusie in deze nota is dat de tarieven en leges op begrotingsbasis 2010 een kostendekkendheid van 84% kennen. Per saldo betekent dit dat de onbenutte belastingcapaciteit ongeveer € 700.000 bedraagt. Omdat zowel de kosten als de tarieven evenredig zullen stijgen zal dit percentage en bedrag ook voor 2010 gelden.
- Onroerende zaakbelasting: de limitering van de OZB-tarieven is met ingang van 2008 komen te vervallen. Wel is er vervolgens een macronorm ingesteld. Het instellen van een macronorm moet voorkomen dat de OZB-tarieven onevenredig stijgen. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie van het volume van het gemeentefonds. Voor 2010 is de macronorm vastgesteld op 4,3%, terwijl Lelystad de OZB-tarieven met 0,75% heeft verhoogd. Voor 2011 is er nog geen landelijke macronorm vastgesteld, maar is op basis van de vastgestelde Lelystadse norm rekening gehouden met een stijgingspercentage van 0,50%. Potentieel is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van ca € 5.000.000 tot ca € 700.000 (uitgaande van een OZB-omzet van ca. € 20.000.000).
- Rioolheffing: de maximale heffing bedraagt € 2.900.000 op basis van het gemeentelijke rioleringsplan (GRP). Voor 2010 is een opbrengst geraamd van € 1.750.000. De onbenutte belastingcapaciteit op het rioolrecht komt hierdoor uit op € 1.200.000. In 2010 wordt een nieuw GRP opgesteld met een herijking van de exploitatie.

Tabel: Onbenutte belastingcapaciteit Bedragen x €
1.000

Onbenutte belastingscapaciteit	
Afvalstoffenheffing	1.400
Tarieven en leges	700
OZB	700
Rioolheffing	1.200
Totaal Onbenutte belastingcapaciteit	4.000

¹ Voor de VJN 2010 zullen alle bestemde reserves nader worden getoetst op criterium vrij te besteden. Hierop zal in VJN 2010 op worden teruggekomen.

d. Flexibiliteit in de begroting: College Onvoorzien / Wettelijke en onontkoombare taken (flexibele schil voor de organisatie)

Belangrijke elementen bij de beoordeling van de flexibiliteit van de begroting zijn:

- De mogelijkheid om binnen een kort tijdsbestek de kosten te beïnvloeden (flexibele schil in de organisatie);
- Inzicht in het minimumniveau van de wettelijke taken die de gemeente moet uitvoeren;
- De bereidheid, die binnen de gemeente bestaat, om bestaand beleid te heroverwegen.

De gemeente heeft jaarlijks structureel € 500.000 in de begroting beschikbaar voor flexibiliteit in de begroting. Deze begrotingsruimte kan bijvoorbeeld worden ingezet voor dekking van niet geplande wettelijk onontkoombare taken of andere onvoorzienne posten. Deze begrotingsruimte is in het kader van ZBB/NJN 2009 aangepast (van € 1.300.000 tot € 500.000).

e. Risico voorzieningen

Risicovoorzieningen zijn ingesteld om een bepaald risico dat de gemeente loopt af te dekken en vallen niet onder de weerstandscapaciteit voor niet begrote risico's. Als het risico zich voordoet, is de betreffende voorziening de eerste bron waaruit dekking kan worden gehaald. Een risicovoorziening is niet altijd groot genoeg om alle risico's geheel af te dekken. In dat geval wordt het risico alsnog (deels) opgenomen onder niet gedekte risico's in de risico paragraaf. Verder wordt verwezen naar de bijlagen in de programmarekening.

Recapitulatie

De bovenstaande onderdelen geven het volgende totaalinzicht met betrekking tot de weerstandscapaciteit:

Tabel: Weerstandscapaciteit

Bedragen x € 1.000

	incidenteel	structureel
Algemene reserve Algemene Dienst	7.800	
Bestemde reserves (ROS en RSB)	21.200	
Stille reserves	0	
Eigen vermogen		29.000
Langlopende voorzieningen (Aviodrome)		300
Onbenutte belastingcapaciteit	0	4.000
Flexibiliteit in de begroting	0	500
Totaal Algemene reserve	29.300	4.500

Vergeleken met het weerstandscapaciteit zoals in begroting 2010 is geïnventariseerd (najaar 2009), is de incidentele weerstandscapaciteit afgenomen van € 32.600.000 tot € 28.900.000 met name door lagere bestemde reserves (ROS en RSB). De structurele weerstandscapaciteit is nagenoeg gelijk gebleven.

Risico's

Een risico bestaat uit de kans dat een gebeurtenis zich voordoet en het mogelijke gevolg wat dit met zich meebrengt. Op basis van het product 'kans maal gevolg' dient een aanpak gekozen te worden om met het risico om te gaan. Deze aanpak kan betrekking hebben op het verkleinen van de kans op een gebeurtenis of op het beperken van de gevolgen van een gebeurtenis. Het aanwenden van weerstandscapaciteit is gericht op dit laatste.

Risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn de mogelijke gebeurtenissen met een negatief financieel gevolg voor 2009 en verder, die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's, die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf.

In het algemeen kan worden gesteld dat door maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder een toenemende complexiteit en wijzigingen in de verhouding tussen rijksoverheid en gemeenten, de financiële risico's de laatste jaren zijn toegenomen. Ook de decentralisatie van het Rijk richting gemeenten heeft geleid tot toenemende risico's. Om risico's te kunnen opvangen is het belangrijk dat

inzicht bestaat in de risico's die een gemeente loopt en dat rekening wordt gehouden met veranderingen hierin.

De onderstaande risico's zijn actueel binnen de gemeente Lelystad (peildatum februari 2010) en zijn indien van toepassing per programma gegroepeerd.

Risico's programmabegroting 2010-2013

Programma 2 Jeugd Voorop						
1	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Wet Leerlingenvervoer	50%	structureel	€ 0,2 mln	€ 0,1 mln	
De open eind regeling Leerlingenvervoer vertoont in 2009 een tekort in de exploitatie (ca € 0,2 mln). Dit wordt verklaard door het aantal leerlingen dat moet worden vervoerd en de hoogte van de vaste kosten op basis van aanbesteding vervoer. Vooral nog wordt van een substantiele kans op structureel hogere kosten uitgegaan.						

Programma 3 Ondersteuning en zorg						
2	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> WMO	75%	structureel	€ 0,6 mln	€ 0,45 mln	
De gemeente ontvangt voor de open eind regeling Wmo een rijksuitkering. Eerder is besloten om voor de periode 2007 t/m 2012 een Wmo reserve in te stellen. In 2012 zal een besluit worden genomen over het al dan niet continueren van een Wmo reserve na 2012. De Wmo reserve heeft eind 2009 een positief saldo van € 2,9 mln. In 2010 ontvangen we als nadeelgemeente (waarschijnlijk nog éénmalig) een extra rijksuitkering. De verwachting is dat de rijksmiddelen na 2010 niet meer toereikend zijn om de uitgaven te dekken. Er zal sprake zijn van een tekort van ca. € 0,6 mln op jaarbasis. Met de opgebouwde reserve kunnen deze tekorten nog een beperkt aantal jaren worden opgevangen.						

Programma 4 Economie, werk en inkomen						
3	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Garantstelling lening Concern voor Werk (uitbreiding kassen)	10%	incidenteel	€ 3,5 mln	€ 0,35 mln	
Gemeente Lelystad heeft zich garant gesteld voor € 3,5 mln als onderdeel van een lening van in totaal € 8,0 mln, die Concern voor Werk heeft afgesloten om een investering in de vervanging van kassen te financieren. Hoewel de investering gereed is en binnen begroting is gebleven, blijft een risico in de benodigde groei van de omzet van toepassing.						

Programma 4 Economie, werk en inkomen						
4	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> WWB (inkomensdeel)	75%	incidenteel	€ 1,7 mln	€ 1,27 mln	
In 2009 is een financieel tekort op de WWB (inkomensdeel) gerealiseerd van ca € 1,5 mln. In 2010 wordt een verdere stijging van het aantal WWB gerechtigden van 10% verwacht. Deze stijging zal zich naar verwachting ook in 2011 voortzetten. In 2010 zal de bijstelling van het toegekende rijksbudget de hogere WWB uitkeringen nog dekken. In 2011 bestaat een substantiële kans dat, rekening houdende met een evt daling van de rijksbijdrage, een financieel tekort ontstaat van € 1,7 mln. Als Lelystad het aantal WWB-gerechtigden lager dan het landelijk gemiddelde kan houden door o.a. een intensief re-integratie beleid, zal door het voordeel in het macrobudget het genoemde nadeel niet optreden.						

Programma 7 Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam						
6	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Juridisch conflict VOC garage	50%	incidenteel	€ 0,36 mln	€ 0,18 mln	
<p>Er is een juridisch conflict rond de meerkosten bij VOC-garage. Verder zijn meerkosten voor de aanpassing van de toegangsbrug naar de haven nog niet goed verdisconteerd. Beide zaken samen brengen een financieel risico met zich mee van € 0,3 mln tot € 0,35 mln</p>						

Programma 7 Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam						
7	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Begraafplaats	75%	structureel	€ 0,1 mln	€ 0,08 mln	
<p>Doordat het aantal begravingen structureel achterblijft op het aantal dat door Onderzoek en Statistiek is geprognosticeerd, is de exploitatie van de gemeentelijke begraafplaats niet meer kostendekkend. Ook de investeringen vallen qua hoogte tegen. De reserve begraafplaats is nagenoeg leeg. Momenteel wordt deze exploitatie gehierijkt en bij ongewijzigd beleid leidt dit tot een structureel tekort in de exploitatie.</p>						

Programma 7 Schoon, Heel, Veilig en Duurzaam						
8	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Parkeer exploitatie	90%	structureel	€ 0,5 mln	€ 0,45 mln	
<p>Zowel de parkeerexploitatie Kust als Stadshart tonen structurele tekorten. Voor parkeerexploitatie Kust is het aantal parkeringen de oorzaak, de parkeerexploitatie Stadshart heeft te maken met hogere kosten onderhoud dan voorzien. Verhoging van parkeertarieven en groei van het aantal parkeringen kunnen de exploitaties gunstig beïnvloeden. Inzake parkeertarieven zijn al besluiten genomen.</p>						

Programma 8 Gemeentelijke dienstverlening, bestuur en financiën						
5	Risico / gebeurtenis	Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	<i>Omschrijving:</i> Gewaarborgde geldleningen	10%	structureel	€ 1,5 mln	€ 0,15 mln	
<p>De gemeente heeft voor geldleningen met een boekwaarde van ruim € 18,9 mln de rente en aflossingsbetaling gegarandeerd. De rente en aflossing bedraagt in 2009 totaal € 1,5 mln. Over dit bedrag wordt een structureel risico gelopen. In nieuwe borgstellingovereenkomsten bij gesubsidieerde instellingen wordt opgenomen, dat de rente en aflossing direct door de Gemeente Lelystad aan de bank worden betaald ten laste van de subsidie.</p>						

Programma 8 Gemeentelijke dienstverlening, bestuur en financiën							
9	Risico / gebeurtenis		Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	Omschrijving:	Storting groot onderhoudsvoorziening:					
		gemeentelijke gebouwen	75%	structureel	€ 0,19 mln	€ 0,14 mln	
		onderwijs gebouwen	75%	structureel	€ 0,31 mln	€ 0,23 mln	
<p>Afdeling GBB (Gebouwenbeheer) heeft de planning voor groot onderhoudsuitgaven voor komende 30 jaar bijgewerkt. Teneinde de gemeentelijke gebouwen en onderwijsgebouwen op een aanvaardbaar peil in stand te kunnen houden zal een hogere structurele storting in de voorzieningen groot onderhoud noodzakelijk zijn. Bij de NJN 2010 zal mogelijk een voorstel worden opgesteld in navolging van de voorlopige toegekende extra stortingen (NJN 2009).</p>							

Programma 8 Gemeentelijke dienstverlening, bestuur en financiën							
10	Risico / gebeurtenis		Kans*	Incidenteel / structureel	Financieel gevolg	Omvang risico	Opmerkingen
	Omschrijving:	Derving legesinkomsten	75%	incidenteel	€ 1,5 mln	€ 0,13 mln	
<p>Het aantal vergunningaansvragen zal in 2010 en 2011 als gevolg van de economische crisis sterk terug lopen. Het zwaartepunt zal daarbij liggen op aanvragen bouwvergunningen die betrekking hebben op met name omvangrijke bouwwerken. Omdat deze categorie bouwwerken een substantiële bijdrage levert aan de geraamde legesinkomsten, door de hoge bouwsommen waarover de leges worden berekend, zullen de baten een aantal jaren sterk terug lopen. In 2010 is voor ca € 3 mln aan bouwleges begroot. De verwachting is, mede op grond van de resultaten in 2010, dat de bouwleges tot ca 50% kunnen terugvallen.</p>							

Overige niet-quantificeerbare risico's

Naast de bovenstaande gekwantificeerde risico's spelen er ook niet kwantificeerbare risico's. Hieronder vallen onder meer mogelijk nadelen ten gevolge van:

- **Verzelfstandiging Openbaar Onderwijs:** eind 2010 zal Openbaar Onderwijs zijn zelfverstandigd. Mogelijk moet aan Openbaar Onderwijs door de gemeente Lelystad een eenmalige bijdrage in de exploitatie ("Bruidschat") worden toegekend op basis van de huidige exploitatie Openbaar Onderwijs. De hoogte van het bedrag is nog onbekend.
- **Verzakking woonwagens:** de woonwagens die zijn overgenomen door Centrada, zijn deels aan het verzakken. De gemeente is 5 jaar lang verantwoordelijk voor de verzakkingen. Dit blijkt uit metingen, in het voorjaar 2010 wordt opnieuw gemeten. Er bestaat een grote kans dat de wagens moeten worden opgehoogd en dat de schade aan de woonwagens door de gemeente moet worden betaald.
- **Lagere algemene uitkering:** de overheid heeft aangekondigd dat met ingang van 2012 de algemene uitkering zal worden verlaagd teneinde een bijdrage te leveren aan noodzakelijke bezuinigingen. Dit om de overheidstekorten te verminderen in tijden van economische crisis. In welke mate de algemene uitkering m.i.v. 2012 zal worden verlaagd is nog niet bekend.

Vergeleken met de risico's zoals in begroting 2010 zijn geïnventariseerd (najaar 2009), zijn de incidentele risico's toegenomen met ca. € 1.300.000 door de toevoeging risico WWB. De structurele risico's zijn met € 500.000 toegenomen door onder meer de toevoeging van het risico parkeerexploitatie € 500.000 en de WMO € 500.000. Daarentegen is het risico groot onderhoud gebouwen afgenomen door de gedeeltelijke toekenning budget in NJN 2009.

Weerstandsvermogen Algemene Dienst

Het totaal aan structureel financieel risico bedraagt € 1.600.000 en incidenteel financieel risico € 2.900.000. De totale weerstandscapaciteit van gemeente Lelystad bedraagt € 33.800.000, waarvan € 4.500.000 om structurele en € 29.300.000 om incidentele tegenvallers op te vangen. Afgaande op bovengenoemde risico's wordt geconcludeerd dat het weerstandsvermogen in totaliteit van de gemeente Lelystad naar de huidige inzichten voldoende toereikend is. De structurele weerstandscapaciteit is ook nog afdoende, maar dit is exclusief de mogelijke effecten van de doorlichting van het groot onderhoud openbare ruimte.

Reserve Risico Grondexploitatie

Jaarlijks wordt bij het opmaken van de programmarekening de hoogte van de reserve bepaald. Daarnaast wordt jaarlijks een nota weerstandsvermogen grondbedrijf opgemaakt waarbij het risicoprofiel wordt geactualiseerd. De maximale omvang van de Reserve Risico Grondexploitatie wordt afgeleid van de nog te realiseren investeringen en grondopbrengsten. Immers over beiden worden risico's gelopen. Hiertoe is per grondexploitatie een risicoprofiel opgesteld gebaseerd op kansen en bedreigingen. De saldi van de kansen en bedreigingen vormen de omvang van de reserve. Deze omvang wordt vertaald in een percentage dat weer wordt gebruikt voor de prognose van de risicobuffer. Indien door de stortingen uit de verschillende grondexploitaties de aldus berekende maximaal benodigde reserve wordt overschreden dan wordt het meerdere overgeheveld naar de Algemene Reserve Grondbedrijf.

Dit jaar was het noodzakelijk om ten laste van het bedrijfsresultaat een vijftal voorzieningen te treffen van in totaal € 9.395.000, waardoor het bedrijfsresultaat uiteindelijk € 2.364.000 negatief is uitgekomen. Dit negatieve resultaat is uit de Algemene Reserve Grondbedrijf, uit de Risicoreserve Grondexploitaties en uit het Antwoord van Lelystad onttrokken, afhankelijk van de betreffende complexen (A- of B-staat). Het betreft de afwaardering van de kavels Klunder en Barenbrug gelegen in de Larserpoort voor € 4.159.000 en de afwaardering van de restgebieden Warande van € 33,- naar € 25,- per m². voor € 2.205.000 waar het gaat om de gronden zonder kostprijsberekening, de zogenaamde A-staten.

Met betrekking tot de goedgekeurde grondexploitaties (de zogenaamde B-staten) gaat het om een afwaardering van complex Hanzepark van € 2.382.000 deels door herwaardering gronden, door faseringsinvloeden i.v.m. verlenging van de exploitatie met 5 jaar en door onvoorziene kosten. En een verliesvoorziening voor Warande deelgebied 1 ad € 649.000.

De Algemene Reserve komt uit op een saldo van € 676.000. Deze reserve zal in de komende jaren weer aangevuld moeten worden tot een dan gewenst niveau uit nieuwe resultaten grondbedrijf.

Begin 2009 zijn er crisismaatregelen getroffen om de stagnerende woningbouw te stimuleren. Het betreft een totaalbedrag van ca. € 6.500.000 ten laste van de ROS gesplitst naar aanbod- en vraagzijde en marketinggericht voor 2009 en 2010. Met betrekking tot de aanbodgerichte maatregelen is een budget van € 3.200.000 vrijgemaakt. In 2009 is hiervan circa € 2.395.000 aangewend. Ten behoeve van de vraaggerichte maatregelen is een budget van afgerond € 2.700.000 vrijgemaakt. In 2009 zijn adviezen voor de aanwending uitgebracht welke in 2010 een verdere invulling gaan krijgen. Het budget voor de algemene marketingmaatregelen van € 600.000 is buiten het grondbedrijf ondergebracht bij de afdeling EVO.

Op basis van het voorgaande droogt de waterval op na bijstorting in de Risico Reserve tot

€ 11.340.000, de Algemene Reserve van het Grondbedrijf vertoont een eindstand van € 676.000. Het gevolg hiervan is dat er geen afdrachten kunnen plaats vinden aan de Algemene Dienst van € 559.000 en aan de Reserve Ontwikkeling Stad (ROS).

Bepaling omvang Reserve Risico Grondexploitatie

Tabel: Bepaling reserve risico grondexploitatie

Bedragen x €
1.000

Nog te realiseren kosten	132.400
Nog te realiseren bijdragen	8.600
Nog te realiseren opbrengsten	205.300
Totaal	346.300
Percentage risicoprofiel	4,15%
Maximale omvang per 31 december 2009	14.400

4.8. Onderzoeksagenda

Doelmatigheid en Doeltreffendheid: Onderzoeken in het kader van artikel 213a GW.

In de Programmabegroting 2009 – 2012 is aangegeven dat de volgende doelmatigheidsonderzoeken in 2009 zouden worden uitgevoerd:

- Bezwaarschriftenprocedure
- Efficiency van het programma Victori

Daarnaast is in het Jaarverslag 2008 aangegeven dat de volgende onderwerpen in 2008 nog niet waren gestart:

- Aanbesteden van Diensten
- Besteding van onderhoudsbudgetten in de openbare ruimte

De bovenstaande onderzoeken zijn in 2009 niet uitgevoerd. In plaats hiervan is niet alleen op deze vier onderdelen, maar over de gehele breedte van de gemeentelijke bedrijfsvoering een doelmatigheidsanalyse in het kader van Zero Based Budgetting uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn bij de Najaarsnota als onderdeel van het rapport “Anders Kijken, Anders Kiezen” gepresenteerd.

In het Jaarverslag 2008 is gemeld dat de onderstaande onderzoeken nog niet waren afgerond:

- Samenwerking met andere overheden in Flevoland
- Processen beheersbaar in beeld

Voor wat betreft de regionale samenwerking is op een aantal onderdelen (HRM, ICT) een samenwerkingsmodel in uitwerking. Op het gebied van de procesbeheersing wordt doorlopend aan verbetering van de AO/IC gewerkt. Beide onderwerpen betreffen wel een doelmatigheidsvraagstuk, maar kunnen daarbij worden gezien als een doorlopende opdracht. Beide onderwerpen zullen dan ook niet meer als een separaat en afgerond 213a-onderzoek worden gepresenteerd, maar worden opgenomen in de reguliere werkzaamheden van de organisatie.

Voor de doeltreffendheidsonderzoeken zijn in de Programmabegroting de volgende onderzoeken aangekondigd:

1. Invoeren 30 km uur zones
2. Sociaal cultureel werk
3. Inburgering nieuwe Nederlanders
4. Centra voor Jeugd en Gezin

Ad 1. Dit onderzoek is in december 2009 afgerond en wordt in 2010 gepresenteerd.

Ad 2. Dit onderzoek is in november 2009 gepresenteerd en betrokken bij de opstelling van een vernieuwing van de desbetreffende beleidskaders.

Ad 3. Voor het trekken van verantwoorde conclusies over de doeltreffendheid komen pas medio 2010 voldoende gegevens beschikbaar. Het onderzoek wordt voorlopig aangehouden.

Ad 4. Wegens capaciteitstekort is dit onderzoek niet uitgevoerd. Het onderzoek wordt aangehouden.

In de programmabegroting 2010 – 2013 is aangegeven dat de onderzoeksagenda 2010 zal worden ingevuld met onderwerpen, die een directe bijdrage kunnen leveren aan de nadere invulling van het vervolg op Anders Kijken, Anders Kiezen. Of de nog niet uitgevoerde onderzoeken gezien deze koppeling in 2010 zullen worden uitgevoerd, is nog niet bekend.

